

Roald Amundsen

**Privat dagbok
fra 19. september 1924
til 21. mai 1925**

Ms. 4° 1551

Utgitt ved Anne Melgård

NB kilder 10
Nasjonalbiblioteket/bokselskap.no
Oslo 2021

Roald Amundsen: *Privat dagbok fra 19. september 1924 til 21. mai 1925*

Utgitt ved Anne Melgård

NB kilder 10

Nasjonalbiblioteket/bokselskap.no, Oslo 2021

ISBN: 978-82-7965-493-3 (bokselskap.no),

978-82-7965-494-0 (epub), 978-82-7965-495-7 (mobi)

Teksten er lastet ned fra e-bokportalen Bokselskap. Lesetekst og flere nedlastningsmuligheter er gratis tilgjengelig på bokselskap.no

Publisert: november 2021. Oppdatert: september 2022.

Forord

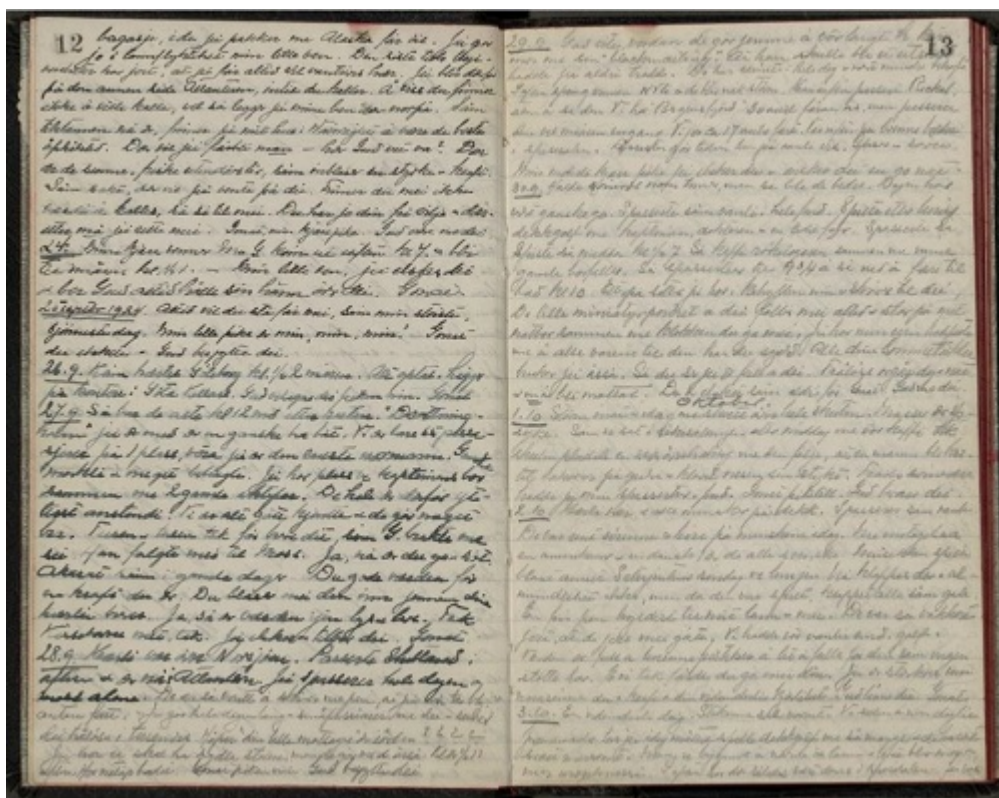
Det finnes mange dagbøker fra Roald Amundsens ekspedisjoner, men dagboken som utgis her, er mer privat og fra en periode mellom ekspedisjoner. Denne utgivelsen har med en innledning ved Anders Bache. Som fagkonsulent ved Roald Amundsens Hjem, Follo museum/Museene i Akershus har han en bred kunnskap om mennesket Roald Amundsen. Gjennom Baches tekst får man som leser bedre forståelse for dagbokens innhold og form.

Beskrivelse av dagboken

Som dagbok har Roald Amundsen brukt en liten notatbok med målene 11 x 17,5 cm i stående format. Den har myke permer med yttersider trukket med svart skinn. Arkene er linjerte med trykt paginering fra 1 til 200, men arkene med nummer 1-10 og 23-32 er tatt ut. På innsiden av første perm er et ovalt firmamerke med teksten: «Halvorsen & Larsen – Christiania.» Her har også Amundsen skrevet med blyant på tvers, nesten uleselig: «Kristine Elizabeth.»

På første forsatsblad har Amundsen notert «Påbejnt 19/9 1924».

Dagboknedtegnelsen er ført på arkene påtrykt sidetall: 11–22, 33–166. De øvrige er blanke. Kun få sider i starten samt teksten den 14. oktober, er ført med blekk, resten er med blyant. Mange steder er blyantteksten nesten utvisket av slitasje, særlig i ytterkantene, men heldigvis har det latt seg gjøre å tyde det aller meste av innholdet.

Ms. 4° 1551, s. 12–13

Dagboken inneholder kun ren tekst og er ført svært systematisk. Amundsen starter hver dag med dato skrevet på lik måte og hver dag avsluttes med god natt-hilsen til den anonyme kvinnen dagboken er stilet til. Skriftspråket er særegent. Fra rundt 1910 brukte Amundsen nærmest et fonetisk prinsipp. Han forenklet språket ved å utelate overflødige samt stumme bokstaver. Dette gjør transkriberingen, og lesningen, noe utfordrende, særlig fordi han ikke alltid er konsekvent. Imidlertid skrev han ikke steds- og personnavn etter dette fonetiske prinsippet.¹¹

Bakre perms innside har en lomme hvor det lå to ark knyttet til polflyvningen. Det ene er en maskinskrevet tekst i 6 punkter, datert 5. mai 1925: «Forholdsordre vedkommende fartøiernes tjeneste m.v. under polflyvningen.» Det andre er en håndskrevet utstyrsliste til flyve-ekspedisjonen, ført av Amundsen. Begge er transkribert og er med i denne utgivelsen.

En dagbok på reise

Dagboken er ført daglig, unntatt 9. mars 1925. Dette kommenterer Roald Amundsen selv: «jei ble åver i byn i nat & hadde således ikke boken hos mei». Første dato er 19. september 1924. Han er hjemme på «Uranienborg» på Svartskog og pakker for å reise over Atlanteren til USA, bort fra økonomiske vanskeligheter og familiekonflikter. I USA er dagboken med på flere foredragsturneer, særlig i Midtvesten. Og til besøk hos venner og bekjente. I starten av februar returnerer han til Europa, til London med et innlagt møte med sin elskede Kiss og derfra til Italia og tilbake til Norge. Dagboken er med i bagasjen.

Hjemme på Svartskog i begynnelsen av mars 1925 fortsetter forberedelsene til polflyvningen før avreise fra Kristiania med tog til Trondheim. Videre gikk ferden med rutebåt til Tromsø og endelig med ekspedisjonens eget skip til Ny-Ålesund, startstedet for flyvningen. Underveis fikk de virkelig tøffe værforhold, men Amundsen noterte daglig i dagboken.

Siste innførsel er 21. mai, dagen flyvebåtene N 24 og N 25 endelig fikk luft under vingene. Dagboken hadde fortsatt blanke sider, men avsluttes. Vi kan jo spekulere om han lot denne bli igjen i Ny-Ålesund. Under polflyvningen brukte han en ny notatbok ført fra 22. mai til 10. august 1925.¹² Sluttdato virker litt tilfeldig, men denne dagen skjedde en tragisk flyulykke på Kjeller. En av meteorologene under polflyvingen, svensken Ernst G. Calwagen, omkom i en flystyrt under meteorologiske observasjoner.

Avslutning

Formålet med denne utgivelsen er å gi forskere og andre en så pålitelig og bokstavtro tekst som mulig. Det er satt inn noter på enkelte uttrykk, steds- og personnavn samt forkortelser. Personer er hovedsakelig kun identifisert med fødsels- og dødsår samt ofte forklaring på relasjonen til Roald Amundsen. Til identifisering av ukjente personer har Tor Bomann-Larsens biografi fra 1995 vært nyttig, da han har basert seg på dagbokens innhold.

Tekstgrunnaget for denne utgivelsen er [Ms.4° 1551](#). Transkripsjon av selve dagboken er utført av Anders Bache, fagkonsulent ved Roald Amundsens Hjem, Follo museum, Museene i Akershus. Korrekturlesing, oppretting og kommentering er ved Anne Melgård. Ellen Nessheim Wiger har kodet og klargjort dagboken for en NB kilde-utgave.

Anders Bache: En privat dagbok, stilet til en kvinne

Roald Amundsen skrev flere dagbøker. Hver gang han dro på polarekspedisjon, hadde han en bok han daglig noterte i. Men det finnes en dagbok til.

Amundsen var en mester i å verne om sitt privatliv. Han snakket aldri offentlig om sine kjærester, benektet alle rykter om giftermål og romanser, lot aldri den store verden få innsyn i den delen av hans liv. Når han hadde behov for å reise inkognito, hadde han et sett med løsbart og briller, til og med et eget pass hørte til forkledningen. Noen ganger var han «Mr. Johnson», men som oftest gikk mannen med bart og briller under navnet «Engelbregt Gravning», Roald Amundsens mellomnavn.

Hans vilje til å holde privatlivet utenom offentligheten ble videreført av hans nevø Gustav «Goggen» Sahlqvist Amundsen. Han var svært sentral da Uranienborg, Roald Amundsens hjem på Svartskog, ble museum. Det var han som solgte den private dagboken til Roald Amundsens Minnefond, som i 1940 overleverte den til Universitetsbiblioteket (nåværende Nasjonalbiblioteket). Men selv om dagboken fikk nye eiere, ble den ikke lov å lese. Den ble forseglet. I 50 år skulle den «ligge under ubrutt segl», som det ble formidlet i brevet fra Minnefondets formann.

For de første som åpnet dagboken på 1990- tallet var nok innholdet relativt kryptisk. Selv om navnet «Kristine Elizabeth» var skrevet med blyant på innsiden av permen, var det lenge ukjent hvem dagboken var stilet til. Det var ikke før i arbeidet med biografien om Roald Amundsen (1995) at Tor Bomann-Larsen klarte å identifisere henne. Etter dette har innholdet i dagboken både blitt lest, tolket og vurdert, men aldri utgitt i sin helhet.

Et historisk helhetsinntrykk

Hva Roald Amundsen ville ment om at denne dagboken nå publiseres, kan man bare spekulere i. Man kan også undres over måten hans liv, personlighet og evner har blitt fremstilt på etter hans død i 1928. Roald Amundsen er ennå, nesten 100 år etter han forsvant, en person mange mener mye om. Noen er veldig opptatt av hans forhold til kvinner, andre har sterke meninger om hans lederegenskaper og ikke minst har mange fått med seg at han spiste hundekjøtt på ferden mot Sydpolen.

Jeg synes det er vanskelig å beskrive Amundsen som person. Akkurat som de fleste av oss hadde han flere roller i livet. Han var både en sønn, en bror, en venn, en leder, en uvenn, en helt, en kjæreste og mye annet. Gjennom sine ulike roller fikk de som var rundt han forskjellige erfaringer og oppfatninger av han.

I dag avhenger vår kunnskap og oppfatninger om Amundsen av hvilke kilder vi har tilgjengelig. Tolkningene påvirkes av hvilke kilder vi legger vekt på og hvilke vi legger vekk. Hvis kildene leses stykkevis og delt, risikerer man at oppfatningen blir deretter. Og kanskje er det akkurat dette som rettferdiggjør publiseringen av denne private dagboken, hvis man skulle tørre å se det fra Roald Amundsens perspektiv. Enkeltsiter og utsagn som tidligere er blitt presentert stykkevis, kan nå leses i sin sammenheng. Det intense savnet, kjærligheten, sjalusien og gleden kan nå forståes i sin helhet.

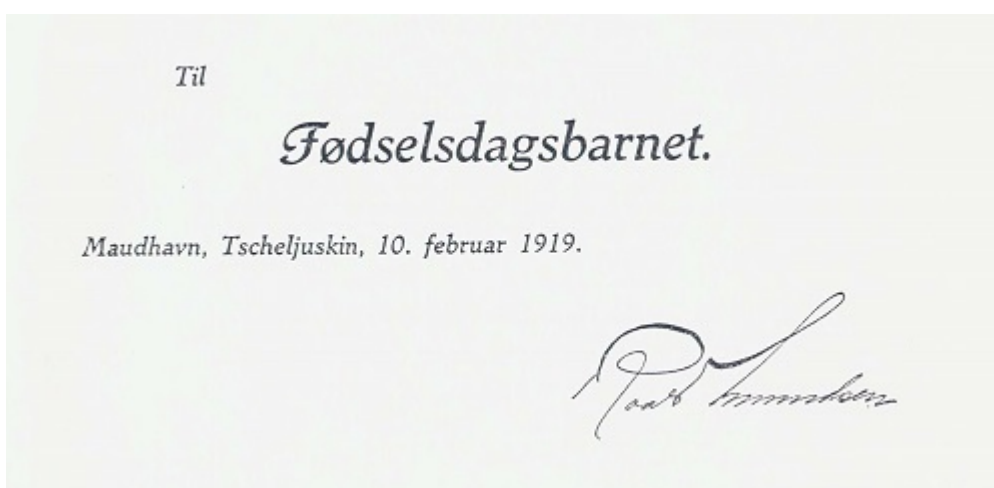
«Kiss»

Kvinnen dagboken er stilet til spilte en sentral rolle i livet til Roald Amundsen. Hun kalte seg «Kiss». Hennes fulle navn var Kristine Elisabeth Bennett, født Gudde. Kiss var født i Trondheim og vokste opp der. Rett før hun fylte 18 år, giftet hun seg med den 33 år eldre britiske forretningsmannen Charles Peto Bennett. De bosatte seg i London, England, og fikk sønnene Alfred og Charles (Peto). Roald Amundsen møtte Kiss første gang 16. november 1912, på en fest til ære for Amundsen på Hotel Cecil arrangert av den norske kolonien i London. Der ble det danset helt til midnatt, skal vi tro avisene. Datoen ble en merkedag for Amundsen. 12 år senere,

noterte han i sin private dagbok: «12 årsdagen! En hærli dag var de. Mange hærli minner. Gonat. Gud være me dei.»

Senere ble møtene flere og følelsene sterkere. De traff hverandre både i England ved Leigh Court, ekteparet Bennetts hjem, og på Uranienborg, hjemme hos Amundsen på Svartskog. Amundsen opparbeidet også et nært forhold til flere av familiemedlemmene til Kiss. Søsteren Gudrun og brødrene Trygve og Niels ble nære og viktige relasjoner, til og med Kiss sine to sønner, Alfred og Peto, var på besøk hjemme hos Amundsen.

Selv om Amundsen var god på å holde sitt privatliv unna offentligheten, markerte han offentlig gjennom ulike koder flere ganger sin kjærlighet til Kiss. Flyene som ble brukt under Maud-ekspedisjonen (1918-1925), fikk navnene *Kristine* og *Elisabeth*. For å ikke bli avslørt fortalte Amundsen til mannskapet at navnet stammet fra en av hans gamle tanter. ¹³ Også geografisk gjorde Amundsen Kiss synlig. På Kapp Tsjeluskin, nord i Sibir, lå en liten høyde som ikke hadde noe navn før Maud-ekspedisjonen kom forbi. I ekspedisjonens notisbøker har høyden fått navnet: *Kristine-Elizabeth høiden*. En siste dedikasjon gjemte Amundsen i boken om Maud-ekspedisjonen, som kom ut i 1921. Amundsen dedikerte alltid bøkene sine til noen. Boken fra Gjøa-ekspedisjonen var dedikert til Fridtjof Nansen, boken om Fram-ekspedisjonen var dedikert til mannskapet. I 1921 var det Kiss sin tur. Men ikke så alle forstod det. Bare hun som hadde fødselsdag 10. februar.

Dedikasjonen i *Nordostpassagen* (1921) var bare forståelig for dem som visste fødselsdagsbarnets identitet. Kilde: Amundsen 1921.

Det var mye hemmelig rundt forholdet mellom Kiss og Amundsen. Hun var en gift kvinne og han en kjent person. Kiss ba Amundsen om å rive i stykker brevene hun sendte. «Ja, da jei skal rive brevene dine ifiller, åm de enn sårer mei stærkt. Har ennå aldri jort de.», skriver han til henne i dagboken 22. september 1924. Han gjorde ikke som hun ba om, men likevel er brevene borte nå. Etter Amundsen forsvant i 1928 sies det at Kiss skal ha betalt en stor sum for å få tilbake brevene hun hadde skrevet til Roald og sørget for at de gikk opp i røyk.^{u4}

Amundsen var bare en av personene i Kiss sin rike omgangskrets. Hun var en innflytelsesrik kvinne som omga seg både med europeiske kongefamilier, politikere, familie og venner. Hun ble boende i England, også etter at hun ble enke i 1940, men beholdt sine sterke bånd til Norge. Under andre verdenskrig samlet hun inn store pengebeløp for å bistå norske sjøfolk, en innsats som førte til at hun ble tildelt 1. klasse av St. Olavs Orden. Da Kiss døde i sitt hjem på kanaløyen Jersey i 1980, var det ennå veldig få som kjente til hennes relasjon til Amundsen.

Ydmykelse og vendepunkt

Den private dagboken gir oss innsikt i mer enn bare Amundsens kjærlighet til Kiss. Den forteller også om det Amundsen selv omtalte som «den mest pinlige, den mest ydmykende og i det store og hele den mest tragiske episode i mitt liv».^{u5}

Utover 1920-tallet var Roald Amundsen i en kritisk økonomisk stilling. Maud-ekspedisjonen og flere forsøk på å utforske Arktis fra luften hadde kostet mye. Den planlagt flyekspedisjonen mot Nordpolen i 1924 var basert på penger Amundsen egentlig ikke hadde. Han hadde opparbeidet gjeld til flere, men den største summen skyldte han sin egen forretningsfører, nabo og bror Leon. De bodde ved siden av hverandre på Svartskog og hadde i alle år hatt et nært vennskap og samarbeid. Da økonomien kollapset stod brødrene, kort sagt, på hvert sitt ytterpunkt. For Roald var løsningen flere inntekter, for Leon handlet det om å redusere utgiftene. Det endte i både brudd og konkurs.

2. september, 17 dager før han begynte å skrive i dagboken, reiste Roald Amundsen til Follo Skifterett i Drøbak og erklærte seg personlig konkurs. For en person som likte å ha kontroll på hvordan privatlivet ble offentliggjort må

situasjonen ha vært krevende, noe de første sidene i dagboken også forteller. «Den siste tids bejivenheter har jort, at jei får altid vil vantrives hær.», skrev han 23. september. Samtidig forberedte han en lengre tur til USA, vekk fra Norge. I dagboken skrev han til Kiss: «Jei blir dærfor på den annen side Atlanteren, intil du kaller.»

To dager etter sin ankomst til USA, sitter Amundsen på hotellet Waldorf Astoria i New York. I samme by befinner også den amerikanske rikmannssønnen Lincoln Ellsworth seg. I følge sin egen beretning satt han og leste avisen Herald Tribune, da han fikk øye på en notis der det stod at Amundsen hadde ankommet byen.¹⁶ Han ringte opp hotellet og ba om å bli satt over til Amundsens rom. De hadde møttes tidligere, i Paris i 1918, da Ellsworth ønsket å være med på Maud-ekspedisjonen, noe det da ikke var anledning til. Men i 1924 er tilfellet annerledes, Ellsworth har tilgang til pengene Amundsen trenger. Ikke bare hadde han egne midler, men kunne også friste med sin fars formue, industrimagnaten og gruveeieren James William Ellsworth. Takket være Ellsworths midler blir den planlagt flyekspedisjonen realistisk å gjennomføre. Måneden etter det avgjørende møte på Waldorf Astoria er leveransen av de to planlagte Dornier Wal flybåtene bekreftet og mannskapet plukket ut. For Amundsen ble møtet med Ellsworth et definitivt vendepunkt.

I dagboken kan vi følge forhandlingene mellom Ellsworth, hans far og Amundsen, videre får vi innblikk i resten av foredragsturneen og Amundsens mange møter med andre innflytelsesrike amerikanere. Dermed er dagboken ikke bare en fortelling om Amundsens liv, men også unike beskrivelser inn i en tid, et land og samfunn preget av de glade «20-årene». En periode preget av fremgang, optimisme, masseproduksjon og massemedia. Elementer som igjen er sentrale for å kunne forstå det Roald Amundsen opplever og skriver om i dagboken.

Avgang og avskjed

Dagboken følger også de videre ekspedisjonsforberedelsene når Amundsen returnerer til Norge. Avskjedsfesten i Oslo, togturen til Trondheim og videre med båt til Tromsø. Der treffer han igjen sin gode venn og ekspedisjonens materialforvalter Fritz Gottlieb Zapffe. Den 7.april 1925, med Ellsworth og Zapffe

som vitner, gjør Amundsen noe han unnlater å nevne i dagboken. Han skriver testamentet. Brødrene Jens og Gustav føres opp som arvinger. Kiss blir ikke nevnt. Noen år senere endrer Amundsen teksten, han gjør sin svigerinne Malfred til universalarving. Etter oppholdet i Tromsø, fortsetter ferden videre mot Ny-Ålesund (Kings Bay), Spitsbergen. Her begynner ventetiden for Amundsen. Og han var god til mye, men å vente var ikke Amundsens beste egenskap, særlig ikke når det drøydte med hilsener fra Kiss.

Et utvidet familieportrett tatt på trappen utenfor Uranienborg 30. mars 1925. Dagen etter begynte Amundsen (stående øverst til høyre) og Ellsworth (sittende til høyre) på ferden nordover mot Svalbard. Stående til venstre sees Kiss sine sønner Peto (venstre) og Alfred (høyre). Ved siden av Ellsworth sitter Gustav og Malfred Amundsen. Verken fotografen eller personen stående bakerst har det lyktes å identifisere. Foto: Follo museum, MiA/ Privat.

Dagboken slutter 21. mai 1925, samme dag som motordrønnet fra de to Dornier Wal flybåtene høres utover Kongsfjorden på Svalbard. Ekspedisjonen er i gang og med det begynner Amundsen på en ny dagbok. Selv om den for det meste inneholder detaljer om ekspedisjonen skriver Amundsen også her direkte til Kiss. Der den private dagboken oser av kjærlighet, savn og lengsel er det tydelig at noe oppstår i relasjonen til Kiss høsten 1925. Da noterer Amundsen at han fraråder

Kiss å komme til Norge, og senere mottar han et brev fra England «bare får å fåtelle mei, at jei ingen mann er!». [17](#)

I dag finnes bare fragmenterte detaljer av det som ble sagt, følt og skrevet denne høsten. Men det vi vet er at Kiss og Amundsen fortsatte å ha kontakt selv om forholdet mellom dem endret seg. Om de møttes mer vet vi ikke, men i en kalender fra 1926, som ble oppdaget på Uranienborg, Amundsens hjem, er flere datoer merket med en «K».

Om Kiss visste at Roald Amundsen skrev en dagbok rettet til henne vet vi ikke. Ikke vet vi om hun noen gang leste i den, eller om hun forsøkte å skaffe seg den etter hans død. Men når dagboken nå har blitt tilgjengelig i en fullstendig transkribert versjon, blir det kanskje enklere å lete etter svarene på alt det vi ennå ikke vet.

Prinsipper for transkripsjon

Dagboken er gjengitt nøyaktig og bokstavrett. Dette betyr at Roald Amundsens særegne rettskriving er beholdt. Skrivefeil er ikke rettet, men hvis de er forstyrrende for lesningen, er forslag til rettelse lagt til i en note.

Opplagt manglende bokstaver, ord eller tegn er lagt til i skarpe klammer []. Amundsens inkonsekvens med punktum etter forkortelser er beholdt. Det er utarbeidet liste med anvendte forkortelser.

Håndskriften er noen steder vanskelig å lese. Slurvete ord og bokstaver er transkribert velvillig ut fra sammenhengen for å gi teksten mening. Usikker lesning er markert med spisse klammer <>, mens helt uleselig tekst er markert slik <...>.

I noen tilfeller er det vanskelig å avgjøre om Amundsen har skrevet a, å, o eller &. Her er valgt det som gir mening i sammenhengen.

Manglende diakritiske tegn over å og ø rettes stilltiende.

Amundsens inkonsekvens med mellomrom i tidsangivelser, som for eksempel 1/2 11 eller 1/211, i går eller igår, er beholdt.

Flyvebåtenes navn N 24 og N 25 er tolket som skrevet med mellomrom mellom bokstav og tall, da Roald Amundsen bruker dette i ekspedisjonsboken som utkom i etterkant.

Tekst som er strøket av Amundsen, er markert med ~~gjennomstreking~~.

Tilføyet tekst gjengis som hevet ^{over} linjen, også om den er skrevet inn under linjen.

Understreket tekst gjengis med *kursiv*. Det skilles ikke mellom typografiske og retoriske uthevinger.

Ord delt ved linjeslutt uten bindestrek gjengis stilltiende som ett ord.

Datoene er med få unntak skrevet på linje med den øvrige teksten.

Himmelretningene er av Amundsen ofte forkortet til en stor bokstav. Dette er konsekvent blitt beholdt, også der de er sammenstilt med tekst; eks. SVli = sørvestlig, NO = nordøst.

Personnavn er i dagboken ofte forkortet. Første gang et navn nevnes og når det er nødvendig for forståelsen, er det forklart med en note. Forkortede navn er med i listen over forkortelser. {link her??}

Sidetall viser til bokens trykte paginering, som starter med tallet 11. Sidene påtrykt tallene 1–10 og 23–32 er tatt ut før han skrev dagboken.

Litteratur, oppslagsverk og forkortelser

Amundsen, Roald 1925. *Amundsen – Ellsworths polflyvning 1925. Gjennem luften til 88° nord*. Oslo, Gyldendal. Inneholder også tekster av Hjalmar Riiser-Larsen, Leif Dietrichson, Fredrik Ramm og Jacob Bjerknes.

Amundsen, Roald 1927. *Mitt liv som polarforsker*. Oslo, Gyldendal.

Barr, Susan and David Newman, Greg Nesteroff 2012. *Gold, or I'am a Dutchman. Ernest Mansfield*. Trondheim, Akademika Publishing.

Bomann-Larsen, Tor 1995. *Roald Amundsen – en biografi*. Oslo, Cappelen.

Dahl, Odd og Reidar Lunde 1976. *Odd Dahl og Maud-ferden*. Oslo, Aftenposten.

Devold, Hallvard 1940. *Polarliv*. Oslo, Gyldendal.

Ellsworth, Lincoln 1940. *Hinsides horisonten*. Oslo, Gyldendal.

Lundeby, Einar 2002. «Polfarernorsk» I: *Språknytt* 2/2002. Oslo, Norsk språkråd.

Olafsen, T.K. 1962. *Litt om kostholdet til orlog ned gjennom tidene*. Stensilert av forfatteren.

Oppslagsverk

NAOB = [Det Norske Akademis ordbok](#)

[Nasjonalbibliotekets avis- og boksøketjeneste](#)

Norsk Statskalender

Gjentatte forkortelser i dagboken

D / Diet / Drson = Leif Dietrichson

E / Ells = Lincoln Ellsworth

G = Gustav Amundsen, bror av Roald Amundsen

K = Kristine Elisabeth «Kiss» Bennett

L = Leon Amundsen, bror av Roald Amundsen

M = Malfred Amundsen, svigerinne av Roald Amundsen

R-L / RL = Hjalmar Riiser-Larsen

RA = Roald Amundsen (utgivers forkortelse brukt i notene)

Z = Fritz Gottlieb Zapffe

emd = ettermiddag

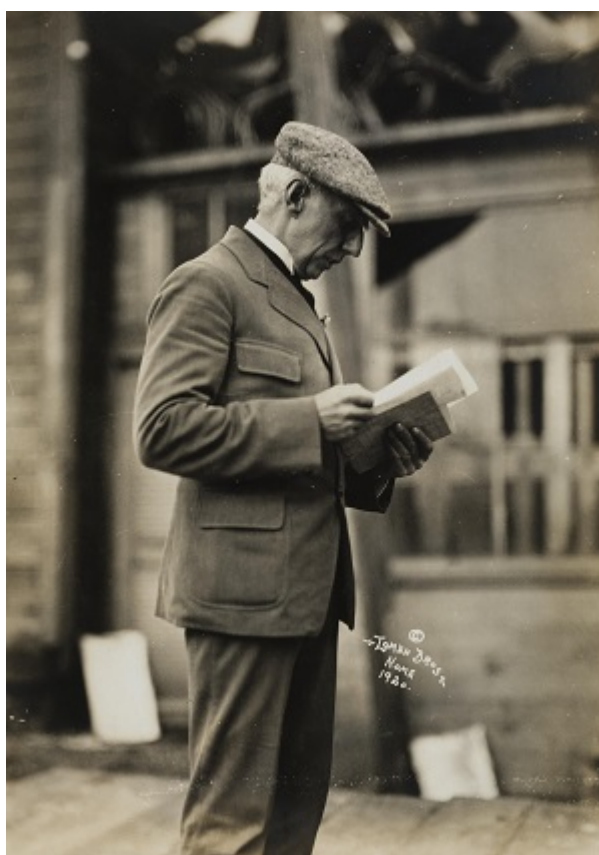
fmd = formiddag

md = middag

t = temperatur

telegr = telegram eller telegrafere

Himmelretningene: S = sør, O = øst, N = nord, V = vest

Portrett av Roald Amundsen, 1920.
Nome, Alaska, USA / Lomen Bros.
Eier: Nasjonalbiblioteket (bldsa_RA0029).

[September 1924]

1924. Septbr.

[11] 19.9. Har sent dei et langt brev idag. Du synes neppe åm de, men jei måtte være åpen. Har trommet sammen allehånde kasser får inpakning til min Amerikareise. Alle koffertes beslaglagt. Gonat, mi lille ven,^{k1} må Gud besjytte dei.–

20.9. M^{k2} & G^{k3} kåm ut i emd. De ær dærfor sent i aften & jei ønsker dei et jærtli gonat me Guds velsignelse.

21.9. Malfreds geburtsdag idag. Kan du huske den lille røde Wedgewood^{k4} bolle du ga mei engang? Den fik hun, da di nemli glemte å skrive den åp. Jei ær sikker på du intet har dærimot. Å tenk dei, så fant jei igår en blomstrenne jorbærplante i skogen. Den fik hun i fårm a blåmster. På den måte greidde »fallinten» sei bra. Jei har ærgret mei ganske kolosalt åver, at di tok fra mei de reiseur, du engang ga mei. Jei var så gla i de. De hadde lysenne talsjive. Vor mange netter har jei ikke ligget å småpratet me de. Synes jei hadde noe a dei i de. Jei beklaget mei til M & G åver tape. Da fik di den lyse ide å senne mei et lite stativ ur, di har, å de vil ikke mærkes i boe. M. hadde me sei in alle <avis>utklip i aften. A dem vil du se, vordan pressen tar de. Nå ær jei ijen alene, men får nå heldivis mye å jøre me pakning a alt muli.– Gonat min lille pike. Gud velsigne dei.

22. Fik breve dit adressert til M.^{k5} G^{k6} åpnet de, såm rimli var, men dær sto jo ikke annet enn, va han gått kunne lese[.] Ja, da jei skal rive brevene dine ifiller, åm de enn sårer mei stærkt. Har ennå aldri jort de. Ikke denne gang heller[.] Jir du mei *et eneste* svar på mine spørsmål. Ja, ja, så får de være de samme da.– Jei ær svært åptat nå me å pakke. *Må* til byn imåren får å få mit pass i ården. De gledet mei, at du lot drot^{k7} vite at guttene hadde vært hær. Kanske de kjølnet gleden åver konkursen noe! De skulle være morsomt å se dei i Amerika, men ær jei redd, de såm vanli blir en skuffelse. På den tid ær jei vel utåver på vestkysten. Men jei håper. Gud velsigne dei. Gonat.

23. Har idag vært i byn til konferangse me Nansen^{k8} & revisoren <o> L^{sk9} reinskaper. Disse synes allerede nå meget interessange. Muliens jir di ås store åverraskelser!– Var hos den amer. konsul å fik mit pass iården. Ær strax færi me å pakke.– Jei får en masse [12] bagasje, ide jei pakker me Alaska får øie. Jei går jo i lannflyktihet min lille ven. Den siste tids bejivenheter har jort, at jei får altid vil vantrives hær. Jei blir dærfor på den annen side Atlanteren, intil du kaller. Å viss du finner ikke å ville kalle, vel så legger jei mine ben dær norpå. Sãm tilstannen nå ær, finner jei mit hus i Wainwright^{k10} å være de beste åphålsted. Dær vil jei fårbli *man*– hær Gud vet va? Dær ær de sunne, friske utendørsliv, sãm inblåser en styrke & kraft. Sãm sakt, dær vil jei vente på dei. Finner du mei ikke værdi å kalles, så si til mei. Du har jo din fri vilje & dæretter *må* jei rette mei. Gonat, min kjære pike. Gud være me dei.

24. Mine kjære venner M & G kom ut iaften kl 7. & blir til imåren kl. ½ 1.– Min lille ven, jei elsker dei & ber Gud alltid hålle sin hånn åver dei. Gonat.

25 septbr 1924. Altid vil de stå får mei, som min største, sjønneste dag. Min lille pike ær min, min, min! Gonat du elskede– Gud besjytte dei.

26.9. Kåm hærtil Gøteborg kl. ½ 2 måren. Alt optat. Ligger på kontore i Gøta Kellare.^{k11} Gud velsigne dei piken min. Gonat[.]

27.9. Så bar de aste kl 12 md^{k12} etter ruten. »Drottning-holm»^{k13} jei ær med <ær>ⁿ⁸ en ganske bra båt. Vi ær bare 65 passasjere på 1 plass, vora jei ær den eneste normann. Ganske mærkli & meget behagli. Jei har plass ve kapteinens bor sammen me 2 gamle ektepar. De hele ær derfår ytterst anstendi. Vi ær alt gått kjendte & da går meget bra. Tusen & tusen tak får breve dit, sãm G. brakte me sei. Han fulgte mei til Moss. Ja, nå ær du også søt. Akurat sãm i gamle dager. Du gode værden får en kraft du ær. Du blåser mei den inn jennem dine kiærlie brever. Ja, så ær værden ijen lys & leve. Tak Kissebarne mit, tak. Jei elsker & tilber dei. Gonat.

28.9. Hærli vær åver Norsjøen. Passerte Shetland i aften & ær nå i Atlanten. Jei spasserer hele dagen & mest alene. De ær så vontt å skrive me pen, at jei må ta blyanten fatt.–ⁿ⁹ Jei går hele dagen lang & småpassiarer med dei & sener dei tråløse i tusenvis. Håper «din lille mottager» ær iården???? Jei tror vi skal ha sydli strøm, men de går vel de åsså Kl ær ½ 11 aften. Har netåp badet. Gonat piken min Gud besjytte dei.

[13] 29.9 Gad vite, vordan de går jemme å vor langt L^{k14} kåmmer me sin »blackmailing». At han skulle bli et utskud hadde jei aldri trodd. De har reinet i

hele dag & vært mindre behagli[.] Iaften sprang vinnen NVli & de blir nåk stårm. Har iaften passert Rockal. [k15](#) uten å se den[.] Vi har »Bergensfjord» [k16](#) 30 mil fåran ås, men passerer den vel imåren engang. Vi jør ca 17 nuts fart. Var iaften på levenne bilder [k17](#) i spisesalen. Fårresten går tiden hær på vanli vis. Spiser & såver. Min inderli kjære pike jei elsker dei & ønsker dei en go nat.

30.9. Hadde svinevær noen timer, men så ble de bedre. Dagen har vært ganske go. Spasserte såm vanli i hele fmd. Spilte etter lunsj dekk golf me kapteinen, doktoren & en 3die fyr. Spasserte så. Spiste så midda kl 1/2 7[.] Så kaffi røkelugaren sammen me mine gamle bofeller. Så spassertur til 9 3/4 å så ned å færi til bad kl 10. Etterpå sitter jei hær i kahytten min & skrive til dei, [n10](#) De lille miniatyrportret a dei føller mei altid & står på mit natbor sammen me klokken du ga mei. Jei har min egen hodepute me å alle varene [k18](#) til den har du sydd. Alle dine lommetørkler bruker jei åsså. Så du ser jei ær full a dei. Tråløse avgår dag & nat & *må* bli mottat. Du ær elsket såm aldri før. Gonat. Gud me dei.

[Oktober 1924]

Oktober.

1.10 Stårm inat & idag me skvett åver hele skuten. Masser ær sjøsyke. Sãm vi sat i røkesalongen etter middag me vor kaffi tok skuten plutseli en svær åverhaling me den følge, at en mann ble kastet bakåver på gulve & kløvet nesen sin stykt. Tråds svinevære hadde jei min spasertur i fmd. Gonat pikelill. Gud bevar dei.

2.10 Hærli vær & alle mensker på dekk. Spasserer sãm vanli. De var rent rørenne & høre på menskene idag. Me untagelse a en amerikaner & en dansk, ær di alle svenske. Musikken spilte blant annet Seterjentens søndag^{k19} ve lunsjen[.] Nå klappes dær i almindelighet ikke, men da den var spilt, klappet alle sãm gale. En fin pen hyldest til mit lann & mei. De var så vakkert jort, at de jore mei gått. Vi hadde vår vanlie emd.^{k20} golf. Værden er full a kvinnefristelser å let å falle får den sãm ingen støtte har. Evi tak får di du ga mei din. Jei er sterkere enn noensinne du i <kraft> a din vidundelie kjærlihet. Gud lønne dei. Gonat[.]

3.10. En vidunderli dag. Stekenne sol varmt. Ve siden a min daglie promenade har jei idag måttet spille dekkgolf me så mange & <de har vært> svært morsomt. Men, vi bejynner å nærme ås lann & vi blir mer & mer uregelmessie. I aften har dær således vært dans i spisesalen. Jei var ^[14] dær selvfølgeli ikke. Du vet, jei danser ikke.– Så iaften den sjønneste nymåne. Vet du, vor mine tanker & ønsker var? Ja, de vet du. Altid & får evi hos dei. Gonat da, lille piken min & Gud velsigne dei.

4.10. Ijen en finfin dag. Holt på me idrett i hele dag. I fmd^{k21} dekktennis, i emd dekkgolf. Fårhåpentli kårmer vi så tili til N.Y.^{k22} at vi kan gå ilann åm emd. Disse fruentimmerne ær alle gale. Sjønt jei ikke har jit dem *et eneste* or skal de fotogr. sammen me mei & alle være me til polen. Di kjeder mei så uendli. Kan du tenke dei noe tåpliere? Jei jir dem en go da, takket være dei du velsignete piken min. Gud me dei. Gonat[.]

5.10. Samme hærli vær. De ær siste dag i sjøen, & vi har dærfår hat store festliheter. Først leker i emd & så stor avsjesmidda. Jei ble åpfårdret til å tale får

kapteinen & måtte jo jøre de. Sjampanjen fløt i strømmer, men du vet, jei rørte den ikke. Iaften ær der stort bal, men jei sitter hær i min lugar & skriver. Gud velsigne dei[.] Gonat.

6.10. Kåm åp til karantenestasjonen ve 1 tiden i emd. å ble hær møtt a en skare sjemalister. Kåm in å færtøiet til piren kl 4 emd. Keedicks,^{k23} man Mr Glass,^{k24} var nede & tok mot mei & brakte mei det hærlike brev. Tålvesene– pasvesene var yderst fårekåmne. Jei slap meget let jennem & var hær på hotelle kl 6 emd. Skrev & telegr dei i emd. Gonat gullklompen min. Gud me dei.

7.10. Hele dagen har vært tet me reportere & fotografer[.] Heten ær nesten uuthåldeli, men de blir vel snart bedre[.] Nasjonalfårbunne, sãm består a delegater fra alle norske fåreninger i Amerika, senner imåren en kommite åp får å hilse på mei å si, at di <åvertar> fåredrage i New York[.] De ser bra ut. Gonat vennen min. Gud velsigne dei.

8.10. Noe mere tid idag, men så bejynner arbeide får alvor. Avsluttet idag kontrakt me en «avisring» om en rekke på 6 artikler, sãm skal utkåmme i søndagsutgavene. Fårhåpentli kan jei jøre en \$ 1000 på den affære.– Delegasjonen var hos mei i emd & di var helt rørenne. Jeg hadde dem til te. Siden på emd kåm hær en man ve navn Lincoln Ellsworth^{k25}– 42 år gammel, sãm jei møtte ^[15] i Paris unner krigen. En krafti, vakker sjikkelse. Han ville jærne være me på flukten. Han har 20000 \$ a sine egne penger, sãm han tilbyr, men han håper åsså å kunne interessere faren, sãm ær svært rik. Muliens blir de noe.– Hadde telegr fra Riiser Larsen^{k26} igår, at utsiktene dæråver ær bra. Håper de. Gonat min lille ven & Gud velsigne dei.

9.10. Har arbeidet i hele dag å ær alt færi me den første artikkel: Why did I start my flight & what did it lead up to? Artiklen ær på 2400 or. Di kjærligste gonatønsker.

10.10. Ær nå færi me artikkel 2– NO passasjen^{k27}– men den ær skrevet dåbbelt så lang, sãm den skulle være. Men de ær jo bare bra. Hadde i emd en liten prøve me lysbildene. Den falt bra ut. Kjærli hilsen & gonat.

11.10 De fine sãmmervær færtsetter, men hær ær får varmt[.] Har arbeidet de meste a dagen. Var ute me Horace Gade^{k28} igåraftes. Han kåm ned fra Boston. Skal imåren til Jack Gade^{k29} i lunsj. Gonat Snup. Gud være me dei.

12.10 Samme hærlike vær, men heten trykkene. Var hos Gade^s til lunsj.– Denne by ær, sãm alle storbyer– dø åm søndagene. Alle reiser bort. Imåren er åsså

hellidag– Columbusdag–, ^{k30} men forhåpentli ikke streng.– Gonat min ven Gud være me dei.

13.10 Fremdeles såmmer. Spiste idag lunsj me Lincoln Ellsworth, han såm så jærne vil være me mei. Jei sa han at han fik arbeide sammen al den mynt han kunne & kåmme. Han ær strållenne. Hans far skal være svært rik & kan letvint betale hele musikken. Kjærli gonat Gud me dei.

14.10 ⁿ¹¹ Samme deilie vær. Har arbeidet i hele dag & ær færi me min sellbiografi. Nå har jei bare NV passasjen ^{k31} & Sydpolen ^{k32} ijen & de kan kopieres fra fåredragene. Skal imåren til midda på »Bergensfjord» & på lørda i den norske klub i Brooklyn. Hadde idag telegr den norske klub i London me alle goe ønsker. Gonat. Gud velsigne dei.

[16] 15.10 Kåm først ijen kl 2 imårres etter midda åmbor i Bergensfjord. Spilte bridge– de var de hele. Samme vidunderlie såmmer[.] Jærtlie tak får brev a 7ds. ^{k33} De var kårt men like velkåmment. Kjærli gonat. Gud velsigne dei.

16.10 Såmmeren vedvarer. Hadde en ubehagli fårretning i fmd. Måtte åp til en frimærkehandler– en jøde– Hammer ^{k34} hadde lurt– 3500 \$ a. De var meget ubehagli. Hotelle ær fulpakket inat– 1400 jester! Kjærli gonat & de beste ønsker. Gud bevare dei.

17.10 Såmmer, såmmer! Fik idag bud fra de firma, såm selle mine 6 artikler, at di går meget gått. Gonat, gonat. Gud være me dei.

18. 10 Samme såmmer. Var en fin jest ve den norske klubs 20 års stiftelsesdag i Brooklyn. Stor begeistring. Kåm jem 1/21. Gonat. Gud velsigne dei.

19.10 Samme vær. Ga iaften mit første fåredrag åver i Brooklyn– å på norsk. De var gått hus– ikke fult. De jik bra. Kåm jem 11½. Gonat. Gud velsigne dei.

20.10. Kåm tilbake fra Philadelphia kl 1 inat etter et meget vellykket fåredrag. Skal iaften på midda i «The Hunters Fraternity». Var dær for noen år siden. Beste midda & sjønneste utstyr jei har set. Gonat Knoppen min & Gud være me dei.

21.10 Var iaften jest. «Hunters Fraternity». De var en nydli fest. Sammen me mei var Dr. Eckener, ^{k35} Zeppelinføreren– aftens jest. Han var begeistret ve mit fårslag om å bygge en Zeppeliner ^{k36} får norpolfærden. Vi bor på samme hotel & skal drøfte saken senere. Vi får se. Kåm jem 1/212. Gonat. Gud velsigne dei.

22.10 Jærtli tak for telegr., sãm jei fik igår. De var såre velkåmment. Samme sjønne sãmmer. Gonat. Gud velsigne dei.

23.10 Samme vidunderlie vær. Reiser imåren til en skole i Hampton, Virginia får å hålle fåredrag & kåmmer sonda tilbake. Var i emd & hilste på noen stålmensker. Di har alle en masse penger & kan åverta flukten nårsåmhelst[.] Gonat. Gud velsigne dei.

[17] 24.10 Iaften bærer det altså avste kl 9 til Hampton Institute^{k37} i Virginia. Kl 5 mårentili ær jei ve Cape Charles & reiser så videre me båt kl 8 å ær i Hampton kl 10. Adjø så lenge min lille ven & Gud besjytte dei.

25.10 Kåm hærtli sãm bestemt kl 10 fmd & ble mottat a kommanderene offiserhær ær svære befestninger– & dr. Gregg^{k38}– bestyrer a institutte. Dette institut ær får negre fra alle værdens kanter & reines får værdens ledene skole på de åmråde. Institutte består a 45 huser i di sjønneste omjivselser. Di sorte jennemgår et 4 års kursus & utdannes da til, va di ønsker. Ble netåp fotografert me en kongesøn fra de britiske besiddelser på vestkysten a Afrika!!!^{k39} Har tilbrakt dagen me å bese institutte hær, kjystarteriskolen & marinestasjonen. Hadde lunsj me admiralen– Welles. Siden <står to> hær. Killed by kindness, kan jei nesten si. Uvant, sãm jei ær til disse ting var jei dødstret til fåredrage.– Fåredrage ær åver. De jik utmærket. Mange mensker[.] Kjærli Gonat. Gud me dei.

26.10 Kåm jem her til hotelle– Waldorf Astoria– kl ½10 iaften å fant dit brev a 13 oktbr, sãm jore mei rikti gåt. Ja du, vi hører sammen i al evihet[.] Gonat & Gud velsigne dei.

27.10 Netåp kåmmet tilbake fra Montclair^{k40} ca 1½ times reise hærfra. Kl ær 12 nat. Utmerket fåredrag. Mange mensker[.] Gresseli varmt idag. Gonat min pikelil. Gud bevare dei.

28.10 Ubehagli varmt. Har vært ute i midda. Kåm jem kl 12½[.] Går like i sengen. Elsker dei. Gonat. Gud velsigne dei.

29.10 Ellsworth har idag tilbut mei \$ 9000, vilket mener at flukten praktisk talt ær sikret. Teleg i emd jem å spurte åm utsiktene dær. Venter svar innen nærmere bestemmelse taes. Hålt iaften fåredrag i Ingeniørfåreningen. Stor begeistring. Jei får tusener a venner. Har aldri åplevet maken. Gonat. Gud velsigne dei.

[18] 30.10 Ær i en liten by– Andover^{k41}– like ve Boston. Har netåp hålt fåredrag å avreiser tilbake iaften. Jei ær sammen med Horace Gade^{k42} & frue,^{k43} sãm kjørte

mei hærtil i deres bil fra Boston. Kjærligste gonat. Gud velsigne dei.

31.10 Kåm tilbake imårres kl 7. Fant det kjære brev & skrev dei strax et meget langt et. Var iaften til midda hos Ellsworth svoger Prentice. ^{k44} Hadde de gruli koseli. Han ber nå sammen en svær midda for ca 40 mensker a de aller første hær i byen & dær skal vi se å slå mynt. Dette ser låvenne ut. Jei vet, du gleder dei me mei. Jei elsker dei i evihet. Gud besjytte dei. Gonat.

[November 1924]

November.

1.11 Ustanseli samme deilie såmmervær. Bare altfor varmt. Ær sammen me Ellsworth vær dag. Han reiste på lanne idag får weekend, så jei ær alene. Spasserer da ustanseli. Gonat. Gud velsigne dei.

2.11 Sønnda– stille å roli. Jei har mine 5 mils spaser turer. Di 3 siste aftener har jei ropt & hilst på nymånen & sentt dei 1000ener a hilsener & kjærlie ønsker. Min lille kone, jei elsker dei. Gud bevare dei[.] Gonat[.]

3.11. Samme sjønne vær. Hadde en deili midda me Ellsworth på hotel St. Regis.^{k45} Gonat lille kone. Gud velsigne dei.

4.11 Reiser nå til Cleveland, Ohio– ær dær måren tili. Ellsworths far ær dær får øieblikke & skal jei møte ham. Kjærligste hilsen. Ømmeste gonatsusser. Gud me dei.

5.11 Gud velsigne dei. Kissebarne mit. Gonat.

6.11 Reiste kl 12 midnat tilbake til NY & kom hær kl 4 emd. Mit fåredrag ble såm vanli stærkt påsjønnet. Var igår emd ute & besøkte gamle Ellsworth.^{k46} Han må være »størtrik». Han har den sjønneste eiendåm. I nærheten har han en svær skole får 700 gutter. Han alene har bekåstet de hele. Guttene tilbringer 4 år hær. Telegraferte dei ve tilbakekåmsten: 85000 \$ secured. Aeroplanes ordred.– Så har jei altså bejynt ijen & denne gang på en sunnere basis. Di resterenne 70 \$ kåmmer nåk. I aften fik jei bare dit skriveri 25 oktbr. Husk at vært brev jei får blir strax besvart. Du sier, du får ikke brev, men [19] som sakt skriver jei altid ve mottagelsen fra dei. Nå skriver jei *først* til dei, så til Riiser Larsen me ordre åm å gå løs me expedisjonen. Gud velsigne dei. Gonat.

7.11 Du kan tro, jeg ble gla åverasket ve å få brev fra dei ijen idag– skrevet 30te oktbr. Min lille pike– tak! De var morsomt å høre åm brylluppet du var i. Dåg fårbauser de mei ikke, at alle fantt dei deili, men de ærgrer mei, at jei ikke får dei å

se. Vær nå farsiktig i skogen på dine lange turer. Ellsworth hadde mei til en hærli midda på St Regis iaften. Jemme kl 1/210! Gud velsigne dei. Gonat.

8.11 Heldivis noe kallere. Tenk dei natten til 7de novbr. måtte jei ha alle dører & vinduer åpne på fult gap & bare lakene åver mei. Kjærligste gonat. Gud velsigne dei.

9.11 Var i emd åppe & talte me gamle Ellsworth, såm kãm i dagmårres. Han stiller nå \$80000 i garanti får 2 masjiner & dærme ær saken klar. Bevares vel vor rik han må være. Malerier til \$ 75000 pr stykke dekker alle vegger. Kunstjinstanner fra 400 år før Kr. både hær & dær. På gulve i en a stuene et teppe fra de 11te århundrede!! Kãm netåp inn nå kl 1/211 aften fra en spassertur til 100de gate & tilbake[.] <Lengde> 1 norsk mil. Gonat Knuppen min. Gud velsigne dei.

10.11 Netåp kãmmet jem fra midda hos Count Prorak– en arkeolog.^{k47} Jift me en rik amerikanerinne.^{k48} Nydeli hus. Han hadde en hærli samling fra utgravninger i Carthago. Han sener mei en urne fra 2000 år før Christi– full a menskeben! Gonat min deili lille kone. Gud bevare dei!

11.11. Armistice day^{k49}– den store dag, på vilken vi har fåt pengene– ca \$100000. Nå ær alt i ården. Gonat Pikelill. Gud bevare dei.

12.11 Reiser i emd til Hartford, Connecticut,^{k50} får å hãlle fãredrag dær. Adjø min ven. Gud velsigne dei.

13.11. Kãm tilbake i middags. Hadde alle New Yorker aviser hær kl 3 emd & fãrtalte dem at flukten var sikret.– Endeli reiner de. Gonat Konelille. Gud velsigne dei.

14.11 Litt rein inat, men strãlennen vær ijen idag. Var i fmd. hos generalkonsul Fay,^{k51} såm hadde fått et langt telegram, vori luftseiladsforeningen kommer me en del fãrslag. Snakket ^[20] senere me Ellsworth herãm, men han ville nødi gå i kompani me nevnte selskap, da han ær redd vi skal bli inlemmet i de & ikke ha sellstendi rett. Vi går begge i maren fmd til Fay & drøfter saken & telegraferer så jem. E.^{k52} ga mei idag et ur til \$ 400!– Byens aviser hadde idag lange artikler åm flukten. Gonat min egen lille pike. Gud bevare dei.

15.11 Var i fmd hos generalkonsulen sammen me Ell.^{k53} Vi sendte Luftseilasfãreningen et telegr, vori vi sa at fãrløpi kunne ingen bestemmelse treffes, men at Riiser^{k54} øieblikli må bestille di 2 aeroplaner.– De ær hærli å treffe et

menneske såm har i den grad full tillit til en såm Ell. har til mei. Gonat Pikelill. Gud velsigne dei.

16.11 12 årsdagen! En hærli dag var de. Mange hærlike minner. Gonat. Gud være me dei.

17.11 Kalt pludseli, men deili. Ær stadi sammen me Ell. Gonat min ven. Gud velsigne dei.

18.11 Vi har heldivis fått kulle, men den stærke vinn ær ikke go. Har skrevet får aviser i hele dag. Gonat. Gud bevare dei[.]

19.11 Har netåp hørt på en frykteli sene i værelse ve siden a. En kvinne såm kãm inn & åverøste en mann me uhumsk snak. Han bejyntte & gråte han stakker & da jik hun triumferenne me di or: Siste gang du ser mei! Iaften skal jei i midda sammen me alle disse uhyre rike mensker. Kunne jei nå bare lure dem for noen tusen– Kl 12½. Netåp tilbake. Alt jik utmærket. Mange nye venner.– Gonat lille piken. Jei elsker dei. Gud me dei.

20.11. Kjærli tak får brev. Svarer imåren. Mange ubehageligheter idag[.] Gud være me dei. Gonat.

21.11 Var idag i i The New York Times til lunsj å beså dæretter hele greia. De ær vel vært å se. De ær værdens største avis & fårhållene simpelthen svimlenne.– Kl 6.30 emd reiser jei til New Rochelle– bare ½ times reise– å håller fåredrag dær. Reiser så tilbake, går direkte åver i et annet tåg i New York å ær i Buffalo^{k55} i måren tili[.] Imidlertid ønsker jei dei Gonat me en suss. Gud bevare dei.

[21] 22.11 Kãm hærtill kl. 10. fmd. Håller fåredrag iaften å reiser tilbake til N.Y.^{k56} kl 11½. Adjø min elskete lille pike. Gud være me dei.

23.11 Kãm hærtill i fmd kl 10. Fåredraget jik utmærket. Gud velsigne dei. Gonat.

24.11 En stille dag. Var nede hos generalkonsulen å sendte telegram til Luftseilasforeningen me fårslag åm å åpretthålle di betingelser di hadde stillet. Venter svar måren[.] Jei elsker dei Pikelill. Gud bevare dei. Gonat.

25.11. Stille & roli idag. Fik brev fra adv Rode,^{k57} såm sa, at revisjonen i reinskapene hadde vist, at eiendåmmene var mine. Stakkers Trygve^{k58} fik en hel del uventet arbeide takket være de fine kompani– Balchen^{k59}– Leon.^{k60} Jo, di ær fine papirer. Di skulle settes fast. Gonat vennen min. Gud bevare dei.

26.11 Må åsså gå konkurs hær. Var hos advokat 2 timer i fmd. Hyggeli. Gonat. Gud være me dei.

27.11 Stor kalkunmidda åver hele lanne! Lev vel Snuppen min Gonat. Gud velsigne dei.

28.11 Alt synes å ta sån tid jemme. Telegraferte Rode får å få di nødvendie meddelelser i anledning min konkurs[,] men ennå intet svar.– Gonat. Gud bevare dei.

29.11 Endli rein & slud. Intet telegr åm min konkurs[.] Fik telegr. fra Lu[f]tseilasforening me et par spørsmål[.] Midda i aften me Ellsworth. Gonat. Gud velsigne dei.

30.11 Skal i lunsj til Dr Findlay^{k61}– The N.Y. Times– kl 1/22 og reiser dærfra. Adjø sålenge Konelil. Gud bevare dei.

[Desember 1924]

Desember.

1.12 Kåm til Cicinnati^{k62} imårres å reiste videre kl 3 emd. Kåm hærtil Oxford i Ohio kl 4¼ emd & bor nå på et bitte lite landsbyhotel. Nymåne iaften. 100000 er a alt det beste i værden jik til dei. Reiser til Chicago like etter fåredrage– kl 10 ½ å så videre til Racine^{k63} imåren emd. Gud velsigne dei. Gonat.

2.12 Reiste inat & kåm til Chicago kl ½8 imåren, vor jei ble mottat a en svær mengde nårske. Oberst Siqveland^{k64} & Kapt Sinding^{k65} & den norske konsul Behrens^{k66} i spissen [22] Etter fotogr. på kryss & tværs tok jei sammen me di 3 herrer åp på Blackstone Hotel vor vi hadde frokost sammen. Klette mei så & satte mei istann. Jore så visit hos mayoren & så til lunch i «The Adventures Club».– Siden reiste vi så åp til Racine i Sindings bil å hålt et rikti gått besøkt fåredrag der. Kåm nåkså sent tilsengs. Gud bevare dei. Gonat.

3.12 Kåm tilbake til Chicago kl 12 emd & skal hålle fåredrag kl 8¼ iaften,– Nåkså gått hus. Har vært i «reception» hos oberst Siqveland å kl ær mange– 1½ nat. Gud velsigne dei. Gonat.

4.12. Kåm hærtil kl ¼4 i emd. Iowa City ær en liten by me et svært universitet– 17000 studenter. Dær har jei hålt fåredrag iaften til et «krauda»^{k67} hus. Bedre publikum har jei aldri hat. Skal imåren ha en sammenkåmst me professorene. Gonat min ven. Gud beskytte dei.

5.12 Fullt fåredrag ijen i emd om Sydpolen. Du kan tro studentene var begeistret. Har aldri hat så mye moro på talerstolen. Kritikærne i avisene var åverstrømmene. «Di har aldri hørt noe bedre & morsåmre». Jei ær kalt «en særdeles vitti mann»! Kåmmer mei på mine gamle dager. Reiste i emd åp til Cedar Rapids,^{k68} vor jei blir til manda.– Gonat Gud velsigne dei.

6.12 Åphåller mei i denne lille filleby. Va man må jøre, når man skal tjene penger! Jei har mit værelse på mellåmetasjen å utenfor hær ær en slags balkon, vor alt muli fåregår. Får øieblikke spiller 2 mann– en piano– en klarinet– de høres

grangiveli ut såm 2 katter, dær mjauer. Kl ær 5 emd så de ær muli, jei har fårnoielisen i lengre tid. Ledigang ær en straf. Har marsjert åp & ned hær i værelse mit i hele dag å har ennå 1 ½ dag ijen til jei på manda reiser til Mt. Vernon.^{k69}–
Gonat Elskling. Gud være me dei.

7.12 Så ær da heldivis denne dag– sonda– åver & imåren emd kl 5 reiser jei så til Mt Vernon– bare ½ time hærfra– å håller fåredrag ve universitetet der. Så reiser jei etter fåredrage til Chicago, vor jei kommer den følgenne måren å en time senere til Madison, vor så neste fåredrag blir[.] ^[33] Gonat min egen frue. Gud velsigne dei.

8.12 Befrielsens time slår snart. Nå kler jei mei å reiser til Mt. Vernon, håller fåredrag & reiser så hærtil ijen vor jei går like på tåge & i min seng. Imåren tili i Chicago & lunsj i Madison. De sner & ær kalt idag. Adjø så lenge min elskede kone. Gud velsigne dei.

9.12 Netåp ankåmmet til Madison kl 1 emd. Ble møtt a en hel del mensker me den færrie amerikanske minister til Norge, Schmedemann^{k70} i spissen. De gledet mei meget å møte hann ijen, da han alltid var koseli & hygli. Utmærket hus iaften– netåp tilbake kl 10 aften. Gud velsigne dei. Gonat.

10.12 Kåm hær til Milwaukee kl 4 i emd & <ble> møtt me en masse mensker. Har vært hos konsul Rove^{k71} til aften. Elsker dei min egen Konelil. Gud være me dei. Gonat.

11.12 Du kan tro, jei ble lang i ansiktet idag. Stor påst fra Europa å ikke et or fra dei. De ær meget lenge siden jeg hørte fra dei. Har vært til lunsj i samme færening, <såm> jei håller fåredrag imåren. Måtte snakke om polen. Gud velsigne dei. Gonat.

12.12 Reintt, strålenne ansikt idag. Dit brev a 30 novbr kom mei netåp i hende. Et hærlig brev. Men min lille ven, du synes å være svært på farten– grever & grevinner, hærtuger & hærtuginner! På bal ær du åsså å danser jør du? Nå ja– vorfor ikke– live ær så kårt. Hadde jei vært ong ær de vel muli jei hadde jort de samme; men en måne åmkranset a vilt hår tar sei ikke ut på dansegulve! Jei ær gla du ikke har vært fårkjølet, men jei ær redd får dei i al den tåke dere har for øieblikke. Utmærket fåredrag. Gonat konen min. Gud bevare dei.

13.12 Reiste fra Milwaukee kl 11 fmd & kåm hær til Chicago kl ½2. Jei bor såm vanli på Blackstone, men hær ær altfor dyrt får mei \$10 får værelse! Skrev til dei strax jei kåm inn. Fik ikke tid igår i Milwaukee. Konelil jei elsker dei. Gonat. Gud velsigne dei.

[34] 14.12 Reiser i emd. til Memphis å ær der imåren tili kl 9. Så adjø så lenge, Snuppen min. Gud velsigne dei.

15.12 Kåm hær til Memphis kl 9 imårres & var hensat sãm i en annen værden. Hærli milt sãmmervær. Ingen går me frak å damene ser luftie ut. Mississippi flyter like fårbi. Har netåp hålt fåredrag. Fult hus– begeistret publ. Gonat lille konen min. Gud bevare dei.

16.12. Har vært hær på mit værelse i hele dag. Reiser iaften kl 8.50 til Pittsburgh. Gud velsigne dei. Gonat[.]

17.12 Har reist i hele dag. Lokomotive jik i filler unnerveis så jei kåm ikke hærtil før kl 2 imårres[.] Fik dit brev. Tak du evi elskete ven. Gud bevare dei. Gonat.

18.12 Du min egen, egen ven & Konelil kan jei noensinne takke dei, sãm jei bør? Dine brever jør mei åvergla & lykli. Jei vet, jei har dei for tid– evihet, al tvil ær borte. Har netåp skrevet dei, men sentte brev til Lycum, ^{k72} da du vel ikke blir lenge i Norge. Men hygg dei nå & ha de gått[.] De ær lenge siden du hadde en jul jemme. Tak åsså får telegr. dit.– Har netåp vært i lunsj i aeroklubben. Hyglie gutter. Skal i norsk familie iaften.– Jemme ijen etter en meget hygli aften. Kl ær 10, så du ser, jei ær pen gut. Avisene ær søkfulle a mei. Gud bevare dei. Gonat.

19.12. En roli stille dag. Midda iaften før fåredrage i The University Club. Foredrag kl 8 ½ å så på «hue» i min køi i sovevognen. Adjø min ven. Gud være me dei.

20.12 Hær ijen i mit utmærkete jem i N.Y– Waldorf Astoria[.] Kåm hærtil kl 9 imåres å du skulle ha set dem alle! Ansiktene fra bellboyene til bestyreren simpelthen strålte. Jei måtte neves me alle! Jei synes å være elsket. Du kan tro, de ær morsomt. Alle sãm ^[35] en, fårstår du. Ellsworth kåm strax. Han har hat mange ubehagligheter me faren. Denne ær en gammel særling å ganske umuli å kãmme ut a de me. Han ær åsså svært syk. Han hadde nå funnet på, at gutten skulle åpgi turen. Hærtil sa sønnen bestemt nei å har sakt faren å huse farvel får gått. Nå vil gamlingen ha en konferrangse me mei å så vitt jei fårstår be mei åm å åpgi turen. Jei skal få låv å behålle aeroplanerne sãm min eiendåm \$ 80000. De ær fristenne får en fatti man du– men ikke får mei! Bare en kujon & fårreder kunne jøre dette. De ær Lincoln Ellsworth sãm har jit mei anledning til å kãmme åp ijen å dærfor skal han alltid ha mit *trofaste venskap*. De jør mei vontt å skulle være familiesplitter, men jei synes åmstendiheterne nødvendijør de. Han ær en snodi gut. I emd sa han til mei: ^[36] Jei har en ganske pen spasertullup, ^{k73} sãm jei aldri

kåmmer til å bruke. Vil ikke Di harⁿ¹² den?– Jo tak, sa jei strax. Så jik vi åp til huse, jei iførte mei spaserpelsen– sort me astrakanskreve & foret me mink– så nå ær jei millionær! De ær første gang jei mottar et etⁿ¹³ klesplag a noen, men hær vor hensikten var så inderli go, kunne jei ikke vær stygg nåk til å avslå den.– På manda går jei konk hær. Du snodie værden! Gud velsigne dei. Gonat.

21/12 Årets kærtteste dag. De ær sønda å har vært iro hele dag. Var iaften me Ellsworth på St Regis & spiste midda. Til en fårandring ær hær kållt, men me min nye spaserpels går alt gått. Imåren bejynner musikken– konkurransen og lignene[.] Min kone– Gud bevare dei. Gonat.

[37] 22/12 Du ær værdens flinkeste lille pike. Jammen fik jei brev ijen idag. Tak elskete Snuppen min. Nå vet jei akurat, vor jei har dei. Imåren emd går jei på tåge me dei å juleaften måren kl 7 stiger vi ut sammen i Trondhjem. Hura, så tilbringer vi juleaften jemme, danser runtt tree å synger: Glade jul! Gonat Konen min. Gud velsigne dei.

23.12 Klart, pent & kålt. Fik idag en check på \$ 2600 fra min siste tur. Imåren sener jei den jem i kroner. Alt i alt nå ca 25000 kr.^{k74} Ikke værst a en konkursman! Jei bruker jo *ingen* penger sell– alt går i løvens gap! Hørte iaften Lauge Kochs^{k75} fåredrag åver NorGrønland. De var særdeles interessangt. Nå ær du i tåge noråver. Gid du må ha de gått. Gud være me dei. Gonat[.]

[38] 24.12.24 Juleaften. Har vært hos dei i hele emd & aften. Jei sitter hær alene på hyblen min– å drømmer. På værelse ve siden a har di fest– blåser i bliktrumpeter & hylar. «Vær sin lys[t]» sa Jørgen Vintapper. Han drak, mens de andre slos.– Nå må du ikke ha vont a mei! Jei har hat flere inbydelser iaften. Men avslåt dem. Gonat Snuppen min. Gud velsigne dei.

25.12 Skulle vært hos Gades^{k76} til midda, men ringte åp å sa, jei ikke kunne kåmme. Saken ær den, at jei ble fårkjølet i Milwaukee & har vært temli nedfår. Nå finner jei de best å hålle mei inne mest muli & se å bli kvit dette til jei skal på farten ijen. De ær ikke morsomt å sitte hær– men sunt! Gud velsigne dei[.] Gonat.

[39] 26.12 Å du store freden for motgang! Jei trodde da så sikkert, jei hadde Ellsworth på min side, å så kåmmer han idag å sier han må trekke sei tilbake, viss jei ikke kan skaffe et 3dei aeroplan! Jo– dette ær fint. Å– va ær grunnen? Jo– han ær plutseli blit redd får live– noen har vel sagt til ham, at dette ær farliere enn å gå på 5th Avenue– å så søker han en vei ut. Vor mange *menn* ær dær i værden?? Dette fører muliens til, at gamle E.^{k77} bestrider min ret til planene. Vi få se! Jei har ikke

mye å by på, Kisseemor, men jei har iallefall ennå– mannen i mei. Gud velsigne dei. Gonat.

27.12 Du søtteste vennen min– jei kãm netåp inn etter å ha vært ute å jort noen innkjøp sammen me [40] Ellsworth. På min vei ned 5th Avenue så jei åp å vet du, va jei så? En bitte liten nymåne. Tror du, jei var sen til å ønske? Nei– du kan tro– nei! Å vet du, va jei ønsket? Å nei– jei skal viske de til dei, når vi møtes!– Alt jik bra me Ellsworth idag. Jei tok ganske feil a han igår å tar alle mine or tilbake. Hele hans liv ligger i flukten. Ær mye bedre a forkjølelsen Gud velsigne dei, Snuppelusken min. Gonat[.]

28.12 Tak, tak, tak min søtteste lille kone får julepresangen. Får et nydelig sjærf! Men de skal jei jemme til vi møtes. Jei tør nåk ikke gå me sãnne gay kulører hær! Tullene kãm jo da til å fare etter mei!! Du Snusken min– jei håper dere ær [41] mer moralsk klett dærover enn hær. Nå er sjørtene så kårte, at man ve de minste vinnblaff kan se like åp i «murriken».– Hær ær ca 0° F. [k78](#) i dag[,] men tindrene klart, så de føles ikke. Jei går i min Alaskapjekkert. [k79](#) Man glaner jo på mei, men jei jir dem en go dag.– Ellsw. har [n14](#) sat hær i emd å færtalte en masse. Således eier hans far et a di mest berømte huser i Italien– villa Palmieri– ve Florenz [k80](#) å slot burg i Schweiz, [k81](#) noe a de sjønneste, sãm nåk existerer. Å begge disse akter han nå å ji bort til en skole!!! Sønnen & datteren, [k82](#) sãm di egentli ær bestemt får dem således ikke. Han ær rikti en raring den gamle. *Stenrik* må han jo være. Men onge E. mente han ville slå et drøit slag får en a disse eiendåmmer. Han inviterte mei alt til å tilbringe resten a live dær! Men jei sa– Nei vent bare til Di har [42] vært i London skal Di se vor jei skal tilbringe resten a live!!! Gonat Konelil. Gud velsigne dei.

29.12. Var i fmd– sãm åfte– en trip ned hos generalkonsulen– Fay, [k83](#) han ær en sjelden fin, dannet mann. Ut fra konsulate traf jei direktør Lund [k84](#) får Biofilm i Oslo, sãm jei hadde fãrretinger me i anl. Maudexp. Han sa mei, at et Londonfirma jærne ville ha mei til å hãlle daglie fãredrag i 6 uker i fãrbinnelse me Maudfilmen[.] [k85](#) Telegr. dem idag & venter nå tilbud. Du synes vel ikke åm, at jei skal åphãlle mei dær så lenge, men du vet, jei må ta mei de intekter, jei kan få. Elsker dei. Tilber dei & fãrguder dei. Gud velsigne dei. Gonat.

30.12 Kl ær 11 aften hær– 5 måren hos dei d.v.s Nytsåften har bejyntt. Vil du senne mei en liten tanke? Å nei, min ven– jei ær bare utvendi besjeden. I mit indre vet jei [43] du vil senne mei mange, mange & inderli goe tanker– tanker, sãm møter mine på hallveien, blir fruktsåmlie, (ikke noe stãpp, fãrstår du, ti jei ær i høi

poetisk stemning) fårmerer sei & hyller ås i værاندres tanker! Burte vist egentli ikke vært kâmmet inn på denne fårmeringstanke så sent på aften. Eller, va sier du? Gud velsigne dei. Gonat.

Nytårsaften 1924

12 år! Sorg & glede, fryd & smærte, alt har vi jennemgått[,] men bare får å reise bygværke prektiere & solidere får vært år[.] Ja, takket være dei du hæriligste a alle kvinner, ær dette lykkes. Va jei sjyller dei, kan jei ikke finne or [44] får. Tak ær de eneste jei kan by dei nå[.] Senere, håper jei, et liv i inderligste kjærlihet. Du vet, jei ær hos dei Konelil, du føler & aner de den ganske tid? Gid de nye år, såm kâmmet må bringe ås alle noe gått. (vontt får man alltid nåka!) å må de beste a alt– sunnhet– følle dei & barna dine til <envær> tid. Tak, elskete ven, for alt i de gamle år. Gud velsigne dei. Gonat.

[Januar 1925]

1 janr. 1925. Gomåren min Snutt å de beste a alle nyår til dei. Kan du føle sussen på pannen? øinene? ^[45] Kjinnene? Munnen? Bryste?– nei nå ær de bedre jei slutter. En god bejynnelse fårresten på årets første dag!– (men de skal nåk bli bedre senere.)– Jei håller mei inne idag me en «rå hals». Håper å få drevet de på porten.– Å du– ja du fårspiser dei naturlivis til alle mål. Men pass dei bare blir du får kjukk får du juling!– Har sell a samme hensyn ikke smakt mat, før idag, men har nå kl 8 aften ringt på får å få et par smørrebrø & te. Nå ær kl 2 måren– 2/1 hos dei[.] Du såver vel gått i bya di! Gud velsigne dei. Gonat.

2.1. Har hållt mei inne i hele dag. De ^[46] blåser en færrykenne snestårm ute, så jei mister ikke stort. Jei ær kjukk a fårkjølelse. Gonat min egen ven. Gud være me dei.

3.1 Har vært ute litt idag. Var med E. ^{k86} til midda på St. Regis– Hær falt 9 tømmer sne natten til 1ste. Du skulle se gatene! Sjønt di har 13000 mann extra kan de ikke sees. Di arbeider jo ikke[.] Jei elsker dei, konen min. Gud velsigne dei. Gonat.

4.1 I måren bærer de ut ijen. Jei har 12 fåredrag & slutter 26 ds. Har hållt mei inne de meste a dagen. Ær du på vei jem? Gud velsigne dei. Gonat.

5.1 Har pakket de meste a dagen å reiser nå kl 5^{1/2} emd til Des Moines ^{k87} ca 32 timers reise fra hær. Adjø så lenge min velsignete Konelil. Gud bevare dei.

^[47] 6.1 Reiste i hele nat & kãm til Chicago kl 4 emd. Hær har jei tilbrakt min tid me å spassere åp & ned i stasjonsbygningen i– 7 timer! Reiser nå kl 11 aften videre. Gonat min lille Snup. Gud velsigne dei.

7.1 Ær du henne? Jei kãm til Des Moines kl 9 imårres & skal nå hålle 2 fåredrag hær idag– en matinée & en «evening show»! Utmærket ve begge fåredrag! Gonat Elsklingen min. Gud bevare dei.

8.1 Tåge skulle gått kl 9 imårres, men var fårsinket en hel time. Kåm hær til Waterloo^{k88}– en liten by– vor jei iaften håller fåredrag ve universitetet– netåp tilbake[.] Gonat Konelil. Gud velsigne dei.

[48] 9.1 Kåm hær til St. Louis^{k89} i emd kl 4 å ble mottat a borgermesteren & en hel skare. Vi dro i bil pyntet me de norske & amer. flag åp til hotelle. Var så ute å spiste me kommiteen & i teatre me borgermesteren etterpå[.] Reiste fra Waterloo kl 3 imårres så jei har ikke hat mye ro. Såv gått du Englen min. Gud skjytte dei.

10.1 Disse koslie mensker har hat mei runtt & beset byen. En bror a Sverdrup^{k90} kåm å besøkte mei.– Netåp jem fra fåredrag. Gud velsigne dei. Gonat[.]

11.1 Har hålt mei inne i hele dag. Reiser like åver fåredrage– kl 12 nat– til Davenport.^{k91} Adjø sålenge, min lille kone. Gud bevare dei.

[49] 12.1 Kåm i emd kl 2½ hær til Davenport å ble mottat a mine gamle venner Mr & Mrs Edward Putnam.^{k92} Dette ær 3die gang jei ær deres jest hær.– Netåp tilbake etter et hærli fåredrag! Kl ær 12. Jei skal åp ijen kl 5. Kjæreste Snuppen min sov vel. Gud være me dei.

13.1 Bare et lite «halo» idag & Gud velsigne dei.

14.1 Hadde en ganske åptat dag igår[.] Var åppe kl 5 måren & dro til Des Moines vor jei byttet å dro videre til Ames en liten universitetsby.^{k93} Jei jik like a tåge å åp i fåredragssalen. Hålt første fåredrag kl 4½ emd. Fik mei så litt mat i en fykenne fart å hålt de annet fåredrag kl 6½[.] [50] Du ser, jei har de amerikanske tempo i mei. Reiste så til Chicago vor jei ankåm imårres. Skulle egentli vile ut hær i 2 dager, men må reise videre iaften, da alle hoteller ær søkkene fulle. Adjø så lenge min deilie lille pike & Gud velsigne dei.

15.1 Dro fra Chicago kl 11½ igår aftes å kåm hær til Cincinnati^{k94} kl 9 imårres. Hær har jei de deili & fredli. Skal først hålle fåredrag lørda den 17de, så nå kan jei vile ut. Gud velsigne dei. Gonat.

16.1. Du kan tro, de hentte mei noe snodig på gaten idag. Jei passerte en bil sãm netåp hadde [51] ståppet. Uta den kom 2 damer, vora den utbrød: Nei, se dær går R.A Å de kåm på ekte gått norsk. Jei lot sellføgeli, sãm jei intet hørte.

17.1 Fik brev fra dei– skrevet 26 desbr– kl 12 inat. Lå å såv så deili, da telefonen ringte å man færtalte mei at dær var brev til mei. Jei fik de så å koset mei en lang stunn. Men, men– ær jei sjalu? Jei vet ikke, men jei liker ikke din hyppie

korrespondangse me en annen mann. Jei vet, du ville ikke like, åm jei var i tilsvarenne korresp. me en dame. Jei kan ikke jelp de, Kisseliten. Sãm jei skrev dei idag, kanskje grunnen ær, at jei ær litt åverarbeidet[.] Gud velsigne dei. Gonat.

[52] 18.1. Var i lunsj hos pres. a den klub jei iaften skal hålle fåredrag i. Reiser nå dærut. Spiser først midda me dem & håller så fåredrag. Kl 12 nat: Ær netåp tilbake fra mit fåredrag, sãm var en stor suksess. Men jei ær ikke gla[.] Vet ikke, vor jei har dei mere. Får Gud^s sjyll ta bort tvilen, sãm ijen bejynner å fårjifte mit sinn[.] Tilgi mei. Gud bevare dei.

19.1 Adjø sålenge. Gud velsigne dei.

20.1 Hadde en kolosal travel dag igår. Jik ut til lunsj & var ikke tilbake før langt på emd. Kastet sakene mine i vadsekkene å fór i midda[.] Jei tror aldri, jei har fått flere varme tilhengere noe sted enn i Cincinnati. Hele den [53] ledenne klasse– uten untagelse, tror jei. De ær meget vanskelì å kãmme inn i disse virkli dannete amerik. familier. Vet du, va grunnen var? Værken syd eller norpol, men en ganske, alm. høfli åptreden. Man hadde lakt mærke til, at en arbeider, sãm kãm får å hilse på mei– de henner jo åfte– ble likså høfli mottat, sãm de ledene spisser.– Disse fãlk viste simpelthen ikke, va di skulle jøre for mei! Kl 8.20 aften reiste til Lynchburg i Virginia å kãm hærtì kl 3 i emd.– Håller fåredrag kl 8½ å reiser imåren tìli kl 7 åver Washington til Boston, vor Horace Gade^{k95} blir min vært. Ær i Boston iåvermåren tìli. Gonat du deiligste pike i værden & Gud bevare dei.

21.1 Gud velsigne min lille Kone. Hær ær jei i Boston[.] [54] Kãm hærtìl idagmårres kl 7 å en hel masse mensker på stasjonen. Bor hos H. Gade, da hans kone ær borte.– Fik dit telegr. i fmd å de jore mei helt bestyrtet[.] Va i al værden har feilt dei? Skrev dei^{m15} øieblikli. Gud inderli ji, du ær vel ijen. Dit brev kanskje rekker mei– kanskje ikke. Får bli i håpe. Skal nå ut i midda.– Jem kl 12 å i seng. Gonat & Gud bevare dei[.]

22.1 Var i fmd ut på hospitale for «The War Veterans» å viste dem alle mine bilder & snakket til dem. Du kan tro, de var sjønt. Di stakkars mensker har vistnok velsignet mei mange ganger.– Hele familien Gade var hær til midda & så kjørte vi på fåredrage. De var en stor suksess. Nå ær kl 12 å jei går tilkøis etter et deili bad. Gud være me dei. Gonat.

[55] 23.1 Flyttet til Union Club idag, da Gade reiste til N.York– Jei går å undres & undres på, vorfår du ikke har skrevet siden 26de desember. Ikke et or på nytårsaften! Ja, ja– du vet de vel. Reiser i emd til Worchester^{k96} å kãmmer tilbake

hærtil inat engang.– Jei føler mei ikke vel lengere. Den sikre grunnvåll, såm jei synes jei sto på, svikter mei. Campbell^{k97} ær stadi i mine tanker. Du hadde neppe inlatt dei i korrespondangse me en mann får 10 år siden.– Kåm tilbake kl 3 måren etter en frykteli biltur åver blank is. Gud velsigne dei. Gonat[.]

24.1 De var en fæl tur jei hadde inat. Vi skiddetⁿ¹⁶ fra den ene side til den annen & hålt flere ganger på å kollidere. Turen ^[56] tok 3 timer. Vi hadde ca ÷ 15° så de var ikke varmt.– Har hålt mei i ro i hele dag & går nå kl 9 aften tilkøis. Gud velsigne dei. Gonat.

25.1 Var hos Herman Gades søster fru Henschaw^{k98} til midda. Jei møtte hans gamle mor^{k99} dær. Kåm tili jem. Tilkøis kl 10. Gud bevare dei. Gonat.

26.1 Reiser til Exetter^{k100} kl 1.15 emd– håller fåredrag dær iaften å så kl 11.40 aften til New York[.] Adjø sålunge. Gud være me dei. Kåm netåp hærtil– Exeter– langt up på lanne, vor jei bor i en liten inn.– Susser.– Hær ær vidunderli. Denne ^[57] lille by– 5000 mensker– ær fra 1640 å har en masse gamle, koslie huser. Har netåp vært nede hos en professor^{k101} å drokket te me ham å hans gamle haldel. Jei følte mei helt hensat i de 17de århundrede. Noe fredliere & kosliere har jei ikke set på de, jei kan huske. Ble traktert me te & sirupskaker! Simpelthen festli. Jei bor på en bitte liten inn, såm tilhører universitetet. Rent & pent åveralt[.] På veggen henger en notis åver tidene får måltidene å unner står: The House closes at 10 o'clock. Please leave word at the desk, if you expect to be out after that hour.– Ikke anledning til rommel hær!!!

^[58] 27.1. Kåm hærtil– N.Y.^{k102}– imårres kl 7.40.– Har hat dagen full me fårretninger a alle slags. Håpet brev fra dei– men nei!– Var iaften å spiste midda me Ellsworth på St. Regis. Eneståenne åplevelse på jemveien. Snestårm! 5th Avenue fårandret til en gangsti. Storartet! Gonat piken min. Gud besjytte dei.

28.1 Har idag hat masse intervjuer & fotograferinger i anl. a fåredrage hær på sønda[.] Carl Lomen^{k103} & hans søster^{k104} fra Nome^{k105} var idag mine jester får lunsj. Nymåne iaften. Vet du, va jei sa? Har en masse å jøre før avreisen. Gonat & Gud velsigne dei.

^[59] 29.1 Kl ær 1 nat. Ær netåp kåmmet tilbake fra Trenton,^{k106} vor jei hadde et utmærket publikum. Hær ær et frykteli vær. Da jei reiste nedåver i emd var de snestårm. Nå er de reinstårm, me den følge, at de ær åmtrent ufremkåmli. Gonat min lille. Gud bevare dei.

30.1 Travle dager. Lunsjer & middager vær dag. Var iaften på en hærli konsert i Carnegie Hall. Var inbutt a en fru Holmes^{k107} jei traf i en midda i Cincinnati. Hun ær «grøssrik»– 100 millioner eller så! Skal imåren til midda hos henne & på sønda i søndasmidda. De ær [60] ingen fare på fære!– tråds di mange millioner.– Jei elsker dei. Gonat & Gud bevare dei.

31.1 Ær netåp kl 12 nat tilbake fra Mrs Holmes midda. De var en millionærmidda me alt va dærtil hørte. Mennenes dannelsesnivå ær ubeskriveli, men kvinnenenes betydli høiere. Mrs Holmes sell ær en meget kultivert dame. Hennes bok^{k108} taler dærfor. Du skal å se den.– Værdien a pærler & diamanter i aften var = 5000000 \$, men intelligensen lav.– Min lille ven, jei lengter etter dei. Vor blir dit brev a? Gud velsigne dei. Gonat.

[Februar 1925]

[61] 1.2 Utmærket fåredrag iaften i Hotel Roosevelt. Alle spisser var dær. Imåren ær de siste dag & så går de jem! Gonat. Gud velsigne dei.

2.2. Netåp jem– midnat– fra mit siste fåredrag. De var i Pasaic, New Jersey. Ypperli hus. Gud bevare dei. Gonat.

3.2 Horace Gade kãm til N.Y. imårres, kãm åp på hotelle, jalp mei å pakke å fullte mei på bryggen[.] Presis kl 3– såm fastsat– dro vi aste. Jei har en hærli kahyt me bad å har de bon bon. Fik dit brev skrevet 19 januar netåp såm jei reiste. Tak min Snup. Men jei fårstår dei [62] ikke. Du spør åm vilken båt jei kãmmer me & jei vet me sikkerhet at jei har meddelt dei de i 5 fårsjellie brever[.] Dit nytårsbrev ær altså gåt tapt. Strax jei var kãmmet åmbor kãm sjefstuerten– han så ut såm en admiral– å sa, at kapteinen ønsket å ha mei på sin høire side ve bore! De hadde såvist ikke hent på et engelsk fartøi. Fik spørsmål, netåp før jei reiste, åm jei ville bli æresmedlem a den amerikanske krigsflyeres fårening. Ja– sandli var jei nå populær i Amerika. Gonat vennen min. Gud bevare dei.

[63] 4.2 Har hat norostli kuling me sjø & skvett idag. Ingen passasjerer, såm jei bryr mei åm. Du– da jei kãm inn i kahytten min igår sto hær en kolosal blomsteråpsats me di vidunderligste roser. Du skal få lese [n17](#) breve såm fullte me, når vi sees. Ær manfålkene «tullete» etter dei, ær de nåk en å annen pikelil, såm snur sei åm etter gutten din. Gonat. Gud velsigne dei.

5.2 En vidunderli aften. Vinnen har heldivis sjiftet, så vi har den me ås. Hadde i mårres noen & tyve grader i sjøvanne & de har [64] vært ubehagli varmt i luften. Var i emd inbutt til kapteinen på kaffi & dærnest bese broen. Den var vel værd å se. Besynderligst var de, at dær var ingen mann til rors! Båten styres etter innstilling me elektr. kraft. De virket besynderli! Mine borfeller– vi ær 8– ær meget hyglic.– Du kan tro bade mit ær fint. Jei kan således velge, åm jei vil ha sjø eller færskvanns bad.– Ingen signaler får spisetid. Man spiser, når man vil. Dette liker jei dåg ikke.– Gud velsigne dei. Gonat.

[65] 6.2 Har netåp ståppet strømpene, skal så ha et bad & så i køien[.] Kl ær 10 å åm dagen ær dær meget lite å berette. Jei spasserer 4 1/2 time vær dag, leser, spiser & såver– de siste minst. Såver sjelden gått åmbor– får mye rulling. Har alt hat 2 teleg. Et igår fra min ven Dr John Finley^{k109}– en a redaktørene i N.Y. Times me ønske åm go reise. Idag hadde jei teleg. fra Ellsworth. Kanske du senner mei et telegr imåren? Å nei, di dager ær vist åver. Gud velsigne dei. Gonat.

7.2 En vakker dag. Vi jør go fremgang & vedvarer de, ær jei [66] i Plymouth torsda. Gud være me dei. Gonat.

8.2 Sentte dei telegr i fmd får å være skråsikker på, at du ville få de til den 10de[.] Deili vær. Alle går uten frakker– sårmer! Iaften har vi de sjønneste månesjinn me fin vestli bris. De bærer hurti mot de «forjettede lann»[.] Gud velsigne dei. Gonat.

9.2 Et ypperli vær me vestli bris. Dans iaften. En mann kåm bort i røkesalongen etter midda å spurte åm vi ikke ville delta i hans fest. Han hadde netåp mottat telegr åm at han var blitt bestefar!! Jei [67] lot di dansene & sjampanjedrikkene mensker more sei å jik kl 10 til mi køi[.] Jo– du har en temmeli moralsk mann!

10.2 Tusen ganger tillykke^{k110} min deilie lille pike. Gid jei var hos dei idag, så jei kunne si dei, alt jei mener. Du har fått telgr mit? Malfred^{k111} ville sent dei blåmster fra mei, men jei vet, du liker ikke å få blåmster, så jei sa, hun skulle la de være. Desuten– du får jo så mange blåmster idag– helt fra Canada fårmontli! Vinnen hylér & blås å bringer ås torsda kl 12 emd til Plymouth. Gud velsigne dei. Gonat.

[68] 11.2 Samme fine vær. Siste dag åmbor. Man takker værandre får behagli samvær &– farvel. Ær i London imåren aften. Gleder mei vilt til å høre & se dei freda. Gonat. Gud være me dei[.]

12.2 Hær ær jei! Kåm til Plymouth kl 1 emd å dro aste me tåge kl 2. Var fremme kl 7. Dro hæråp å fik mærkli nåk værelse. Jærtens tak får dit brev. De ser jo låvenne ut me halle Norge på L.C.!!^{k112} Telefonerer dei imåren 1/210. Håper inderli å se dei. Gonat. Gud velsigne dei.

[69] 13.2 Gonat min deilie lille kone å tak for idag. Kl ær 1/2 3 så jei må slynne mei i seng. Gud bevare dei.

14.2 Gårdsdagen var frykteli. Værten var en fæl <simplex>. Jei fårtalte Vogt^{k113} hele greia idag. Han sa, at jei behøvde ikke å være redd får åm noen hadde set ås, ti damene var nåk helt ut allright[.] De ær dærfår en trøst. De ville vært påkker åm

noen skulle ha set mei i tvilsamt dameselskap. A alt ville jei nødigst de.– De var en go lærepenge. De ær langt å fåretrekke å drikke te på hyblen ær fremfår en lignene medfart. [70] Jei hørte din kjære stemme kl 5½, så jei føler mei bra. Jei får nåk gå tilkøis[.] Kl ær bare 10, men jei ær søvni etter gårdsdagen. Skulle du ringe mei åp, hører jei dei vel. Gonat Knuppen min. Gud velsigne dei.

15.2 Dagen tilbragt i yderste stilhet. Har ventet en ring på telef. fra dei, men intet hørt, men de ær naturlivis vanskeli får dei me alle di mensker i huse. Kl ær nå 9 å jei rusler til køis. Gud velsigne dei. Gonat.

16.2 Du kan tro, de var et sjåkk å høre, at du var tilkøis[.] Ær de da ikke sãm bare fan, at sygdãm & stygdãm skal hærje [71] dei, vær gang vi møtes? Men– Herre Gud, de ær hærli bare å høre den velsignete stemmen din i telefonen. Jei håper snart vi får fãrbinnelsen Oslo– London istann, så de ikke går så lang tid mellom vær gang. Har ventet dei i telefonen iaften, men nå ær kl 10 å så går jei i bad. Gonat Pikelil. Gud velsigne dei.

17.2 De var herli å være hos dei idag. Du skulle set min gang å hãldning, da jei spaserte runtt i gatene hær senere. Jei følte mei nemli sãm mann ijen[.] De liv jei fører tvinger mei åfte til å så på mei sell sãm en slags evnuk sãm en dær aldri har bruk får sine krefter. De ær en avsjyli følelse å bringer [72] meget ofte en stærk følelse a nedstemthet. Jei vet ikke åm du fãrstår mei, men jei tror, du jør. Ja Gud vet jei høili lengter etter den dag, jei skal bli full mann å du– full kvinne. Jei håper inderli du ær frisk imåren å at ingen sygdãm står får døren. Gonat min egen ven. Gud bevare dei.

18.2 En storsjøn dag, min ven. Tak, å inderli tak jei bejynner å føle, at jei har min egen Konelil tilbake– ganske sãm i gamle dage. Gonat du kjære, kjære. Gud velsigne dei.

19.2. De var en yderst komisk situasjon idag på Carlton! Stakkars L.W. [k114](#) følte sei yderst utilpas.– [73] Men du gode min, vor dere duttet på værandre!! Først ga han dei et donk i siden, så du. Så ga han dei en i ryggen– etterfulgt a en ditto fra dei. Vor blir neste sted, tenkte jei! Vel, min lille kone, du ^{kan} si & føle, va du vil, jei skal elske dei like høit, ti nå vet ^{jei}, va jei aldri har vist helt & ganske vist før, at du alltid & alltid vil være min[.] Den følelse du, jir mei en go ryg å skal nåk føre mei frem til måle. Gud velsigne & bevare dei får evi & alltid. Jei elsker dei. Gonat.

[74] 20.2 Tak får den vidunderlie dag! Du ær jærte mit, live mit å alt til hope! Imåren tili, tili må jei åp får å kãmme ned å si dei et siste adjø. Gud velsigne dei.

Gonat

21.2 Fårsto du mei helt idag, [n18](#) Da jei hadde fårlat dei, sprang jei ut på den ytterste del a platformen, viftet å ropte til dei. Jei så din siste hilsen da du løftet begge armene i være å så fårsvant du.– Da led jei helvedes kvaler. Halsen min ble tyk å jei kunne ikke svelge. Jei syntes [\[75\]](#) jei mistet alt i værden. Et øieblik sto jei råvill, så sprang jei ut fik tak i en a di gamle biler å ga han årdre til å kjøre til «The Fire Station[»]. Jei syntes de tok ham 100 år å få bilen igang. Endli jei <pekte> ham i ryggen får å få ham til å klemme på. Så rak vi frem– men ingen Kiss. Va skulle jei jøre? Sãm jei sto råvill, så jei den rø kjolen din. Gud være takket. Jei elsker dei– Gud i Himlen vor jei elsker dei– Jei elsker dei Kissemor. Hele mit liv ær dei. Gud velsigne dei. Gonat De rister vållsamt. [k115](#)

[\[76\]](#) 22.2. Hadde sãm vanli en dårli nat på jærnbanen. Så viste de sei, at de norske burå i London hadde skaffet mei soveplass på en linje å billett på en annen linje.– Så har jei reist i hele dag å byttet tåg ustanseli. Jei har altså måttet betale hel ny billett– men de skal nåk reiseburåe svi får.– Du aner ikke, vorledes jei har byttet fra de ene tog til de annet. Ennå skal jei bytte en gang– ve 9 tiden. De ær litt vanskeli, da de ær mørkt å jei ikke kan lese stationsnavnene & ingen sãm synger dem ut. Men– de går vel. Kl 11 ³/₄, Pisa [k116](#) etter programme.– Kåm hærtill kl 12 nat. Gud velsigne dei. Gonat.

[\[77\]](#) 23.2 Min deilie lille kone, jei har skrevet å sent brev til dei. Du vennen min– jei elsker dei! Gud i Himlen vet, vordan jei skal greie mei uten dei.– Har vært på fabrikk [k117](#) i hele dag & alt synes å gå glimrenne[.] Jei ær sikker på å greie hele saken[.] Gonat piken min. Gud bevare dei.

24.2. Kjære søte Konen min. Har vært på fabrikk i hele dag. Imåren reiser R-L [k118](#) & jei jem. Gud velsigne dei. Gonat.

25.2. Kl 5.40 i emd fårlot vi Marina di Pisa å ankåm til Genua Kl 9 aften.– Riiser-Larsen ær en usedvanli hygli mann å [\[78\]](#) reise me. Stille & roli. Me sine 6 fot & 4" [k119](#). raker han åp åver alt fålket & italienerne glaner vilt.– Vi reiser videre til Berlin imåren aften, etter han har fått sit pass i ården[.] Igåraftes var nymånen fremme– du vet, va jei ønsket. Gonat, konen min. Gud velsigne dei.

26.2 Reiser nå kl 6 emd videre & ær i Berlin imåren aften. Har hat en stille roli dag. Gud velsigne dei. Au revoir.

27.2 Har reist uåphørli i 30 timer å kãm hær til Berlin inat kl 12. De var en kjedli reise [79] å alle plasser tatt, så vi måtte sitte åp & ned hele tiden. Jei tar mei nå et bad, senner min kjære, kjære lille kone mine inderligste & ømmeste hilsener. Gud velsigne dei. Gonat.

28.2 Har hat de svinakti travelt idag å utrettet en hel bråte[.] Sentte dei brev i emd å fårtalte dei åm alle de deilie ting vi har fått til exp.– Vi har spist stille å roli hær tilaften, men de ær blit sent likevel– 1/2 1[.] Vi har nemli diskutert mange fårsjellie ting å da vi heldivis åfte har fårsjellie meninger går tiden fort.– Men nå må jei i bad, så Gonat! Gud være med dei.

[Mars 1925]

[80] 1.3. De sjønneste vær.– I anledning presidentens død^{k120} ær dær et eneste flaghav åver hele byen– alle på hall stang. R.L.^{k121} reiste imårres til Kiel, så jei ær helt alene.– Var hos minister Scheel^{k122} til lunsj. Meget hygli. Resten a dagen tilbrakt tilbraktⁿ¹⁹ i høieste ro.– Jei bor på hotel Kaiserhof^{k123} å har de særdeles gått. Svært, fint jørneværelse like ut mot Wilhelmsplatz å et sjønt bad. Tenk åm jei bare hadde dei hos mei! Jei lengter mere, du, enn noensinne. Værst ær de jo, når jei ær helt alene. Men– va jelper de å klage? Gud velsigne dei alltid. Gonat.

[81] 2.3 Kåm netåp hærtil København Kl 7 aften å tok inn på hotel Phønix[.] I Warnemünde traf jei RL ijen sãm kåm fra Kiel. Han hadde åpnådd utmærkete resultater. I samme tåg var den samme sjibsræder,^{k124} sãm hadde mei til midda på Savoy^{k125} me di to damer. Han har åsså invitert ås til midda iaften på <Vivel>, men du kan være sikker dær kåmmer ingen damer. «Amundsen liker vist ikke damer» sa han (ærfaring fra sist)[.] «Nei», sa jei, «bare en, men henne Liker jei svinakti gått»– De ble temmeli sent. Etter <Vivel> jik man på natklub & [82] danset, men jei jik jem i tankenne til min lille kone. Man synes nåk ikke åm, at jei fårsvantt, men de får nå være de samme. Hær er jei altså, kryper like i sengen, tar <dei mei> & så– Gonat. Gud velsigne dei.

3.3. Bare et lite gått «godag»[.] Reiser iaften til Oslo. Skal i lunsj til minister H<uittfeldt>^{k126} Adjø så lenge min deilie ven. Gud velsigne dei.

4.3ⁿ²⁰ Kåm kl 12 midda til Kullebunden,^{k127} vor tåge stanset får å sette mei a. Hær hadde Gustav^{k128} & lannhandleren møtt frem me slee. Desuten [83] hadde en reporter loktet lunten å fik fatt i mei. R. Larsen^{k129} fårtsatte me tage til Oslo å ble der knepet a hele hovedstyrken– reportere & fotografer.– Malfred^{k130} var på Ur.brg.^{k131} å gamle Emilie,^{k132} så vi hadde en festli rypemidda (nam, nam)– Alt ser gått ut & jei ær sikker på de skal bli bra.– Fik dit brev a 24 janr returnert hærtil fra N. York[.] Du nevner åm en drøm. Va var de? Vær nå så inderli snill ikke å tro på drømmer men– på mei. Du har nå låvet & jøre de– så vær så snill, min egen lille kone. Jei elsker dei i al evihet. Gonat. Gud bevare dei.

[84] 5.3ⁿ²¹ Vi har hat en hærli vårdag & sneen fårsvinner fort. Jei har har hat mine vanlie spaserter, besøket Kissetr<ærne> & Kissekysseplassen å suget inn den deilie skogsluft & rensset longene mine rikti. Fårøvri har jei tilbrakt dagen i telefonen & dels me rydning. Nå ær kl 10 å jei stryker til køis dåg først etter at å ha hat den tråløse i full virkning. Har du mottat di mange– varme hilsener? Jei lengter & lengter etter å si dei altsammen sell. Gud velsigne dei. Gonat.

[85] 6.3ⁿ²² Å jei såm så sikkert trodde brev ventet mei, når jei kãm jem. Men nei– å ennå intet kãmmet. Blir ikke de en lettelse du, når jei reiser? Den plagen mindre.– Har arbeidet de meste a dagen me å lempe å stue bort ve. Man hadde nemli lakt en uhyre masse <lektve> fåran porten ned til sjøen, så man ikke kunne kãmme ut. Men, nå ær banen fri.– Desværre ær min tannlæge– frk Wahlstrøm– død. [k133](#) Vem jei nå skal gå til ær mei en gåde. Gonat min ven. Gud bevare dei.

[86] 7.3.ⁿ²³ Godaften min lille Snupp. Dagen har vært tilbragt i aller høieste ro. D.v.s man bryr mei stadi me konkurransen. Man får langer a mei å lese jennem avhandlingar a 1000 kilometers lengde. Å vorfor? Ja. Gud vet, min mening har jo ikke de minste å si! Balchen [k134](#). skrev mei å ba åm en konferangse. Jei kunne ikke svare ham, men åversentte min sakfører breve. Gud– vor jei lengter milevis bort fra dette lille stinkhull! M [k135](#) & G [k136](#) kãm i emd.– Gud velsigne dei. Gonat.

[87] 8.3. Sønda.– Runt borde til midda M & G, Aslaug [k137](#) & Gogo [k138](#) å så en ong Lars Amundsen [k139](#). me frue [k140](#) fra Buenos Aires[.] I emd dro di alle inn til byen & jei alene ijen. Leste jennem Rodes [k141](#) & Balchens innleg. Jo– du kan tro B [k142](#) ær fin! Mit brev til Leon [k143](#) åm at Ur. [k144](#) var dit, var blit fårevist Rode & Nansen! [k145](#) Men, han truer me å ville åffentlijøre alt, såfremt di ikke får ret! Jei begriper ikke, at så simple mensker existerer. Saken får dem ær åplakt tapt. Trekker di dit navn inn, så Gud nåde dem. Da sjyr jei intet. Juling skal di ha. Gud velsigne dei får evi. Gonat.

[88] 10.3 Ja, min elskete, dær mangler en dag. Ikke så, at jei glemte den, nei, de kan jei nåk ikke, men jei ble åver i byn i nat & hadde således ikke boken hos mei[.] Reiste inn igårmarres får å ha de første møte me min «støtter». I møte deltok redaktør Thommessen, [k146](#) Luftseilasforeningens fårmann, Dr Restad [k147](#) (den fårrie utenriksminister) Major Sverre, [k148](#) begge mine flyere, løitnantene Riiser-Larsen [k149](#) & Dietrichson [k150](#) samt jei. Får å sikre mei dannedes et aksjeselskap til jennemførelse a flukten. Thommessen ble formann, jei exp. leder & Restad & jei– arbeidsutvalge! [89] Restad ær en ypperli mann & ha me. Han har stor innflydelse[.] Således har han anbrakt frimærkene [k151](#) på en fin– fin måte, såm vil ji mange

penger.– Etter møte var jei i midda hos Riiser-Larsen sammen me Dietrichson & frue. [k152](#) Åm aften kãm Restad dærhen & vi passierte så lenge, at jei måtte tilbringe natten på sofaen dær.– I dag har vi jort fra ås de værste å kl 3.10 emd tok jei tåge til Kullebunnen & jik jem.– Tak får dit hærleie brev a 4 mars, sãm ventet mei ve jemkãmsten.– Gud velsigne dei min egen, egen deilie Konelil. Jei elsker dei[.]
Gonat.

[90] 11.3 Fik idag telegram fra min lille umoralske frue, at Svartskog var blåmstrene! Svarte øieblikli: «Eia var jei der».– Ja da– ja da! Men se de ær jei ikke. Mange mil ligger mellem å utenfår hylor norenvinnen me ÷ 10°. Hadde netåp telegr åm, at masjinene har seilt fra Livorno. [k153](#) Således ær expedisjonen bejynt. Vordan skal den slutte? De får gå, sãm de kan, min ven. Jei håper de beste, men sellåm de går galt, så har jei dåg vist dem, at jei mente de alvårli å de får være en felles trøst. Gud besjytte dei. Gonat.

[91] 12.3 Goaften min lille kone. Har besjiftiet [n24](#) mei me mangt & meget idag. N.V. stårmen har brakt svært lavt vann å sãm følle dæra lå svære mengder a blåsjell åp i dagen. Tok 2 svære bøtter fulle. Jei hadde ristete blåsjell iaften– nam, nam. Eia var du hær.– Senere på dagen hadde jei en sjurnalist hær et par timer. Å så telefon på telefon. I måren kãmmer Riiser-Larsen ut me en amerikansk sjurnalist får å se på «de rare dyr». Jo, du, jei har såmen hennene fulle. Gud velsigne dei. Gonat.

[92] 13.3 Riiser-Larsen me den amerikanske sjurnalist kãm kl 12 md. [k154](#) Vi hadde hærleie ristede sjell til dem, sãm di nøt i høieste grad. Di var hær et par timer.– Gustav var idag på kontore hos A [k155](#) & P. [k156](#) å ba dem ut til sønda midda. Di var strålenne åver inbydelsen, men neppe så strålenne sãm mei. Samtidi kãmmer mine 2 flyvere [k157](#) me fruer, M & G, [k158](#) Aslaug & Gogo[.] [k159](#) Vi blir ialt 12– å jei vet, vi får en meget livli midda. Til guttene skaffer jei brus, sãm jei vet, di liker. Gud signe Konelil. Gonat.

[93] 14.3 De ær lørda å jei har ijen M & G hos mei– noe jei altid ser hen til me stor glede.– Tak, Knoppen min, får dit brev a 10de sãm jei netåp fik. De ær skrevet i rasenne fart, ettersom du stadi skal på farten! Jo– de ær en nydli kone jei har!! Du slutter dit brev me, at du knusser & klemmer mei! De første or må sikkert være skrevet me 2 s, er istedenfor to l.er!!!! Hær ær bitenne kålt & jei går inat i rensjinnsåvesekk! Alene i bresengen ær for kalt! Jei elsker dei Snupp. Gud velsigne dei[.]

[94] 15.3 (Sønda) Har netåp skrevet dei åm vor gla jei var ve å ha dine poder [k160](#) hær idag– værdens vakreste & kjekkeste gutter! Utmærket norsk snakket di åsså.

Ja, Tuppeliten– vær stålt. Vi var i de hele 10 mensker & hadde en kosli midda me ryper & prinsessepudding! M & G ær blit åver til imåren å de gleder mei meget. De føles altid så trist, når alle fårlater mei på en gang. Vi har de sprakenne kalt, men lite sne. Men senere får jei vel nåk! Gud velsigne dei. Gonat.

[95] 16.3 Idag ijen et brev fra min Konelil å så deili, såm de var. Ja, du, nå føler enheten mere enn noensinne & Gud velsigne dei dærfår. De ær en go & sikker grunn & bygge på, å jei trenger så å vite mei elsket, at de eneste vesen i værden, såm jei bryr mei åm.– Jo du– du kan være sikker, jei fårsto til punkt & prikke dit telegram me hilsener fra Svartskog. Mit svar «Eia var jei der» måtte si dei de! Du beretter åm jødetampen, såm bringer mei– ensåm såm jei hær sitter, til å rødme. Såanne svin skulle halshugges & kuttet i små stykker! Men får åffentligheten kan sånt svineri kåmme frem vel? Ja min ven, [96] jei trodde– da jei var i Amerika– at du var i korespondangse me Campbell^{k161}– å de jore mei vontt. Men nå vet, at jei tok feil– såm jei desværre så åfte har jort. M. & G^{k162} skal åsså til Musene^{k163} imåren midda. Podene hadde så tenkt å ta Gudronⁿ²⁵ & M. i teatre Men desværre M. kunne nåk ikke gå grunnet den kårte tid etter søstrens^{k164} død. Til lørda håper jei inderli podene kåmmer til mei på sji. De sner bra ute, nå– så føre skulle bli gått. Di ligger så hos mei nat til Sønda å da skal vi ha mye jubel! Gud bevares, såm jei elsker dei! Gonat.

[97] 17.3 Gomårn min lille ven. Jei går til Kullebunden nå å reiser til byn. Skal altså i midda til Musene kl. 3 & i midda kl 8 til Restad.^{k165} Stakkars maven min, såm aldeles ikke ær i ården! Au revoir Jærteknoppen min!

18.3 Hadde de svært kosli i byn. Middagen hos Musene var såm vanli hærli. Podene, M, G & jei var dær & vi hadde mye moro. Lørda emd. kåmmer di åver Kullebunnen & jei møter dem dær. M & G kåmmer me båten. Podene skal ligge hæruppe hos mei– på værelse ve siden a kontore å vi skal ha mye moro.– Kl 8 aften var jei [98] i midda hos Ræstad å traf en hel del hyglike mensker. Kåm jem til Munkedamsvn^{k166} kl 11½, såm jei var tili iseng.– Kl 2 middags reiste jei ijen hærut & kl 5 ble dit kjære brev a 14des brakt mei. Tak min søtteste Snup.– Du skriver, at drot^{k167} ropte E.A.^{k168} fra billiarværelse! Han må være bløt! De skal bli gått å vite guttene hos dei. Viss ikke han sell slutter me de narreri, vil guttene snart sette en ståpper får de. Di ær våxne nåk! Du kan tro, jei ønsker mei til dei & mandeltree men ennå må jei nåk se noe is & sne først[.] Min lille kone– jei tilber dei. Gud velsigne dei. Gonat.

[99] 19.3 Har vært jemme idag & nyter nå til en fårandring ensâmheten. Grunnen ær vel den, at den snart vil være brutt får lengere tid. Du– jei leser Forsyth Saga^{k169} me aller høieste glede. Den ær vidunderli velskrevet. Jei ær hallveis å åp til denne tid ær du Irene.^{k170} Va dær senere sjer vil kansje jøre, at jei forandrer mening. Men, jei tror de neppe. Hun har samme fine, helstøpte karakter sâm du å vora jei tror, dær finnes uendli få[.] De ær sant– Leon^{k171} skrev mei igår å spurte åm jei ville møte ham & drøfte sakene. Jei sendte hans brev til Nansen.^{k172}– Jei tror ikke [100] disse mensker, fårstår du. Først kâm Balchen,^{k173} nå han. De kan høres så søtt & millt ut– fårlik. Men jei har ingen tro på de. Vil di noe ær de kun, å mele sin egen kake. Nei– la Nansen snakke me dem. Jei akter ikke. Hadde brev fra Trygve,^{k174} sâm ber mei ikke å gå dær fårbi. Jei har skrevet ham å sakt, at jei ser inn til ham, når jei passerer Tr.hjem. på nortur.– Kan du føle mei? Kiss, Kiss, Kiss– dette ær vår radio fårstår du– jei elsker dei a hele min sjel! Gonat. Gud være me dei.

[101] 20.3 Har netâp skrevet dei å tar imâren breve me å påster de fra Kullebunden, vor jei kl ½ 6 møter guttene dine. Vi går så hærtil isammen, vor imens M & G. ær kâmmet me båten. Sonda kl ½21 kâmmer alle Musene.^{k175} Ja– nå ær avreisen bestemt. Ellsworth^{k176} kâmmer sonda aften eller nat til manda å alt neste dag– manda 30te– reiser vi norâver[.] Tenk dei vi hadde alt idag et bud på kr 75000 âver den pålydene værdi i frimærkene, men lar dem nåk ikke gå så billi. Nei, min ven, di ær en gullgrube! Gud velsigne dei. Gonat.

[102] 21.3. Kl 4 i emd ruslet jei ivei & kl ½ 6 sto jei klar på Kullebunden^{k177} til å motta mine kjære venner. Å der kâm di. Peto^{k178} me en svær rypesekk. Du kan tro di var kjekke. Da vi kâm hærtil lå dær en svær bonke brev på stuebore til mei. «Å», sa Peto «der ær påst til mei». Men jei hadde sjimtet den violette konvolut å vips hadde jei alt aveien sâm ve et trylleslag. De var meget nær, han hadde set de. Jærtens tak min ven.– Nå ær podene gått tilkøis me bøker å jei sitter hær å skriver til mama. [103] Du kan tro vi alle ær fine venner, men jei liker ikke, di sier Di til mei. Skal søke å rette på de imâren. Di fryder sei begge âver Gustav å ær i en ustanseli latter. Jo– jei tror di liker sei hær. Kjære, kjære lille piken– jei lenkter så etter dei. Gud velsigne dei. Gonat.

22.3 Vi har hat en svært koseli dag.– Etter frokâst jik guttene & jei & spaserte i skogen & var jemme ijen til kl ½21 netâp til å motta Musene. Så hadde vi midda kl 2 & kl 6 reiste Musene ijen jem. Guttene fârtalte mei imidlertid, at di ikke hadde noe [104] større & jøre på kontore. Jei spurte dem da, åm di ikke ville tilbringe den siste uke me mei. Hærve var di svært gla– å jei ikke mindre[.] Du kan sjønne, jei hadde aldri trod, at di ville være hos mei. Men– di ær helt begeistret âver ideen, å jei ær

mange ganger mere begeistret. Vi skal nå bli rikti goe venner. Jei ær umådeli gla i dem. M & G^{k179} har ikke låvor nåk. Du kan tro, jei ler a dem & G. De ær en ustanseli jubel. G fårteller historier & guttene ler, så di brøler. Jei håper inderli, jei ikke jør noe galt ve å ha dem hær, men di fårsikrer, at di intet fårsømmer dærve. Å de tror jei åsså. Gud velsigne dei. Gonat.

[105] 23.3. Idag har jei hat podene i arbeide. I fmd. jalp den ene– Peto– G me å legge ny papp på badehustake, mens Alfred^{k180} skoffet sand fra strannen. Sell skar jei å hugget ve. Kl ½ 12 fik arbeidsmennene eggedosis– å dærme var dagens arbeide til enne. Siden spaserte vi. Kl 6 reiste M & G jem å nå ær vi alene. Imåren tili reiser Alfred til byn me båten får å hente «arbeidsklær» m.m. & Peto & jei tilbringer så dagen best muli. Han kårmer tilbake åver Kullebunnen[.] Jei ær redd, di vil savne G svært. Han ær morsom, men du vet, de ær jei ikke! Gonat Konelil. Gud bevare dei.

[106] 24.3. Kjære min egen lille kone. Idagmårres kl 7 reiste A.^{k181} til byn & kår tilbake kl ½ 5 emd. Han hadde hentet gamle klær til å arbeide i. Peto & jei var så alene. Vi snakket, leste, spaserte & arbeidet[.] Bar inn ve til stueåvnen. Iaften har vi kastet me ringer. Vi ær nå tip-tåp venner å jei tror vi ville bli helt uatsjillie åm vi hadde anledning. Di snakker meget gått norsk.– Stortinge bevilget idag «Farm»^{k182} til vår jelp. Således har vi nå alt, såm trenges[.] Gutten vil jærne være me til Spitsbergen, men du vet, va jei sier dem. Alvår nå i 3 år til! Gud være med dei. Gonat.

[107] 25.3 Dagen har vært tilbragt i ro me å spasere & lese. Etter aften kastning me ringer. De synes virkli såm guttene liker sei. Di ær mærklike. Di elsker al norsk mat. Idag fik di lutefisk & var strålenne. Mærkli nåk hadde de aldri spist almindli gul ærtesuppe. Di simpelthen elsker jeteost & gammelost. Ja, min ven, de ær morsomt å ha sånne jester. Di har ypperli appetit å ær taknemli til de yderste for, va di får. Sandli har du ære a guttene dine å de ær ikke til å ta feil a, at di vil bli noen prektie men. Så– jei gratulerer[.] Gud velsigne dei. Gonat.

[108] 26.3 Du kan tro, jei kjiket da påsten kår idag, men dær var intet brev. Vel, min ven, du har sjemt mei bort.– Idag dro di 4 første, såm du vil se a avisen. Dær var stor jubel på stasjonen. Jei lurer nå på, vordan jei skal lure dem på tirsda! Hører guttene i sideværelse– di jubler & synger. Du kan tro, jei ær fårbauset[.] Di ær simpelthen lyklike. Jei tror ikke, di kan ha hat de rart in i byn. Di synes å føle sei hær i full frihet å di ær alltid gla. I aften sa P.:^{k183} Jei skulle jærne være hele live hær. Jei ær lykkelig!!! Gud velsigne dei. Gonat.

[109] 27.3 Ikke et or idag heller, min lille ven. Nå ja, jei får ta det me ro, så mye kan henne i påsten.– Guttene fór i fmd langs strannen å lette etter– pærler! Hær ær jo millioner a blåsjel å muliheten a en pærle ær ikke helt utelukket!– Du– jei kan ikke jelp de– men jei velger A. [k184](#). Han ær så strålenne søt & vakker, at han har tatt mit jærte me stærm. P. ær hærli åssa, jelpsåm å mange utmærkete egenskaper– men A ær A. å min gut! M. & G. kåm ut iaften. Stor jubel. Gonat min ven. Gud bevare dei. Nymåne i aften!!!!!!!

[110] 28.3 Kl ær 1/2 11 aften. G. Alf. Pe & jei har netåp sluttet ringkastning å flyr nå tilkøis.– M& G kåm ut igåraftes & dagen har vært tilbrakt på fårsjelli vis. I fmd. var G & podene ute på strannen å tok sjell– dærpå fyrte di årntli på komfyren i de lille hus å ristet & spiste dem strax. Så en lang tur i skogen. I emd har de vært me G. i øvre have å hugget ned trær, men di låver di vil kåmme tilbake & færtsette. Jei de tror de åsså virkli. Fik idag hærliie roser fra Gudrun [k185](#) [.] Gud velsigne dei. Gonat.

[111] 29.3 Sønda.– Tråds dagen har guttene vært i arbeide. Sammen me Jonny (Gustav) har de festet takpap på badehus take. Et annet arbeide di har utført me «utmærkelse» ær å skuffe sann fra strannen åp på bryggen. Di ær svært gla i arbeide å uteliv. Ellsworth [k186](#) kåmmer iaften kl 11 til Oslo me Oscar II. [k187](#). Jei har i den anledning leiet en a di mange fiskesjøiter får å gå inn å hente ham å føre ham like hærut. Imåren skal vi i midda, sãm Luftseilasfår. [k188](#)– jir får Ellsworth, vor storting & rejering ær tilstede. Go nat vennen min. Gud være me dei.

[112] 30.3 En ganske travel dag. Har pakket & tat mit siste skritt[.] Ellsworth & guttene har vært me mei i skogen en siste tur & vi fårlater Urbg [k189](#) kl 6 [n26](#) i aften. Vi ær alle triste ve å fårlate stede sãm våren bejnyner, men plikten kaller.– Senere– Kåm hærtil kl 1/2 8 å måtte i rasenne fart kle ås åm[.] Festen var meget stili. E. [k190](#) ble utnevnt til æresmedlem. Du skulle ha set ham! Hans livkjole var i bare skrokker etter 10 års nedpakning. Jei lo mei nesten syk. Vi bor på Grand. Kl ær 1/2 12[.] Jei tar mit bad å så i køien[.] Gonat å Gud velsigne dei.

[113] 31.3 Dro avste i emd. kl 6.50. En masse mensker på stasjonen[.] Ytterst på platfårmen sto A & P. [k191](#) M & G, [k192](#) Aslaug [k193](#) & Gogo [k194](#). å vinket et siste adjø. Jei syntes, jei så dei blant dem. Jei vet iværtfall du var dær i tankene.– Me dette tåg reiser Ells [k195](#) & jei samt doktor Matheson [k196](#) & representanten får 60 amerikanske aviser– Wharton [k197](#)[.] Vi spiste aften på Hamar. Vi– Al. Pe. [k198](#) Aslaug & Gogo. Ells & jei hadde en hærli midda hos M & G. Nå skrangler vi noråver & snart går de løs for alvår. Jei ær gla, jei føler dei hos mei. Da skal de nåk gå[.] Gud velsigne dei. Gonat.

[April 1925]

[114] 1.4 Du kan tro, jei lo inat. Kl 12 nat kãm konduktøren inn & vekket ås– vi delte kupe Ells & jei– å sa, at «en delegasjon» ønsket å hilse på ås, Jei jore innsigelse å sa, at nå ville vi såve. Men konduktøren talte delegasjonens sak meget varmt å de entte me, at jei ga ham tillatelse til å rulle åp gardiner. Dæretter ble lyse påsat å sittene i køiene mottok E & jei mengdens hyldest. Jei såv åmtrent ikke senere på grunn a latter. Kl ½9 kãm vi til Thjem, vor jei ble møtt a Trygve^{k199} & doktor Arnfinsen.^{k200} Vi fulgte så T.^{k201} jem å hadde en deili frokost. Astrid^{k202} var søt & så var Baby. Di fulgte ås på bryggen, vor alle studentene møtte i sine duskeluer & vor taler håltes. Nå går de noråver me kjempeskritt. Vi ær 4 sammen. Ells. dr. Matheson (exp.lege), Mr Warthon^{k203} (exp. amerik. sjårnalist, sãm representerer 60 aviser. Få passasjerer. Naturen ær sjøn å utlendingene begeistret. Gud velsigne dei. Gonat.

[115] 2.4 De går norråver. Dagen har unektli vært sur & ennå surere var de, da man ikke hadde fyrt åp. Nå ær imidlertid varmen kãmmet & de ær gått & lunt innendørs. De ær lite å se på denne årstid. Alt ær jo snedekket & jør de hele så inderli ensfårmi.– Vi 4 exp. medlemmer ær meget sammen & de ær jo svært hygli å ha fülle på en sãn lang tur. Var i fmd ilann på et lite sted sãm het Sannessjøen, vor dær ær et påstkontor & fik heldivis kjøpt 2 sett polfrimærker– 14 stk. sãm jei nå senner til Astrid & Trygve. Alle frimærker– 1400– i Thjem ble sålgt på 1 time! Gonat Knuppen min. Gud være me dei. Føler du tråløsen?

[116] 3.4 Samme liv– spise, spise & spise. Vi hadde uvær inat å ær blit adsjillie timer fårsinket. Skulle egentli ha vært i Tromsø iaften kl 10[,] men kãmmer dær først ve 3 tiden inat[.] Vi har dærfår bestemt ås til å gå til køis å såve til båtens avgang i måren tili kl 6.– Har hat svære fete tårsketonger (ville langt ha fåretrokket en annen tonge), vilket satte ås alle i en åvermet tilstann[.] Doktoren (expedisjonens fårstår du) måtte hentes å jelpes ås– en lite knært! Har netåp hørt, at åmlastningen a masjinene^{k204} ikke går så fort sãm bereinet. Vi blir dærfår fårmontli nøtt til å åphålle ås på Tromsø lengere enn bereinet. Gud velsigne dei. Gonat. [117] Tromsø.

4.4 Kåm hertil ve 3 tiden imårres å jik fra bore kl 6. Zapffe^{k205} hadde vært nede får å motta ås, men jik jem ijen da vi såv.– Jei bor nå hos Zapffes^{k206} å har de såm blåmmen i egge. Jei kjenner ingen kosliere & hygliere mensker. Di andre bor på Grand hotel like ve, men åphåller sei hele dagen hær. Ells.^{k207} har aldri tenkt sei at dær fanttes så hyglic, jestfri mensker i værden. Han hygger sei & nyter live såm aldri. Ret såm de ær refererer han til dine gutter. Han kan ikke glemme de vakre fårhåll, såm var dem mellem. Hær ær tindrene klart & kålt iaften. Telefonerte i fmd me Riiser Larsen^{k208} i Narvik. Di håller dær på å føre masjinene åver fra de ene fartøi til de annet.– Gud bevare dei Gonat.

[118] 5.4. (Sønda) Sydli stårm me slud. Spasserte en tur i fmd. & var så alle hær til midda.– Vi ruslet runt i byen i går emd. å kjøpte fårsjellie saker. Zapffe såm skal vær[e] proviantfårvalter på turen & medbringe alle medisiner & fårbinnsaker har alting i en mønsterværdis ården. Jei ær strålenne åver å ha fått ham me. En dyktiere støtte & bedre menske kan ikke tenkes– Du– jei hadde telegr fra fru Hammer^{k209} såm ba åm \$ 500. Di ær nå i San Fransisco. Vor inderli dom, di må tenke mei. Jei vet jo inderli gått, at fik di \$500 ville han kåmme settene såm en vinn til Spitsbergen å senere prale a sin store– prisløse deltagelse i expedisjonen[.] Nei tak– de ær fårbi! Kjærligste gonat me Guds velsignelse.

[119] 6.4. Hadde et vidunderli vær i fmd. Stekenne sol & fint. Ells & jei var ute i fmd & tok observasjoner. Du kan tro Ells. ær rørenne. I da var han ute & kjøpte sei et ederduns teppe De var noen lekke, deilie saker– a den sjønneste ærdun. Da han hadde bestilt den snudde ham sei til mei å sa: «Men Di må åsså ha en». De jalp ikke vor meget jei protesterte, jei måtte ta den. Di var sjønne, men kåstet kr 150^{k210} pr stk. I aften var vi hos havnefogd Høegh^{k211} til midda å hadde de særdeles hyglic. Fålk hær nor på synes å være så langt mere jestfri enn fålk sydpå. Hobby^{k212} ær lastet imåren,^{k213} sa R L^{k214} idag i telf. å kåmmer hæråp onsdag. Jei elsker dei. Gonat.

[120] 7.4. En ganske travel dag. Kl 9 1/2 imåres da vi hadde spist frokåst kom di 2 direktører Brandal^{k215} & Knudsen^{k216} får Kings Bay Kulkompani.^{k217} Hadde en lang passiar me dem. De ær ve deres kulkompani vi skal montere masjinene. Litt senere kåm kapt. Hagerup^{k218} på Fram^{k219}– denne var kåmmet kl 9 igår aftes– Så hadde jei alt å drøfte med ham[.] Hadde så telefon fra R-L i Narvik, at Hobby var lastet å at di avjik strax. Di vil så være hær imåren ve middastid.– Så var Ells, Zapffe & jei åp på øen å hadde dampbad i en liten rusisk badeanstalt. Hærli!! Kl 5 jik jei åmbor i Farm. De var hyglic dær, men småt. Men– de skal nåk gå bra. Har tusen & en ting å jøre imåren. Gonat min egen Konelil. Gud være me dei[.]

[121] 8.4. Avreise.– Kl 9 imårres kãm Hobby inn til Tromsø. Værmellingene lød svært gunstie å vi satte ås strax ifærd me å jøre alt klart. Dær var sãm vanli 1001 ting å jøre å vi måtte renne runtt sãm gale.– Kl 5 emd jik Farm til kaien, vor imidlertid al vår bagasje var blit brakt hen. Først kl ½ 9 aften var vi færre å jik da til Z^s [k220](#) i avsjedsfest. Den var stilfull & vakker[.] Kl 11 kãm Tromsø mannsangfor. å sang utenfår vinduene. Dær håltes en kært tale, sãm jei besvarte me noen or. Kl 3 måren jik vi alle åmbor å kl 5 sto begge fartøier sammen ut fra Tromsø. Ells. Z. & jei ligger i messen. Gud velsigne dei. Gonat.

[122] 9.4. De slingrer så vi ikke kan stå på benene.– Da vi kãm ut mot Fugleøen idamårres brakte Bjerknes [k221](#) mei værkarte & jore åpmærksãm på at vi hadde ruskvær fra vest i vente. Da kapt. Hagerup like etter kãm å meddelte, at han fantt de best å søke havn på grunn a meterol. spådãm. fantt jei dette ganske korekt. Han semaforerte [k222](#) så til Hobby: «Vi skal ankre.» Han antok dette vare tilstekli. R-L mottok signale. Vi jik så in til Skarø Sund & la ås. Hobby kãm imidlertid ikke. Kl var ¼ 12 da vi ankret. Kl 4 dro vi aste etter at vinnen hadde løiet. Vi søkte i le a Fugleøen, da vi trodde den hadde søkt inn dærtill, men den var ikke å se, å vi har ikke [123] set den siden. Va hendte? Jei vet ikke, men håper å treffe den på Bjørneøen.– Vemmeli rulling & setting, sãm bringer ubehag.– Gonat min egen ven. Gud velsigne dei.

10.4. Nli bris me noe sne imårres ÷ 4°. Natten var ubehagli– setting & rulling. Hær ær en masse sjøsyke & jei ær heller ikke helt fri. Vinnen løiet a ettervært å iaften ær de ganske smult. Vi ser nå– kl 9 aften– lysblink a Bjørneøen å skal være dær kl 3 imåren tili. Vi har hat telegram dærfra, sãm meddeler, at dær ingen is ær.– Vi har islos– Ness [k223](#)– fra Tromsø åmbor.– Værtjenesten åmbor ær de største arbeide. Calwagen [k224](#). & Bjerknes ær i arbeide fra måren til aften. Energiske, flinke gutter. Gonat & Gud besjytte dei.

[124] 11.4 Fik i emd de uhyglie telegr: K. [k225](#) operativ sunday appendictes. Progressing satesfactorly.– Jean Mac [k226](#)– Du kan nåk fårstå min stemning. Jei telegr. strax til G. [k227](#). Hvorledes K. Unnerret mei øieblikli Helsen.– Jei har kun en bøn & et brennene ønske, at Gud vil hålle sin hånn åver min lille pike & bevare henne får mei.– I mårres kl 4 var vi unner Bjørneøen. Jik klæss unner sydspissen & langs vestkjysten, men så ingen Hobby. Har telegr bett Bjørneøen hålle utkjik me den å unnerette ås, samtidi har vi bett Kings Bay [k228](#) åm åplysninger åm isen. Brandal & Knutsen ær antagli dær i emd me dampbåt Knut Skåluren. [k229](#) Vi fik SOten [k230](#) ve Bjørneøen sãm øket til kuling. Kãm i småis kl 5 emd. Vi håller ås ut a

den. Me denne båt kan man jo ikke gå inn i den.– Gonat min deilie lille pike. Go bedring å må Gud alltid være hos dei.

[125] 12.4. Vordan i al værden har du de? Ennå intet svar på mit telegram, men har jei de inderlie håp, at du ær langt på bedringens vei. Å– va skulle jei ikke ji får å vite de!– De ær jo påskedag idag, så jei burte vel ønske dei gledli påske, men synes de høres får latterli ut. Du i sykesengen, jei i en tynn blikbåt mellom isen. Håper a jærte neste påske må bli <likere>. Vi har gått jennem isknott & små sørpeisbelter de meste a dagen. Brisen har vært fra SSO.^{k231} Løi i fmd, frisk i emd. Nåkså usiktbart den meste tid.– Vi ær ca 50 mann hær åmbor å de yderste småt me plassen[.] Skal være gla, når vi når lann & kan <stå åp hel>. Gonat da min jærtens kjære pike. Gud velsigne dei & bevare dei.

[126] 13.4 Fik iaften kl 10 øie på lanne like ve Quade Hoock^{k232} å la kl ¼ 2 til ve iskanten i Kings Bay^{k233} like ve Knut Skåluren[.] Denne mann ær den samme såm bygget Gjòa.^{k234} Den siste del a veien– fra vi fik lann isikte jik jennem åpent vann. Isen vi nå ligger ve ær ganske tynn & netåp frosset i di 2 siste dager, da man hadde like ned til ÷ 26°. Vi kan således ikke kåmme in til kaien & bejynne losningen, så fårsåvit har vi ennå ingen tid tapt ve Hobby^s uteblivelse. Jik på lann kl 10 fmd åp til kullstasjonen, vor vi ble mottat på de jærtligste a di 2 direktører Brandal & Knutsen. Vi– Ells, Zapffe– jei– ble inbutt til å bo dær. Dessuten tilbø di plass får 8 til i et rom i sykehuse. Imåren reiser vi så på lann. De ær tøvær idag– isen ær i høi grad sørpete.– Jei har ennå ikke fått svar [127] på mit telegram til Gustav å ær meget uroli. Går nå åp i den tråløse & senner et annet. Du vet, du ær alt, jei har. Du vet jei elsker & tilber dei. Du vet, at live uten dei– sell åm de må leves adsjilt– blir uuthåldeli. Jei ber dærfår Gud være nådi å hälle sin hånn åver dei. Gud besjytte & bevare dei. Gonat.

14.4 Mere imåren. Gonat. Gud velsigne dei[.]

15.4 De var den 14deⁿ²⁷ åm aften, etter jei hadde sluttet dagboken, at jei spaserte på dekk. Ltn Horgen^{k235} kåm bort til mei me en kjikkert å sa: Jei ser noe sort dærute. Kansje de ær Hobby.^{k236} Jei tok kjikkerten å ganske rikti. Ut fra isen kåm Hobby– stor & svær me sin dekslast. Et lettelsens sokk & en følelse a varm takk strømmet jennem mei– en varm takk til di flinke, kjekke gutter & en varm takk til ham, såm synes å ha sin hånn i alt.– Dær ble stor åpstandelse. Man sprang runtt [128] værandre å ropte: Hobby kåmmer, Hobby kåmmer[.] En intens spending fik sin fulle utløsning i et dundrenne hurra fra de samlede mannskap, ide H.^{k237} gle inn til iskanten. Alt var vel & alle strålenne åver, at den del a turen var åver. De

hadde set stykt ut flere ganger, men ve farsikti manøver var de hele gåt gått.– At vi så hadde velkåmstfest sier sei sell.– Igår mårres hadde vi en liten dønning å isen inn på havnen jik i høie bølger. Etter midda bejyntte K. Skåluren å farsere den. De jik utmærket å ve aftenstid hadde den nådd inn til kaien tett fulgt a Farm & Hobby. Så nå ligger di alle hærinne[.] De ær sydli vinn me snefåk.– Senere sprang vinnen Nli^{k238} å vi har nå ÷ 13°.– Senen i aften ær vidunderli. De ær strålenne klart å di sjønne raggete fjelltopper stråler i aftensolen.– «Farm» ^[129] jik i fmd åp siden a Skåluren– Hobby kãm åp i akterennen på den.– Arbeide me å slå a apparatene^{k239} pakningene bejyntte strax & man har arbeidet dærpå hele dagen.– Iaften flytter Schulte^{k240} me sine 2 mekanikere,^{k241} Omdal,^{k242} Green^{k243} & Ercole^{k244} åp på sykehuse, vor et værelse ær stillet til deres disposisjon.– De vil antagli medgå 3 uker me arbeide hær.– Vi har de svært bra. Fik i emd telegr fra G.^{k245} sãm endli beroliet mei me, at di hadde mottat telegr åm at du var utenfor fare. Gud være låvet. Jei kan ijen bejynne å trekke pusten. Gud inderli velsigne dei, piken min å hälle sin hånn åver dei. Gonat.

16.4. Stor glede! Fik telegr fra G. imårres, sãm sa, at han hadde hat telegr åm, at du var utenfår al fare. Mærkli nåk var dette ikke en jentagelse a gårstelegr i de datoene var farsjælie. ^[130] Du kan nåk tenke dei, vor alt nå ser lyst å låkkene ut.– Tok imårres begge båtene– flyebåtene– på isen å i emd motorene til den ene. De ær meningen å trekke dem inn til strannen, vor man har hugget ut en slipp i lannisen, trekke dem på lann dær & montere dem.– Ells bejyntte idag får første gang på sji. Han vil greie de utmærket.– Gud velsigne dei, konelil. Gonat[.]

17.4. En sjøn dag, men kåll. ÷ 16°.– Stasjonen hær ligger på et vidunderli vakkert sted, helt åmringet a høie snefjeller. Heldivis har vi hat stærk fråst siden skutene kãm inn til kaien, vilket har jort, at vi har kunnet låsse på isen. Ida ble den ene flyebåt brakt runtt på isen å åp på lann. Den står nå, vor den skal monteres. ^[131] Vi har fått et lite hus anvist til kjøkken å messe. De ær stasjonens værksted. Vi rydder nå åp, installerer vår komfyr, setter åp et langt spisebor å bejynner så vårt eget stell.– Alle mann ær stærkt åptat, men stærkest vel vårⁿ²⁸ meteorologer. Disse ær på fære sent & tili å har bare tid får deres observasjoner.– Åverleverte igår alle medbrakte frimærker– ca 17000– 25 øre å likesåmange 5 øres– til påstmesteren (kontorsjefen) hær til påklebning a polkårtene, når disse har vært me noråver. Mine tanker ær alltid å hele tiden hos dei. Gid jei kunne kjike inn til dei å si dei, vor inderli gla & taknemli jei ær, fårdi du ær frelst å fri fra alle farer. Min deilie lille pike– jei elsker dei a hele min sjel. Gud velsigne dei å gonat.

[132] 18.4. De samme hærlike vær. Ca ÷ 10° idag. N 25 (Riiser Larsens flyebåt) ær unner stadi arbeide. Schulte^{k246}— den tyske direktør fra Pisa, mener, at begge båter skal være færie den 2den mai. Meteorologene mener, at man bør fly så fort såm muli, så de ær nåk antagli ærⁿ²⁹ vi drar avste innen 10 mai. Vi har definitivt åpjit å fly til Alaska, da Ellsworth^s far^{k247} på de bestemteste har avkrevet sønnen løfte åm ikke å inlate sei dærpå.— Var en tur åmbor i Farm i fmd å hilste på meteorologene— Bjerknæs^{k248} & Calwagen.^{k249} Di var begge begeistret åver deres arbeide å hadde installert sei svært bra.^{k250}— Vi flytter iaften inn i vår nye messe— Green Harbour^{k251}— å har i den anledning invielsesaften. Lille pike, ha de så inderli gått. Gud være me dei— ji dei en go nat.—

[133] 19.4 (Sønda) Festen igåraftes var meget vellykket. Vi var 26 i de hele. Vi hadde et langt bor, beståenne a 2 trelemmer & 2 lange trekrakker. Aftenen var meget enkel— biff. Dæretter servertes toddy & pjolter & talerne var legio. Festen avsluttedes kl 1 & alle var begeistret.— Idag har man tatt de meget roli. Meterologene, di tyske mekanikere & filmfotogr. Ercol^{k252} har idag vært i livli aktivitet.— I emd var vi ute å så på årets sjiløp. Dær deltok 14 å lengste håpp var 32 1/2 meter. Åmjivelsene var sjønne— store, høie snetinner[.] Fik i emd telegr: Bare godt England. Fårsendelse olje Maud iorden. Hjertlige hilsener. Kjelsen (Gustav) Du kan tro, jei ble gla. Nå anser jei de får slutten på den vise å lever trykt videre. Unner disse fårhåller ær de en og ting å være trygg. Den utrygge fårnemmelse jei har gått me siden Jean C...k^{k253} telegr. var vonn. Gonat Snuppen min. Gud velsigne dei.

[134] 20.4. Samme deilie vær vedvarer & t.^{k254} ær gåt betraktli åp.— Vi må stadi åptre såm filmskuespillere. I fmd ble vi således fotogr. i flyebåtene. Alle mann i fult antrek.— Arbeiderne ærklærte streik i emd å nå bli sannsynlivis hele bedriften nedlakt.— Bejyntte i gåraftes å drøfte navigeringen til polen. Får man sol, skal de gå bra. Får man ingen, må man stole på kompasset å de blir fårmontli ikke så bra.— Vi har nå solen åmtr. i vest å di hærlike fjeller— Colletts^{k255} & 3 Kroner^{k256} ligger vidundeli klare. Man har idag bakset di 2 store bæreflatkasser således, at man kan kåmme ned i Hobby^s fårrom, vor vi har alle våre saker. Bejynner kl 5 emd å bringe de nødvendie på lann. Sentte G telegr i fmd & ba ham senne dei alle mine kjærligste hilsener. Jei elsker dei. Gonat.

[135] 21.4. Dels åversjyet i fmd. Klart i aften. De blåste & var surt i fmd. I aften ær de stille. T.^{k257} var åp imot nul i fmd. Den går nedåver iaften.— Tok ve middagstid den annen flyebåt på lann. De jik utmærket & begge ær nå i sikkerhet.— Green— Rolls Roys mekaniker— fårsokte i emd motorene på N 25[.] Karburatoren på den

ene frøs! Vel– jei har å ær altid mistenksåm likeåverfår masjineri i kullen.– Fik i fmd. telegr. fra Thommessen^{k258} vori han beretter, at McMillan^{k259} drar noråver 15 juni me aeroplaner.– Senere mottok jei telegr åm at Ercole måtte jemsennes grunnet misfårståelse i kontrakten me Pathé.^{k260} Dette ær kjedli, da han har vært meget energisk & tatt mange bilder. Telegr. ber at man skal brenne alle hans fotos. Vordan i al værden skal jei kunne kontrollere de? Gud velsigne dei. Gonat.

[136] 22.4. Frisk bris fra Skanten^{k261} me ÷ 13° jore måren temmeli kjøli. Alt utearbeide var innstillet. Men de vil ikke si, at man ikke jore noe. Flyerne har således arbeidet me navigasjonen i hele dag å Ells & jei har jort våre daglie øvelser me instrumentene. I aften skal hær være stor midda, ide Brandal^{k262} reiser tilbake imåren me K. Skåluren. Ercole var hær netåp å viste mei telegr. fra Pathé, vori di ordrer ham jem & at han skal brenne al den film han har tat. Dette ær beklageli, men intet dærve å jøre. Skrev til dei i emd å sentte. Fårhåpentli får du de. Gonat min skat & såv gått.

[137] 23.4. De så ut til litt a vært idagmårres. Varmt var de å blåste fra S.^{k263} Senere på dagen klarnet de a å i aften ær de ijen klart. Man har hålt på å sage & sprengte runtt skutene får å få «Skåluren» ut a isen. Den skal nemli gå sydåver hurtigst. Man håller på å arbeide i aften å håper å ha «Luren» ute i nattens løp[.] Tyskerne & Omdal håller på den ganske dag å montere aeroplanene. Den 2den mai skal de begge være færje. Iaften kl 8 ble al Ercole^s film ca 2000 fot brent i påsyn a Dietrichson, Horgen, Ellsworth, Warton, Ercol, Omdal & mei sell. Sell reiser han aste me «Luren»[.] De jore ås alle meget vontt, da han var en meget energisk & dykti fotograf. Gud velsigne dei & Gonat.

[138] 24.4. En deili klar dag me bare noen få graders kulle.– Natten var meget livli. «Skåluren» arbeidet sei ut a isen ve jelp a 60 mann, såm saget, sprenkte & støtte is på live løs. Kl 6 imårres kåm den sei ut i klarvann & dro aste. Grunnet hærpå var hær et fryktli leven hele natten & jei fik neppe en times søvn. Brandal, den ene a våre værter– dro sydåver me sin datter å 3 barnebarn. Knutsen^{k264} ær således alene ijen.– Ifmd kåm Hobby inn til kaien & man jik strax igang me åpbrytning a vingekassene. De vil bli en let sak å transportere disse alene på lann. Zapffe har nå fått full anledning til å arbeide i akterromme å ta varefårteinelse åp å kontrolere vor behåldning. Gonat deili piken min. Gud vær me dei.

[139] 25.4 En meget travel dag– Kl 10 bejyntte man å føre vingene på lann. Di 2 første– N 24– ble båret på høikant i vinnstille. De var da blikkstille. Kl 2 emd bejyntte man ijen, men vinn fra O.^{k265} jore, at man måtte ta dem på flasken & de

ble meget vanskliere. Men tråds dette, jik alt utmærket. Senere ble N 24 vinger montert & den synes nå helt færi.– Iaften har vi hat lørdags sammenkåmst i messen i strålenne samhåll.– De er så morsåmt å se alle sammen. Di koser sei usigli. Jei må si, jei har al grunn til å være fårnøidd me disse fålk. Gud velsigne dei piken min. Gonat.

[140] 26.4 (Sønda) Et strålenne vær, såm har låkket di fleste mensker ut. Var på en deili sjitur i fmd. Leste navigasjon me RL både i fmd & i emd å fårtsetter dærme vær dag. Schulte^{k266} mener, at planene ær færi til flukt åm 4 dager. Fik i emd telegr fra statsminister Mowinckel,^{k267} såm sier, at rejeringen tenker på å ustyre mei me ret til å anektere nyt lann i kongens navn. Han ber åm mit syn på saken. Telegr. ham imåren.– Var etter aftensmat en tur åppe å beså grupene.^{k268} De var meget interessangt å disse fålk fårtjener stor pris får de arbeide, såm hær ær nedlagt.– En sjøn nat– stille & strålenne klart. Gonat min deilie Konelil. Gud være me dei.

[141] 27.4ⁿ³⁰ Samme vidunderlie vær vedvarer[.] Vi har vistnok hat en goværsperiode, såm hadde vært gunsti får flukten, men å– de ær a stor betydning– de ær ennå temli kålt. Meteorologene mener, at man nå vil finne en middeltemperatur a ca ÷ 20° C på polen å de ær temli lavt. Me en sån middel må man være fårberett på å møte ÷ 40°– å va da? Rønne^{k269} ær får tiden den mest åptatte mann. Han syr, surrer, <bensler> & smører. Jei ær meget gla, at jei fik ham me. Vet ikke, vem i værden skulle ha jort de arbeide, han nå jør. Fårsøkte røkbombene i fmd. Di største ær bruklie. Di minste ikke. Svarte Mowinckel: Telegr. mottat. Intet å bemærke. Avventer rejeringens beslutning. RA. Gud velsigne dei. Gonat.

[142] 28.4. Til en fårændring har <i>ⁿ³¹ oversjyet idag & litt sne.– Jei hadde iaften møte hær åppe hos mei å sa d' herrer (RL, Drson– Ells),^{k270} at jei tenkte å fårtsette me den ene masjin fra polen til Alaska, mens den annen dro tilbake. Dette ble møtt me en absolut motstan fra RL, dels fra D.^{k271} Resultatet ble, at jei måtte åppi de. Jei spør mei så åfte: Vor ær ongdåmmen & mansmot blit a.– Viss di ikke har en absolut sikker plass å ty til, så trekker di følehornene til sei. Vel, jei må åppi de fåreløpi– kan ikke fly alene, men når vi kåmmer tilbake fra polen, så tar jeg saken åp ijen. Går de ikke da, telegr jei til Luftseilasforeningen. Gud velsigne dei, piken min. Gonat. Vor ær mannfålkene?

[143] 29.4. Ve 12 tiden, imiddas dro «Farm» til Green Harbour.^{k272} Jei sentte brev til K & M.^{k273} Være var ikke særli siktbart. De snedde noe. Temp. høi. Kapt Hagerup^{k274} mente han ville søke å hålle sei i lannråken.– De avsluttene arbeide

me fulene går nå hurti. RL & jei utarbeidet i emd di nødvendie lister får proviant & utstyr.– Jei ær dagli kl 11 ³/₄ på telegrafstasjonen hær i lann [k275](#) å får tidssignale fra Eifeltårne. [k276](#) Mine urer har helt fårändret gang, men går svært fint. Vi har dagli navigasjonstimer & deþ skal nåk greie sei. Hele flukten noråver blir nærmest en driftsbestemmelse. Dette ær helt en øvelsessak, såm kåmmer lett me tiden. Gonat Knoppen min. Gud me dei.

[144] 30.4. Sydli vinn me snefåk å linvær. Fik telegr. fra kapt Hagerup igåraftes, såm sa, at «Farm» lå i Foreland^s sunnet [k277](#) å ikke kunne kåmme videre. Imårres kåm telegr. at di måtte returnere. Ve middastid kåm den inn. Vi får således ingen påst. De ær en skuffelse– men jei ær trenet! N 24 har ida kjørt motorene å di arbeidet «såm silke» sa Green. [k278](#)– Var en tur i emd åver til «New London». [k279](#) På tilbakeveien så vi en kutter kåmme inn. De viste sei å være «Ella» a Bodø me brokken propel. Slemme isfårhåll i vestisen. Telegr. i fmd. fra Gustav såm spurte åm vilken akumulator vi brukte. Svarte, at vi ingen brukte. Telegr. iaften fra Thommessen åm amerikansk firma hadde fårhandlet åm retten til polboken. Lot Ram, [k280](#) såm samtidi skulle senne telegr svare, at intet sådant fårelå. Gud være me dei. Gonat.

[Mai 1925]

[145] 1 mai. Gråvær & litt sne me temp. åver nul. De ær gått, de kåmmer ned, så får vi vår & govær.– Arbeiderne har idag feiret stor høitidsdag me intet å jøre! Flere a exp. deltagere dro ve middastid ut på jakt– sel & ful. Dr. M. [k281](#) var den eneste såm brakte en sel jem. Sell jik jei en tur åver til Mansfield's hus [k282](#)– liten hytte tværs åver fjoren, vor han levde et år me sin pikelil. Jei kunne ikke kåmme ilann, da isen var brutt åp, men så den på avstann– liten & uanseeli. Vordan hadde di 2 de? Ble vistnåk kje a hinannen, ettersåm de sjiltes[.] Rare mensker! [k283](#)– Imåren skal begge fulene være helt færie. Gud velsigne dei. Gonat.

[146] 2.5 Samme åversjyet vær å milt. Fik ifmd telegr fra G. såm sa– Alt vel. Brev unnerveis.– So far, so well, but– vordan får jei breve? Ja, ja, jei ær jo vant til å ta ting hær norpå, men jammen ær dette hårt. Du fårstår mei nåk å du fårstår, vor vont jei har de. Får de gått noensinne?– La mei fly tur & retur polen først– å la mei så se. En ting trøster mei i høieste grad & jør alt annet til nul: Du ær frisk! Kisseliten, du vet jei, jei elsker dei a hele mit jærte å du vet, de ær kun en ting, jei arbeider får-- å nå dei! Gud jelpe dei (å mei). Gonat[.]

[147] 3.5 (Sønda). En meget uheldi lørda aften, såm fantt mei beføiet til å sløife *al* bruk a alkohol & øl. Zapffe har fårfattat en beskrivelse a saken, såm han har lest åp får mei å såm helt stemmer me de passerte.– Fik igåraftes telegr fra Mowinckel: Unner henvisning mit telegr 25 å Deres svartelegr 27 april bemyndiger norske rejering Dem og di av Deres feller, som Di måtte bestemme, til å ta nytt land, som måtte bli opdaget under forestående flyvefærd i besiddelse i H.M. Norges K^s navn. Stop. De former i hvilke besiddelsestagens eventuelt kan finde sted vil selvfølgelig avhenge omstendighetene, men jei ber Dem i denne henseende foreta hvad overhode mulig til støtte mulige senere norske krav Stop. Det hele folks varme ønsker følger Dem & Deres feller på færdens– Statsm. Mowinckel. Hærpå svarte jei iaften: Jei takker for det ærefulle værv å skal [\[148\]](#) handle etter beste evne. Stop. På kammeraters å egne vejne tillater jei mei å fremsenne vår ærbødige tak for di varme ønsker. RA. Søndagen har passert stille & fredli å vi synes å leve & like ås liksågått på saft & vann såm på øl. Var etter middan en tur på isen å fik noen glimrenne fotos– å levenne bilder a en sel me ny føtt onge. Jei tror disse bilder må bli meget

værdifulle får den hele serie. Begge masjiner [k284](#) ær færje imåren & kan sannsynlivis prøveflys på emd. De bejnyner således å lakke & li. Hadde jei nå bare fått åm ikke mere enn en liten telegr. hilsen fra dei, ville de hele vært i sjøn ården! Gud velsigne dei. Gonat.

[149] 4.5. Meteorologene spådde fin anledning idag. I den anl bes<...>ning bestemte vi ås til å kåmme aste hurtigst. Alle mann kåm i hurti sving Farm & Hobby fik årdre til å jøre sei klare til avgang & meningen var, at planene skulle ut å bevege på sei i dagens løp. Imidlertid blåste dær åp fra NO [k285](#) me sur t. [k286](#) å flere a arbeidene på planene måtte instilles me den følge, at man ikke fik <mover> på dem. Imidlertid jør skutene sei klare inat å avgår imåren noråver. Såsnart di meller klart, flyr vi– Alle mann i lann har jort sei klare, pakket sit tõi & ær parat. Sell ær jei helt klar til å bejnyne dysten. Men– en liten hilsen skulle ha jort gått. Elsker dei. Gonat.

[150] 5.5 Iaften kl ½ 10 dro Farm & Hobby noråver får å granske fårhållene runt Danskeøen [k287](#) & finne ås en lanningsplass. Horgen [k288](#) & Zapffe dro me Hobby. Ramm [k289](#) me Farm. Resten flyr me ås.– Desværre viste en prøvekjøring me N 25 at fårgasseren led a den samme feil sãm før– satte sei fast. Man sjifter iaften inn nye fårgassere fra reservemotoren & håper jei de må jelpe.– Være syntes i mårres tvilsåmt, men– etter meteorologenes utsagn, bedret sei utåver dagen & ær nå iaften strålenne klart. Men– der ær kållt ÷ 15°.– Gud velsigne dei. Gonat.

[151] 6.5 De var ÷ 18° inat. Idag har vi sur vestli vinn me ÷ 12°.– Fik imårres følg telegr: Amundsen– Ellsworth Wishing you a good journey to the pole a good midday a the pole, a successfull & speedy return & the very best of luck. Alf & Peto [k290](#)– De var rikti snilt a dem å vi satte umåteli pris på de. Takker dem telegr.– Wharton [k291](#) fik samtidi telegr fra sit Londonkontor, vor di sier, at Algarson [k292](#) har åpjit sin polflukt. De passer ås bra, så vi slipper å påsjynne alt så mye.

Senere. Hadde telegrammer fra Farm [k293](#) iaften sãm meddelte, at di ær ve South Gate. [k294](#). Dær ær snebyger å Bjerknes [k295](#) tilrår å vente, inntil være har sat sei. Vi arbeider me utrustningen. Konelil, jei elsker dei. Gud velsigne dei. Gonat[.]

[152] 7.5 SVli [k296](#) bris me snebyger. Ca ÷ 6°. Har arbeidet me N 25 i hele dag. Den fårreste motor arbeider bra, men den akterste kan man ikke få igang. En uendli rekke fårsøk ble jort i aften– me drammer a bensin & nafta– men like mye. Et rør ær åsså spronget, så vi telegr «Hobby» iaften å kåmme hurtigst tilbake, da den har reservesakene åmbor. Meddeler samtidi Kapt Hagerup, at han må handle etter beste fårgåttbefinnene– bli eller kåmme.– Jei tror denne motgang ær go. Man

lærer så mye dærve.– Så i emd 3 skuter– selfangere– utenfår. De synes imidlertid, såm di har vanskeligi får å kåmme jennem isen, såm ligger like unner lann. Hadde igår adjøtelegr. fra M & G^{k297} & Cambiagio^{k298}– den italienske minister i Oslo. Ida fra Gade^{k299} & Pickering.^{k300} Gonat du kjære å Gud bevare dei.

[153] 8.5 Et infamt, surt vær ÷ 12°. Di 3 selfangere kåm inn senere i gåraftes. De var 2 a Brandals.^{k301} Di hadde hat mye stygvær & var helt nediset. Di var alle enie åm, at en styggere, stårnfullere & kållere vår hadde di aldri hat.– I middags siktedes Hobby & kl 1/2 7 kåm den inn til kaien. Den hadde fårlatt Farm i le a øen Moss i Sydgat,^{k302} vor den lå helt besjyttet. Den hadde hat de meget kållt ÷ 23°. Is åverlalt^{k302}[.] Etter endel spetakkel fik man N 24° begge motorer igang. Di arbeidet da fårtrinli.– Vi tenker nå på å utsette avgangen til millere vær. Gud velsigne dei. Gonat.

[154] 9.5 Mere behaglig vær i fmd. Åversjyet me ca ÷ 5°. De føltes helt milt.– N 24 startet imårres uten arbeide. Men me N 25 var de en ganske annen sak. Til kl 8 iaften arbeidet man ustansli me den. Endli fik man begge motorer igang. Så strøk den henover sneflaten. Den manøvrerte imidlertid meget dårli, å sjønt avtrykke i sneen neppe var 1 1/2 '^{k303} dybt, tviler jei på den kunne ha løftet last. Hadde ifmd. møte me RL, D & H.^{k304} vori vi bestemte å utsette flukten intil bedre utsikter. Være ær får kålt får Rolls Royce– de ær tydli– å de ær ennå altfår kålt. I juni engang kansje– men jei skulle fåretrekke juli me utsikt til å lanne på vann. Gud velsigne dei. Gonat.

[155] 10.5. (Sønda) Åmløpenne me stærkt fallene barometer. Østli i fmd. Vestli iaften me sne. Hadde telegr. fra Farm idamårres– avsents i gåraftes– at den ville avgå hærtid idagmårres[.] De meltes iaften, at Farm lå utenfår Quade Hook.^{k305} Jei har jit Hobby årdre til at hålle øie me den å jelpe den inn, åm muli. De sner imidlertid iaften & ær ganske usiktbart så de ær vanskli å hålle øie me den. Hær ær nå 4 selfangere & en 5 te ligger ut i isen & søker å kåmme inn.– Har idag jort færi påsten får å senne den sydåver til Green Harbour^{k306} me Hobby. Skrev det, såm vanli. Jei lengter etter påsten fra syd. Ær dær et or fra dei? Har ventet dag etter dag på et telegr fra dei, men nei. Har du helt glemt mei? Elsker dei, såm alltid. Gud velsigne dei. Gonat.

[156] 11.5 Vestli kuling me snefok ca ÷ 3°. Farm kåm ned mot Quade Hook igåraftes å arbeidet sei i nattens løp åp til kaien. Di hadde vært nøtt til å fårsere den frosne sørpe– 5''–6''^{k307} tykk, men de jik bra.– Kapt H.^{k308} var åppe hos mei i emd. Han meddelte, at startplass fra is kunne dær neppe være tale åm åp åmkring

Danskeøen, ide Smedenburgfjor^{k309} var full a ujevn is. 3 mann hadde vært i Virgohavn^{k310} & kunne bekrefte dette. Var i emd.– etter midda– den vanlie tur sammen me Ells. tværs åver fjoren. Men de var meget surt, å jei måtte gang på gang varme de kjinn såm ventte mot være. Meteorol. spår fårändring i være imåren, Den 5te selfanger drev ut i et isflak inat. Gud velsigne dei. Gonat.

[157] 12.5 Samme uklare vær me snebyger & tett luft. Ca ÷ 2°. De føles milt & behagli etter kullen. Hobby fårsøkte i fmd å gå til Green Harbour, men kåm bare et stykke ut fjoren, da den ble sittene helt fast. Den returnerte dærfår strax. 2 selfangere fårsøkte samtidi me samme resultat. Ells & jei var vår vanlie tur etter midda til selongen. Den ær nå stor & jill & går vel snart i vanne. Begge planer– alle 4 motorer– startet idag uten ringeste arbeide. De ser dærfår nå mye lysere ut & såsnart jei har sikkerhet får, at kullen har jit sei, starter vi. Men før den tid ikke– dette ær siste gang jei har anledning. Gud velsigne dei. Gonat.

[158] 13.5 Vårvær me litt varme idag. De føltes hærli.– Da vi var færie me vår midda, dro vi– 10 mann aste– til Kings Bay breen^{k311}– ca 15 km. fra hær. Berge^{k312} me 2 mann dro kinematen på slee på sjøisen, mens vi andre jik på sji åver lann. Tråds millvære var føre utmærket. Vi nådde breen etter 1½ times hurti marsj. De var helt ijennem en hærli tur. En hel del fotos ble tatt dær å jemveien tilbakelas ijen på 1½ time. De var en go job får en utrenet mann, men de jik etter fårhållene bra. Du– jei tilber dei! Gud være me dei. Gonat[.]

[159] 14.5 Strålenne vær hele dagen til iaften da de sjudde åver. De var et strålenne vårvær. Etter middan jik Ells, Z^{k313} & jei en tur til Kings Bay breen. De tok ås 4 timer i alt. Farvene i breen var praktfulle– fra dypblåt til sjinnene vitt.– Meteorologene spår utrykt vær– me søndensvinnskuling imåren. Di ær svært dyktie å de meste stemmer.– R.L. Diet,^{k314} Horgen Ramm^{k315} & Ells^{k316} flyttet idag ut a de hus di hittil har bebodd, da de skal pusses åp[.] Di 4 første har fått et lite hus får sei sæll me entre & 1 værelse. Ells. skal dele værelse me mei.– Aften me ÷ 6° føles meget kåll etter den deilie varme vårdag[.] Gonat min pike. Gud bevare dei.

[160] 15.5 Meteorologene^{k317} fårutsa være meget rikti. Igår da de var tindrene klart, spådde de åversjyet & nedbør idag. Å de kåm– me varmegrader åsså[.] Tok min vanlie sjitur etter middan, men var da alene. Alle fant være får ufyseli. Jore rekordtur– et par minutter unner en time på jemreisen. Svedet grimligen å skal nå åm ½ time i dampbad får en svedning nr 2. Dampbadet jies vær freda & da møter vi regelmessi åp ca 20 stk, såm har set hen til denne bejivenhet i hele uken.– Ells.

flytter atter idag ut hær fra, da han ikke kan såve sammen me mei grunnet—
snorkning!! Gud velsigne dei. Gonat[.]

[161] 16.5 Et strålenne sammervær i fmd. De hørtes dærfår helt latterli ut, da meteorologene sa, at man ville få sne innen aften. Etter midda jik Z. [k318](#) & jei en tur til Quade Hook— ca 15 km. De var mæget varmt & sneen klabbet. Men— i et, to, tre— ble himlen åvertrokket & me en sydli bris bejyntte de å sne temmeli tett. Førre ble da noe bedre. De tok ås fra 2¼ til 6 ½ innen vi var jemme ijen, men da hadde vi åsså gått 3 mil. Nå i aften ser vi solen ijen & vi håper på govær får mårendagen.— Meteorologene mener, at være vil færtsette utrykt til den 25. Da skal vi kunne fly, sier di! Gonat min ven. Gud bevare dei[.]

[162] 17.5. Stor salut idagmårres så rutene klirret & møblene ristet.— Kl 1 hadde vi midda i «Speilen» [k319](#)— å deili var den. Så en hærli tur utåver isen[.] Kl 4 møttes vi så alle utenfår Farm på isen, vor Olympiske leker [m33](#) håltet[.] De var meget morsomt. Hinderløp, stafetløp, sekkeløp & putekamp[.] Di onge konkurerte så snesørpen sto himmelhøit. Mest interessangt var drakampen. Hær seiret lannlaget & fik den velfærtjente premie— en fl [k320](#) akevit. Så avblåstes stevne med 3 x 3 hura får pristagærne[.] Kl 7 samles hele exp til fest hær hos direktøren. Gonat min kjære pike. Gud velsigne dei.

[163] 18.5 Kjæreste min egen Konelil! De ær muli jei imåren aften på denne tid nærmer mei polen. Saken ær den, at være har bedret sei å vår værprofet Bjerknæs mener tiden ær inne. Kl 10 imåren fmd skal han ji sikker besje. Sãm følle dæra ær vi alle i travel virksåmhet[.] Imåren tili kl 7 bejynner vi å laste masjinene å umuli ær de altså ikke, at vi flyr kl 3 emd.— Skulle så sje må dette bli mit farvel til dei. Du vet, jeg elsker dei. Jei vet, du *må* føle de[.] Dag & nat— ustanseli— har mine bud gått til dei å jei har følelsen a, at den tråløse har funksjonert utmærket. Når du kårmer til Norge må du se å møte apoteker Fritz G. Zapffe, Tromsø, sãm vil bringe dei min hilsen. Han ær en ypperli mann, du helt ut kan stole på. La mei ikke klage. Jei har hat de bedre enn noe annet menske. Dærfår takker jei dei. Må Gud får altid besjytte dei min egen deilie Konelil[.] Au revoir!

[164] 19.5 Kjæreste Konelil! Ennå engang. Meteorologene fantt ikke være helt betryggene, men låvet, at mårendagen ville bli ideel. I fmd. ble dærfår al proviant & utstyr tatt åmbor & kl 5 i emd jik begge masjiner bort til strannkanten, vor vi nå i nattens løp fyller gasolin[.] Kl 3 imåren emd letter så di store trekkfuler å står mot nor. Jei vet å føler dere alle ær nærvøse, men så er ingenlunne tilfelle me ås. Vi går likså rolle til flukten sãm til frokost. Pærsonli har jei jo, ide vi letter, fått åpreisning.

Di sjidne munner må da tie.– Å så adjø ijen du åver alt på jor elskete. Når du senner mei en tanke, så la den alltid være såm i gamle dager. Gud være me dei. På jensyn.

[165] 20.5 Hær ær jei ijen. De ær ikke så lett å bevege sei i disse einer. Vi ær idag bunnet a et lite lokalt uvær– sne & tåke. De har vært helt utenkeli å fly. Bensinfylningen såm bejyntte igår aftes ble først færi i emd. Nå står di begge lastet til rammen d.v.s. ca 3000 kilo. Såsnart de ijen klarner & vi kan se å kåmme ut, bærer de agåre. Vi ær trette a å gå å vente. Værst ær de å hålle sjurnalistene stille. De vil nemli senne meddelelser ustanseli åm vår avreise, å vi vil ingen meddelelse vite a, før vi me sikkerhet kan fly. Du vet, fålk blir svært trett a hele greia, såsant di blir narret. De ser grått & tykt ut iaften, så dær blir neppe noe a imåren. Gonat min egen pike[.] Gud velsigne dei.

[166] 21 mai 1925. Kjæreste min egen Konelil. Dagen ær kåmmet! Et deili sammervær å alle utsikter til en go tur[.] Vi ær nå i fmd i færd me å legge siste hånn på værke. Kl 3 drar vi. Lev nå så inderli vel å glem ikke, at gutten din til sit siste ånndrag elsket dei a hele sin sjel[.] Hils di 2 prektie guttene dine. Jei vet, di alltid vil være din store glede i live. Adjø, vennen min. Roald.

To vedlegg fra lomme i bakre perm

Ark 1: En utstysliste

Pemmikan	400 gr.	pr dag pr mann.	
Sjokolade	250		
Kjeks	125		
Tørmelk	100		
Malted Melk	125		
Pr mann får 1 måned pr. mann,		90 kilo pr. masjin	
12 kilo			
7.50			
3.75			
3 kilo.			
3.75			
Flyproviant.		16.8 kilo proviant pr. masjin	
1 Termosfl. etter ønske		1.2 kilo	
10 pl. sjokolade pr. mann– 60 pl.		7.5 kilo	
Smør 500 gr. pr. mann		3.0	
6. brø		6.0	
Sjulte krefter k321 – 1/2 kl k322 pr. mann pr. dag		9.0	
Tørmelk– 50 gr. pr. mann		0.9	
Litt ost.			

Rygsekk innehållende: Såvepose, 1 sjift (trøie, bokse & strømper). *Dagbok & Blyanter*

Kompas, Fyrstikker, Fyrtøi. Sysaker. Snebriller, Tanntang, Skaffetøi, *Kortspil, Pipetobak*

Hånkle & såpe, Seilgarn & seilhanske. Sekspenslue. Fyrstikhus.

Pr. mann

Et par komager. Et par sji støvler. 1 skikniv. 1 par sji 2 skistaver 1 treksele

Felles utstyr pr masjin

1 båt 1 slee 1 medisinpose 1 telt Reserveremmer & surringer 1 Primus 30 l petroleum

Meta (?). ~~1 kilo støvelsmørse~~ 1 sextant 1 kunst horisont Karter Navigasjonstabeller, Logbøker

6 små & 4 store røkbomber. Kokekar. Elektr lommelykter. Motorreservedeler. Verktøi

~~1 Stor øks.~~ 1 sneskoffe. Tauværk ^{Lange kastetr...}er ~~Talje.~~ Isanker. Driftsmaler. Solkompass. Teltplugger. 1 Reservesjistav

~~1 kartplate.~~ Navigasjonsutstyr. Kjikkert. Meteorolog. instr. (N 25) 1 hagle 1 rifle 200 ptr. til vært.

1 Colt pistol. 25 patr. 1 bensinspan. Bensin & oljetrakt. ~~1 Ispil~~ 1 storkniv & ~~A...~~. Sennegress.

Fårdeling

Fotografiapparater, Meteorol instr. 1 bensinpompe me slange. 1 talje. 1 lårdeap. me lårdekapsel. Polkart. Takkeskrivelser Film & Plater.

Ark 2: En instruks, maskinskrevet

Forholdsordre

vedkommende fartøiernes tjeneste m.v. under polflyvningen.

I. Kommandoen over den gjenværende del av ekspeditionen overtas av «Farm»s chef.kaptein Hagerup.

II. I de første 14 dage efter starten da ekspeditionen s kan ventes tilbage pr. flyvemaskine holder «Farm» og «Hobby» sammen i farvandet ved Danskøen saalenge der er nogenlunde sigtbart veir paa Nordkysten. Skulde sigtbarheten indskrænkes søker «Hobby» saalangt østover som forholdene tillater, dog ikke østlig av Verlagen Hook.

III. Efter utløpet av ovennævnte 14 dage fra starten skal «hobby» i ethvertfald søke østover, om mulig til Nordkap. Efter konferanse med «Farm» foretas patruljering saa nær iskanten som mulig, idet der fra begge fartøier holdes skarp utkik.

IV. Fra 16de til 19de mai vil «Farm» være i Kings Bay for kjelesjau.

V. Fartøierne (eventuelt «Hobby» hvis «Farm» tidligere er trukket tilbake) blir ved Spitsbergens nordkyst og fortsætter sin patruljering indtil 6 -seks- uker fra starten. «Hobby» tar herefter med det i Kings Bay gjenværende materiel og avgaar til Tromsø hvor den avleveres og materiellet tilbakesendes overenstemmende med speciel instruks herfor. Nævnte tilbakesendelse vil forestaaes av apoteker Zafffe.

VI. Naar «Farm» avgaar til Kings Bay for kjelesjau gis der de av ekspeditionens deltagere som ønsker det anledning til at medfølge til Kings Bay for hjemreise ved første anledning. Herfra er undtat Horgen, Ramm og Berge, som først returnerer naar begge fartøier definitivt trækkes tilbake.

Ny-Aalesund, Kings Bay, 5te mai 1925.

Sign. Roald Amundsen.

Riktig gjenpart.

Fredrik Ramm

Noter og kommentarer

[n1](#). Se Lundeby 2002 for utdypning om denne skriveformen.

[n2](#). Signatur: NB Ms.4° 3108.

[n3](#). Dahl og Lunde 1976: 27

[n4](#). Bomann-Larsen 1995: 540

[n5](#). Amundsen 1927: 102

[n6](#). Ellsworth 1940: 62

[n7](#). Brev fra Roald Amundsen til Malfred Amundsen, 23.9.1925, privat eie.

[n8](#). sic.

[n9](#). Herfra og videre er dagboken skrevet med blyant.

[n10](#). sic.

[n11](#). Innførsel denne dato er skrevet med blekk.

[n12](#). sic.

[n13](#). sic.

[n14](#). sic.

[n15](#). sic.

[n16](#). sic.

[n17](#). lese] rettet fra: le<v>e (ved overskriving)

[n18](#). sic.

[n19](#). sic.

[n20](#). 3] rettet fra: 2 (ved overskriving)

[n21](#). 3] rettet fra: 2 (ved overskriving)

[n22](#). 3] rettet fra: 2 (ved overskriving)

[n23](#). 3] rettet fra: 2 (ved overskriving)

[n24](#). sic.

[n25](#). sic.

[n26](#). 6] rettet fra: 7 (ved overskriving)

[n27](#). 14de] rettet fra: 13de (ved overskriving)

[n28](#). sic.

[n29](#). sic.

[n30](#). 27] rettet fra: 26 (ved overskriving)

[n31](#). sic.

[n32](#). sic.

- [n33](#). leker] rettet fra: leger (ved overskriving)
- [k1](#). lille ven] Dagboken er stilet til Kristine Elisabeth «Kiss» Bennett, født Gudde (1886–1982).
- [k2](#). M] Malfred Amundsen, født Fritzner (1872–1961). Svigerinne til RA, gift med Gustav Amundsen.
- [k3](#). G] Gustav Amundsen (1868–1930), bror til RA.
- [k4](#). Wedgewood] Wedgwood, engelsk porselensfabrikk, grunnlagt 1759.
- [k5](#). M] Malfred Amundsen
- [k6](#). G] Gustav Amundsen
- [k7](#). drot] Antatt å være et kallenavn på Charles Peto Bennett (1856–1940), ektemannen til Kiss Bennett. (Kilde: Bomann-Larsen 1995:288)
- [k8](#). Nansen] Alexander Nansen (1862–1945), sakfører for RA.
- [k9](#). L] Leon Henry Benham Amundsen (1870–1934), bror til RA.
- [k10](#). mit hus i Wainwright] «Maudheim», et hus RA fikk bygget i slutten av 1922 i Wainwright på nordkysten av Alaska.
- [k11](#). kontore i Gøta Kellare] En bygning eiet av Svenska Amerika Linien fra ca. 1920 og brukt som kontor samt hotell.
- [k12](#). md] middag
- [k13](#). »Drottning-holm»] Passasjerskipet SS «Drottningholm», eiet av Svenska Amerika Linien.
- [k14](#). L] Leon Henry Benham Amundsen
- [k15](#). Rockal] Rockall, ubebodd øy i Nord-Atlanteren.
- [k16](#). »Bergensfjord»] Passasjerskipet DS «Bergensfjord» eiet av Den norske Amerikalinjen. Sjøsat i 1913.
- [k17](#). levenne bilder] film
- [k18](#). varene] putetrekke
- [k19](#). Seterjentens søndag] Melodi av Ole Bull (1849) med tekst av Jørgen Moe.
- [k20](#). emd.] ettermiddag
- [k21](#). fmd] formiddag
- [k22](#). N.Y.] New York
- [k23](#). Keedicks] Lee Keedick (1879–1959), amerikansk manager for RAs foredragsturnéer i USA. Samarbeidet startet etter Sydpol-ekspedisjonen i 1911.
- [k24](#). Mr Glass] W.G. Glass.
- [k25](#). Lincoln Ellsworth] Lincoln Ellsworth (1880–1951), amerikansk polarforsker.
- [k26](#). Riiser Larsen] Hjalmar Riiser-Larsen (1890–1965), offiser og flypioner.
- [k27](#). NO passasjen] Polarekspedisjon gjennom Nordøst-passasjen med polarskipet «Maud», start i 1918.

- [k28](#). Horace Gade] Horace Upton Gade (1877–1962), norsk-amerikansk forretningsmann.
- [k29](#). Jack Gade] Høyst trolig John Allyne Gade (1875–1955), norsk-amerikansk arkitekt og offiser. Bosatt i New York.
- [k30](#). Columbusdag] Nasjonal høytid som markerer Christopher Columbus' ankomst til det amerikanske kontinentet i 1492.
- [k31](#). NV passasjen] Gjennomseiling av nordvest-passasjen langs nordkysten av Canada med polarskipet «Gjøa» i 1903–06.
- [k32](#). Sydpolen] Polarekspedisjon til den geografiske sydpol, nådd 14. desember 1911.
- [k33](#). 7ds] ds = den samme. Dvs. brev datert 7. oktober.
- [k34](#). Hammer] Hakon Hedemann Hammer (1885–1942). Dansk-amerikansk forretningsmann som RA fra sommeren 1921 hadde et tett samarbeid med.
- [k35](#). Dr. Eckener] Hugo Eckener (1868–1954), tysk luftskipskonstruktør.
- [k36](#). Zeppeliner] luftskip
- [k37](#). Hampton Institute] I dag heter dette Hampton University. Det er et privat, ikke-kommersielt universitet grunnlagt i 1868 og var hovedsakelig for svarte amerikanere.
- [k38](#). dr. Gregg] James Edgar Gregg (1875–1946). Han var den tredje rektoren, fra 1918 til 1929.
- [k39](#). en kongesøn fra de britiske besiddelser på vestkysten a Afrika] Kongesønn og student het Paul Cardoso (?–1940), fra Lagos i Nigeria. Han var student fra 1922.
- [k40](#). Montclair] Sted i New Jersey.
- [k41](#). Andover] Sted i Massachusetts.
- [k42](#). Horace Gade] Horace Upton Gade (1877–1962), norsk-amerikansk forretningsmann.
- [k43](#). frue] Caroline Hooper Gade (1882–1964).
- [k44](#). Ellsworth svoger Prentice] Bernon Sheldon Prentice (1882–1948), amerikansk investor og bankier. Gift med Clare Ellsworth.
- [k45](#). hotel St. Regis] Luksushotel i New York City, åpnet i 1904.
- [k46](#). gamle Ellsworth] James W. Ellsworth (1849–1925), amerikansk industrimagnat. Far til Lincoln Ellsworth.
- [k47](#). Count Prorak– en arkeolog] «Count» Byron Khun Prorak (1896–1954), amatør-arkeolog, opprinnelig ungarsk. Han ble avslørt som en eventyrer og dels svindler.
- [k48](#). en rik amerikanerinne] Alice Josephine Kenny (1899–?). Gift med Prorak fra 1923 til 1927.

- [k49.](#) Armistice day] Minnedag om våpenhvileavtalen i 1918 mellom stridende parter i 1. verdenskrig.
- [k50.](#) Hartford, Connecticut] Hovedstad i delstaten Connecticut.
- [k51.](#) generalkonsul Fay] Hans Heinrich Theodor Fay (1882–1962), jurist og diplomat. Stasjonert i New York ca. 1920–29.
- [k52.](#) E] Lincoln Ellsworth.
- [k53.](#) Ell] Lincoln Ellsworth.
- [k54.](#) Riiser] Hjalmar Riiser-Larsen.
- [k55.](#) Buffalo] Storby nordvest i delstaten New York, beliggende ved innsjøen Erie.
- [k56.](#) N.Y.] New York.
- [k57.](#) Rode] Leif. S. Rode (1885–1967), jurist.
- [k58.](#) Trygve] Trygve Gudde (1884–1975), jurist. Bror av Kiss Bennett.
- [k59.](#) Balchen] Albert Balchen (1874–1940), jurist.
- [k60.](#) Leon] Leon Henry Benham Amundsen (1870–1934), bror til RA.
- [k61.](#) Dr Findlay] John Huston Finley (1863–1940), amerikansk professor. Fra 1921 var han redaktør i The New York Times og fra 1937 sjefsredaktør.
- [k62.](#) Cincinnati] By beliggende ved Ohio-elven, i delstaten Ohio.
- [k63.](#) Racine] By nord for Chicago, ved Lake Michigan, i delstaten Wisconsin.
- [k64.](#) Oberst Siqveland] Trygve Albert Siqveland (1888–1937), norsk-amerikansk oberst og jurist. Daværende leder for Chicago Norske Club.
- [k65.](#) Kapt Sinding] John W. Sinding (1882–1942), norsk-amerikansk forretningsmann innen steinindustri.
- [k66.](#) den norske konsul Behrens] (sic.) Olaf Bernts (1870–1936), konsul i Chicago fra 1920.
- [k67.](#) «krauda»] crowdy
- [k68.](#) Cedar Rapids] By beliggende i delstaten Iowa.
- [k69.](#) Mt. Vernon] By beliggende i delstaten Iowa.
- [k70.](#) , Schmedemann] Albert G. Schmedeman (1864–1946), tysk-amerikansk politiker og diplomat. Minister i Norge fra 1913 til 1921.
- [k71.](#) konsul Rove] Olaf I. (Julius Herman Emil) Rove (1864–1940), norsk-amerikansk jurist. Vicekonsul i Wisconsin.
- [k72.](#) brev til Lycum] Uavklart adressat / sted.
- [k73.](#) spasertullup] En lang, vid frakk for menn, gjerne fóret med skinn. Skrives også tulupp, fra fransk touloupe. (Kilde: NAOB)
- [k74.](#) ca 25000 kr] Omregnet til verdi i 2021: ca 630.000,- NOK.
- [k75.](#) Lauge Kochs] Lauge Koch (1892–1964), dansk geolog som ledet et stort antall ekspedisjoner til Grønland.
- [k76.](#) Gades] Trolig hos John Allyne Gade som var bosatt i New York.

- [k77](#). E] James W. Ellsworth (1849–1925), amerikansk industrimagnat. Far til Lincoln Ellsworth.
- [k78](#). $0^{\circ} \text{F}] 0^{\circ} \text{Fahrenheit} = \div 17^{\circ} \text{C}$.
- [k79](#). Alaskapjekkert] Pjekkert er en betegnelse på en kort, dobbeltspent frakk av grovt ullstoff, ofte kalt losjakke. Opprinnelig et sjømannsplagg.
- [k80](#). villa Palmieri– ve Florenz] Villa Palmieri, en patrisiervilla utenfor Firenze fra slutten av 1400-tallet. Eiet av James W. Ellsworth fra 1907 til 1925.
- [k81](#). slot burg i Schweiz] Slottet Lenzburg, i Aargau, med bygningsmasse tilbake til 1000-tallet. Slottet ble kjøpt av James W. Ellsworth i 1911 og arvet av sønnen Lincoln i 1925. I 1956 ble det solgt til byen Lenzburg og er i dag museum.
- [k82](#). dattern] Clare Prentice, født Ellsworth (1885–1929).
- [k83](#). Fay] Hans Heinrich Theodor Fay (1882–1962), jurist og diplomat. Stasjonert i New York ca. 1920–29.
- [k84](#). direktør Lund] Reidar Lund (1897–1978), filmfotograf. Han var i 1922 med Maud-ekspedisjonen som fotograf.
- [k85](#). Maudfilmen] «Med Roald Amundsens Nordpolekspedition til første vinterkvarter», spillefilm laget av Reidar Lund med premiere i 1923.
- [k86](#). E] Lincoln Ellsworth.
- [k87](#). Des Moines] Hovedstad i delstaten Iowa.
- [k88](#). Waterloo] By beliggende øst i delstaten Iowa.
- [k89](#). St. Louis] By i delstaten Missouri.
- [k90](#). En bror a Sverdrup] Trolig Leif Sverdrup (1898–1976), ingeniør og veikonstruktør i Missouri. Bror av Harald Ulrik Sverdrup som deltok som vitenskapsmann under hele Maud-ekspedisjonen.
- [k91](#). Davenport] By beliggende ved elva Mississippi i delstaten Iowa.
- [k92](#). Edward Putnam] Edward K. Putnam (1868–1939), direktør for Putnam Museum.
- [k93](#). Ames en liten universitetsby] Ames, Iowa, ligger 48 km nord for Des Moines. Universitetet ble grunnlagt i 1858 og het fra til 1959 Iowa State College of Agriculture and Mechanic Arts.
- [k94](#). Cincinnati] By beliggende ved Ohio-elven, i delstaten Ohio.
- [k95](#). Horace Gade] Horace Upton Gade (1877–1962), norsk-amerikansk forretningsmann. Bosatt i bydelen Cambridge.
- [k96](#). Worchester] Worcester, by vest for Boston i delstaten Massachusetts.
- [k97](#). Campbell] Uidentifisert kanadisk forretningsmann.
- [k98](#). fru Henschaw] Anna Rebecca Henshaw, født Gade (1867–?).
- [k99](#). hans gamle mor] Helen Rebecca Allyne Gade (1845–1925).
- [k100](#). Exetter] Exeter, by i delstaten New Hampshire.

[k101](#). en professor] Antakelig James A. Tufts (1855–1938), professor i engelsk ved Phillips Exeter Academy. Han var Amundsens vert under besøket.

[k102](#). N.Y] New York.

[k103](#). Carl Lomen] Carl J. Lomen (1880–1965), amerikansk fotograf.

[k104](#). hans søster] Helen Mabel Lomen, gift Austin (1894–1976).

[k105](#). Nome] By i Alaska.

[k106](#). Trenton] Hovedstad i delstaten New Jersey.

[k107](#). fru Holmes] Bettie Fleischmann Holmes (1871–1941). Enke etter den dansk-amerikansk legen Christian Rasmus Holmes (1855–1920).

[k108](#). Hennes bok] I 1907 utga hun boken «The Log of the 'Laura' in Polar Seas». The University Press, Cambridge.

[k109](#). Dr John Finley] John Huston Finley (1863–1940), amerikansk professor. Fra 1921 var han redaktør i The New York Times og fra 1937 sjefsredaktør.

[k110](#). tillykke] 10. februar var Kiss Bennetts fødselsdag, hennes 39-årsdag.

[k111](#). Malfred] Malfred Amundsen, født Fritzner (1872–1961). Svigerinne til RA.

[k112](#). L.C.] Leigh Court. Kiss Bennetts hjem beliggende i Cobham, Surrey, sørvest for London.

[k113](#). Vogt] Benjamin Vogt (1863–1947), Norges minister i London fra 1910.

[k114](#). L.W.] Uidentifisert person.

[k115](#). De rister vållsåmt] Skriften på denne datoen er svært uregelmessig og preget av togturens risting.

[k116](#). Pisa] By i Italia.

[k117](#). fabrikken] Flybåtene «Dornier Wal» til flyekspedisjonen over nordpolen ble bygget ved fabrikken S. A. I. di Costruzioni Meccaniche i Marina di Pisa. (Kilde: Amundsen 1925:113)

[k118](#). R-L] Hjalmar Riiser-Larsen (1890–1965), offiser og flypioner.

[k119](#). "] tomme.

[k120](#). presidentens død] Friedrich Ebert (1871–28. februar 1925), tysk sosialdemokrat og den første president i Weimar-republikken.

[k121](#). R.L.] Riiser-Larsen.

[k122](#). minister Scheel] Arne Scheel (1872–1943), Norges sendemann i Berlin fra 1921 til 1940.

[k123](#). hotel Kaiserhof] Luksushotell som åpnet i 1875.

[k124](#). den samme sjibsræder] Ivar An Christensen (1868–1934). (Kilde: Bomann-Larsen 1995:386)

[k125](#). Savoy] Hotell i London.

[k126](#). minister Huitfeldt] Hans Emil Huitfeldt-Kaas (1869–1948), jurist og diplomat. Norsk minister i København fra 1922–1935.

- [k127](#). Kullebunden] Kolbotn stasjon.
- [k128](#). Gustav] Gustav Amundsen (1868–1930), bror til RA.
- [k129](#). R. Larsen] Hjalmar Riiser-Larsen.
- [k130](#). Malfred] Malfred Amundsen, født Fritzner (1872–1961). Svigerinne til RA.
- [k131](#). Ur.brg.] Uranienborg, Roald Amundsens hjem på Svartskog.
- [k132](#). gamle Emilie] Antas være hushjelpen Emilie Bartolsen (1860–1942). Hun ble født på Hvaler, død på Sinsen i Oslo.
- [k133](#). frk Wahlstrøm– død] Signe Elisabeth Christina Wahlstrøm (1870–25. januar 1925). Gift i 1919 med tannlege Einar Sandvik.
- [k134](#). Balchen] Albert Balchen (1874–1940), jurist. Sakfører for broren Leon Amundsen.
- [k135](#). M] Malfred Amundsen, født Fritzner (1872–1961). Svigerinne til RA.
- [k136](#). G] Gustav Amundsen (1868–1930), bror til RA.
- [k137](#). Aslaug] Aslaug Amundsen, født Abel (1897–1962), Gustav Amundsen jr. første kone.
- [k138](#). Gogo] Gustav Sahlqvist Amundsen, kalt «Gogo» og «Goggen» (1894–1975), nevø av RA.
- [k139](#). Lars Amundsen] Lars Thorleif Amundsen (1889–1974), forretningsmann som særlig hadde slått seg opp i Argentina. Tremening av RA.
- [k140](#). frue] Sally Augusta Nilsson Amundsen (1891–1978).
- [k141](#). Rodes] Leif S. Rode (1885–1967), jurist. Sakfører for Roald Amundsen.
- [k142](#). B] Albert Balchen.
- [k143](#). Leon] Leon Henry Benham Amundsen (1870–1934), bror til RA.
- [k144](#). Ur.] Uranienborg, Roald Amundsens hjem på Svartskog.
- [k145](#). Rode & Nansen] Leif S. Rode og Alexander Nansen.
- [k146](#). redaktør Thommessen] Rolf Thommessen (1879–1939), kunsthistoriker samt sjefsredaktør og eier av avisen *Tidens Tegn*.
- [k147](#). Dr Restad] Arnold Ræstad (1878–1945), jurist. Han var i underkant av ett år utenriksminister, fra våren 1921.
- [k148](#). Major Sverre] Johan Tidemann Sverre (1867–1934), major.
- [k149](#). Riiser-Larsen] Hjalmar Riiser-Larsen (1890–1965), offiser og flypioner.
- [k150](#). Dietrichson] Leif Ragnar Dietrichson (1890–1928), marineflyver.
- [k151](#). frimærkene] En serie frimerker kalt Polfrimerker som Postvesenet utga i 1925 som bidrag til finansieringen av Amundsens flyekspedisjon over Nordpolen.
- [k152](#). frue] Gunvor Dietrichson, født Jebsen (1902–1978). De giftet seg i 1920.
- [k153](#). Livorno] By i Italia. Flymaskinene var delvis demontert og pakket i kasser som ble fraktet med et skip fra Italia til Narvik i Norge.
- [k154](#). md] Middag.

- [k155](#). A] Alfred Edwin Bennett (1905–1996). Sønn av Kiss Bennett.
- [k156](#). P] Charles Peto Bennett (1906–1978). Sønn av Kiss Bennett.
- [k157](#). mine 2 flyvere] Riiser-Larsen og Dietrichson.
- [k158](#). M & G] Malfred og Gustav Amundsen.
- [k159](#). Aslaug & Gogo] Aslaug og Gustav S. Amundsen.
- [k160](#). dine poder] Alfred og Peto Bennett, sønnene til Kiss Bennett.
- [k161](#). Campbell] Uidentifisert kanadisk forretningsmann.
- [k162](#). G] Malfred og Gustav Amundsen.
- [k163](#). Musene] Kallenavn på Gudrun og Robert Maus (1866–1948) og deres familie. Gudrun, født Gudde (1881–1967), søster til Kiss Bennett.
- [k164](#). søstrens] Dora Marie Ræder, født Fritzner, (1869–1925). Gift med legen Ulrik Anton Motzfeld Ræder, bosatt i USA.
- [k165](#). Restad] Arnold Ræstad (1878–1945), jurist.
- [k166](#). Munkedamsvn] Trolig var han hos broren Gustav som bodde i Munkedamsveien 69, 4. etasje.
- [k167](#). drot] Kallenavn på Charles Peto Bennett (1856–1940), mann til Kiss Bennett.
- [k168](#). E.A.] Uavklart forkortelse.
- [k169](#). Forsyth Saga] *Forsythe Saga*, roman av John Galsworthy, utgitt samlet på engelsk i 1922.
- [k170](#). Irene] En av hovedkarakterene i *Forsythe Saga* som ofte oppfører seg skandaløst.
- [k171](#). Leon] Leon Henry Benham Amundsen (1870–1934), bror til RA.
- [k172](#). Nansen] Alexander Nansen (1862–1945), RAs sakfører.
- [k173](#). Balchen] Albert Balchen (1874–1940), jurist. Sakfører til broren Leon Amundsen.
- [k174](#). Trygve] Trygve Gudde (1884–1975), jurist. Bror av Kiss Bennett, bosatt i Trondheim.
- [k175](#). alle Musene] Kallenavn på Gudrun og Robert Maus (1866–1948) og deres familie. Gudrun, født Gudde (1881–1967), søster til Kiss Bennett.
- [k176](#). Ellsworth] Lincoln Ellsworth (1880–1951), amerikansk polarforsker.
- [k177](#). Kullebunden] Kolbotn stasjon.
- [k178](#). Peto] Charles Peto Bennett (1906–1978), sønn av Kiss.
- [k179](#). M & G] Malfred og Gustav Amundsen.
- [k180](#). Alfred] Alfred Edwin Bennett (1905–1996). Sønn av Kiss Bennett.
- [k181](#). A] Alfred Bennett.
- [k182](#). «Farm»] Transportskip i stål, sjøsatt i Stavanger i 1900. Eiet av Den kongelige norske Marine. Skipet ble stillet til disposisjon for Amundsens ekspedisjon.

- [k183](#). P] Peto Bennett.
- [k184](#). A] Alfred Bennett.
- [k185](#). Gudrun] Gudrun Maus, født Gudde (1881–1967), søster av Kiss Bennett.
- [k186](#). Ellsworth] Lincoln Ellsworth (1880–1951), amerikansk polarforsker.
- [k187](#). Oscar II] S/S «Oscar II», eiet av Scandinavian America Line. Skipet ble sjøsatt i 1901 og gikk i rute mellom Norge/Danmark og New York fra 1902 til 1930.
- [k188](#). Luftseilasfår.] Luftseiladsforeningen.
- [k189](#). Urbg] Uranienborg, Roald Amundsens hjem på Svartskog.
- [k190](#). E] Lincoln Ellsworth.
- [k191](#). A & P] Alfred og Peto Bennett.
- [k192](#). M & G] Malfred og Gustav Amundsen.
- [k193](#). Aslaug] Aslaug Amundsen, født Abel (1897–1962), Gustav Amundsen jr. første kone.
- [k194](#). Gogo] Gustav Sahlqvist Amundsen, kalt «Gogo» og «Goggen» (1894–1975), nevø av RA.
- [k195](#). Ells] Lincoln Ellsworth.
- [k196](#). doktor Matheson] Johan Andreas Matheson (1870–1964), medisinsk eksamen i 1898. Han var i flere år sanitetslege.
- [k197](#). Wharton] James B. Wharton. Amerikansk journalist som var Europakorrespondent for «North American Newspaper Alliance».
- [k198](#). Al. Pe] Alfred og Peto Bennett.
- [k199](#). Trygve] Trygve Gudde (1884–1975), jurist. Bror av Kiss Bennett, bosatt i Trondheim.
- [k200](#). doktor Arnfinsen] Alex. Severin Arnfinsen (1865–1941). Han hadde bistått Amundsen med medisinsk utstyr til «Maud»-ekspedisjonen.
- [k201](#). T.] Trygve Gudde.
- [k202](#). Astrid] Astrid Gudde, født Møller (1900–1977).
- [k203](#). Wharton] James B. Wharton. Amerikansk journalist som var Europakorrespondent for «North American Newspaper Alliance».
- [k204](#). masjinene] «Dornier Wal». Flyvebåtene N 24 og N 25.
- [k205](#). Zapffe] Fritz Gottlieb Zapffe (1869–1956), apoteker. Han deltok på ekspedisjonen som proviantforvalter og sanitetsmann.
- [k206](#). Zapffes] Fritz G. og Gudrun Zapffe.
- [k207](#). Ells.] Lincoln Ellsworth.
- [k208](#). Riiser Larsen] Hjalmar Riiser-Larsen (1890–1965), offiser og flypioner.
- [k209](#). fru Hammer] Adelheid Hammer, født von Bonin (1885–?). Hakon Hedemann Hammers andre kone, gift i 1915.
- [k210](#). kr 150] Omregnet til verdi i 2021: ca 3.700,- NOK.

[k211](#). havnefogd Høegh] Ove Guldberg Høegh (1872–1949).

[k212](#). Hobby] Et lasteskip bygget for å tåle frakt i arktiske farvann, bygget i 1919 i Arendal. I 1922 ble det ombygget til ekspedisjonsskip.

[k213](#). lastet imåren] Skipet «Hobby» fraktet flyvebåtene, pakket i store kasser og surret fast på dekk, fra Narvik til Ny-Ålesund.

[k214](#). R L] Hjalmar Riiser-Larsen

[k215](#). Brandal] Peter S. Brandal (1870–1933), ishavsreder.

[k216](#). Knudsen] Michael Knutsen (1863–1948), skipsreder.

[k217](#). Kings Bay Kulkompani] Gruveselskap etablert av Brandal og Knutsen 14. desember 1916 for å utvinnet kull i Kongsfjorden, Svalbard, i nærheten av Ny-Ålesund. I 1933 overtok Staten alle aksjene.

[k218](#). Hagerup] Leif Sarinius Thoralf Hagerup (1880–1972). Senere kommandør i Marinen.

[k219](#). Fram] sic. «Farm». Transportskip i stål, sjøsatt i Stavanger i 1900. Eiet av Den kongelige norske Marine.

[k220](#). Z^s] Zapffes.

[k221](#). Bjerknes] Jacob «Jack» Bjerknes (1897–1975), meteorolog og en pioner innen moderne værvarsling. Emigrerte til USA i 1940.

[k222](#). semaforerte] Signaliserte med tegn over avstander. (Kilde: NAOB)

[k223](#). Ness] Høyst trolig Henrik Bergeton Næss (1868–1950). Han var en erfaren islos og ishavsfarer.

[k224](#). Calwagen] Ernst G. Calwagen (1894–10. august 1925), svensk meteorolog. Fra 1922 var han bestyrer ved Meteorologisk Observatorium i Bergen. Han omkom i en flystyrt på Kjeller senere på året under en meteorologisk observasjonsflyvning.

[k225](#). K] Kiss Bennett.

[k226](#). Jean Mac] Uavklart signatur.

[k227](#). G] Gustav Amundsen.

[k228](#). Kings Bay] Gruveselskapets administrasjon som holdt til i Ny-Ålesund.

[k229](#). Knut Skåluren] D/S «Knut Skaaluren», et norskeid dampskip hjemmehørende i Arendal.

[k230](#). SOten] Sør-østlig vind.

[k231](#). SSO] Sør-sør-øst.

[k232](#). Quade Hoock] Nederlandsk navn: Quade Hook eller Hoeck som betyr dårlig hjørne. I dag benevnes stedet Kvadehuken, et nes ved innløpet til Kongsfjorden, 13 km nordvest for Ny-Ålesund.

[k233](#). Kings Bay] Kongsfjorden.

[k234](#). Gjòa] Dampskipet «Knut Skaaluren» har trolig fått navn etter skipsbygger Knut J. Skaala (1843–1900) som blant annet bygget polarskuta «Gjòa», kjøpt av

RA i 1901. Skipsbyggeriet var i Skålafjæra i Rosendal.

[k235](#). Ltn Horgen] Emil Andreas Horgen (1890–1954), premierløytnant og flyver i Marinen.

[k236](#). Hobby] Et lasteskip bygget for å tåle frakt i arktiske farvann, bygget i 1919 i Arendal. I 1922 ble det ombygget til ekspedisjonsskip.

[k237](#). H] «Hobby».

[k238](#). Nli] Nordlig.

[k239](#). apparatene] «Dornier Wal». Flyvebåtene N 24 og N 25.

[k240](#). Schulte] Heinrich Schulte-Frohlinde, direktør for den tyske flyprodusenten «Dornier Flugzeugwerke».

[k241](#). 2 mekanikere] Karl Feucht (1893–1954) og Adolf Zinsmayer. Begge mekanikere tilknyttet den tyske flyfabrikken Dornier-Wal.

[k242](#). Omdal] Oskar Omdal (1895–1927), flyver i Marinen. Han omkom i desember 1927 i forbindelse med forberedelser til kryssing av Atlanteren med fly.

[k243](#). Green] Fred. Green, mekaniker fra Rolls Royce-fabrikken som leverte flyvebåtenes motorer.

[k244](#). Ercole] George Ercole, fransk/irsk kameramann som arbeidet for det britiske nyhetsbyrået Pathé News, som hadde vekt på nyhetsfilming.

[k245](#). G] Gustav Amundsen.

[k246](#). Schulte] Heinrich Schulte-Frohlinde.

[k247](#). Ellsworth^s far] James W. Ellsworth (1849–1925), amerikansk industrimagnat.

[k248](#). Bjerknæs] Jacob Bjerknæs.

[k249](#). Calwagen] Ernst G. Calwagen.

[k250](#). installert sei svært bra] Meteorologene var installert i skipet «Farm» som hadde en svært moderne radiomottaker. Assistent Hallvard Devold (1898–1957) sørget for å motta værobservasjoner via radio gjennom store deler av døgnet.

[k251](#). vår nye messe– Green Harbour Ett av de tidligst oppførte husene i Ny-Ålesund.

[k252](#). Ercol] George Ercole.

[k253](#). Jean C...k^s] Uavklart signatur.

[k254](#). t.] Temperaturen.

[k255](#). Colletts] Collettshøgda, en høyderygg som ligger mellom Kronebreen og Kongsbreen.

[k256](#). 3 Kroner] Tre nuntaker som stikker opp av Kronebreen.

[k257](#). T.] Temperaturen.

[k258](#). Thommessen] Rolf Thommessen (1879–1939), sjefsredaktør og eier av avisen *Tidens Tegn* og formann i Luftseiladsforeningen.

[k259](#). McMillan] The MacMillan Arctic Expedition, ledet av amerikanerne Donald MacMillan og Richard E. Byrd. De skulle fly over arktisk område, med start fra Canada, men værforholdene hindret at de kom på vingene.

[k260](#). Pathé] Et britisk nyhetsbyrå Pathé News, som hadde vekt på nyhetsfilming.

[k261](#). Skanten] Bris fra sør.

[k262](#). Brandal] Peter S. Brandal (1870–1933), ishavsreder.

[k263](#). S] Sør.

[k264](#). Knutsen] Michael Knutsen (1863–1948), skipsreder.

[k265](#). O] Øst.

[k266](#). Schulte] Heinrich Schulte-Frohlinde, direktør for den tyskeflyprodusenten «Dornier Flugzeugwerke».

[k267](#). statsminister Mowinckel] Johan Ludvig Mowinckel (1873–1943), skipsreder og Venstre-politiker.

[k268](#). grupene] (sic.) Kullgruver drevet av Kings Bay Kull Compani, etablert i 1916.

[k269](#). Rønne] Martin Rønne (1861–1932), seilmaker og polfarer. Han hadde deltatt på to tidligere polarekspedisjoner med RA.

[k270](#). RL, Drson– Ells] Riiser-Larsen, Dietrichson, Ellsworth.

[k271](#). D] Dietrichson.

[k272](#). Green Harbour] Post- og telegrafstasjon beliggende på Finneset i Grøn fjorden på sørsiden av Isfjorden. Postforsendelsen fra Svalbard til fastlandet ble etablert fra 1908 og fra 1911 var telegrafstasjonen her i helårsdrift.

[k273](#). K & M] Antakelig til Kiss Bennett og Malfred Amundsen.

[k274](#). Kapt Hagerup] Leif Sarinius Thoralf Hagerup (1880–1972), kaptein på «Farm». Senere kommandør i Marinen.

[k275](#). telegrafstasjonen hær i lann] Kings Bay Kul Compani hadde egen telegrafstasjon, bestyrt av telegrafist Hagenes.

[k276](#). Eiffeltårne] Fra rundt 1910 startet franskmennene med radio-tidstjeneste fra Eiffeltårnet i Paris. Nøyaktig tidsangivelse var vesentlig for astronomisk observasjon og dermed stedsbestemmelser, særlig for skipsfarten.

[k277](#). Foreland^s sunnet] Forlandsundet ligger innenfor Prins Karls Forland og strekker seg fra Ny-Ålesund til Isfjorden.

[k278](#). Green] Fred. Green, mekaniker fra Rolls Royce-fabrikken som leverte flyvebåtenes motorer.

[k279](#). «New London»] Ny-London. Et britiske gruveanlegg for marmorbrudd etablert i 1911 og nedlagt i 1920, beliggende omtrent 5 km nord for Ny-Ålesund.

[k280](#). Ram] Fredrik Ramm (1892–1943), journalist.

[k281](#). Dr. M] Johan Andreas Matheson (1870–1964), medisinsk eksamen i 1898. Han var i flere år sanitetslege.

[k282](#). Mansfield's hus] Oppkalt etter Ernest Richard Mansfield (1862–1924), britisk. Han ledet et britisk gruveanlegg for utvinning av marmor, oppstart 1911. Stedet ble kalt Ny-London, beliggende 5 km nord for Ny-Ålesund.

[k283](#). liten hytte ... mensker] Amundsens fortelling her er ikke korrekt. Mansfield overvintret 1908–09 alene uten kvinnelig selskap på Svalbard, men ikke her ved Kongsfjorden. Men han skrev en roman med en kvinnelig hovedperson: *Astra, the ice maiden*, 1911.

[k284](#). Begge masjiner] «Dornier Wal». Flyvebåtene N 24 og N 25.

[k285](#). NO] Nordøst.

[k286](#). t.] Temperatur.

[k287](#). Danskeøen] Danskøya ligger utenfor nordvesthjørnet av Spitsbergen.

[k288](#). Horgen] Emil Andreas Horgen (1890–1954), premierløytnant og flyver i Marinen.

[k289](#). Ramm] Fredrik Ramm (1892–1943), journalist.

[k290](#). Alf & Peto] Alfred og Peto Bennett.

[k291](#). Wharton] James B. Wharton. Amerikansk journalist som var Europakorrespondent for «North American Newspaper Alliance».

[k292](#). Algarson] Grettir Algarsson (1900–?). Kanadier som planla å nå Nordpolen med fly blant annet sammen med britten med Frank Worsley.

[k293](#). Farm] Transportskip i stål, sjøsatt i Stavanger i 1900. Eiet av Den kongelige norske Marine.

[k294](#). South Gate] Sund mellom Danskøya og Reuschhalvøya, i dag heter sundet Sørgattet.

[k295](#). Bjerknes] Jacob «Jack» Bjerknes (1897–1975), meteorolog og en pioner innen moderne værvarsling.

[k296](#). SVli] Sørvestlig.

[k297](#). M & G] Malfred og Gustav Amundsen.

[k298](#). Cambiagio] Silvio Cambiagio (1874–1955). Italiensk ambassadør i Norge fra januar 1920 til august 1925.

[k299](#). Gade] Kan være fra Herman Fredrik Gade (1871–1943), nær venn av RA.

[k300](#). Pickering] Loring Pickering (1888–1959), amerikansk presseemann.

[k301](#). Brandals] Peter S. Brandals ishavsrederi.

[k302](#). øen Moss i Sydgat] Moseøya, mindre øy rett sør for Danskøya.

[k303](#). ']' Trolig ment '' = tomme.

[k304](#). RL, D & H.] Riiser-Larsen, Dietrichson & Horgen.

[k305](#). Quade Hook] Nederlandsk navn: Quade Hook eller Hoeck som betyr dårlig hjørne. I dag benevnes stedet Kvadehuken, et nes ved innløpet til Kongsfjorden, 13 km nordvest for Ny-Ålesund.

[k306](#). Green Harbour] Post- og telegrafstasjon beliggende på Finneset i Grøn fjorden på sørsiden av Isfjorden. Postforsendelsen fra Svalbard til fastlandet ble etablert fra 1908 og fra 1911 var telegrafstasjonen i helårsdrift.

[k307](#). ''] Tomme.

[k308](#). Kapt Hagerup] Leif Sarinius Thoralf Hagerup (1880–1972), kaptein på «Farm». Senere kommandør i Marinen.

[k309](#). Smedenburgfjor] Schmeerenburgfjorden øst for Danskøya, med munning mot nord.

[k310](#). Virgohavn] Plass på nordspissen av Danskøya. Navnet er etter frakteskipet til Salomon August Andrée, en svensk polarforsker, som forsøkte å seile over Nordpolen i luftballong i 1896 og 1897, med start i Virgohavn.

[k311](#). Kings Bay breen] Kongsbreen.

[k312](#). Berge] Paul Berge (1891–1969), filmfotograf. Han produserte film fra flyveekspedisjonen med N 24 og N 25. Premiere 7. september 1925.

[k313](#). Ells, Z] Ellsworth, Zapffe.

[k314](#). R.L. Diet] Riiser-Larsen, Dietrichson.

[k315](#). Ramm] Fredrik Ramm (1892–1943), journalist.

[k316](#). Ells] Lincoln Ellsworth.

[k317](#). Meteorologene] Jacob Bjerknæs og Ernst G. Calwagen.

[k318](#). Zapffe] Fritz Gottlieb Zapffe (1869–1956), apoteker. Han deltok på ekspedisjonen som proviantforvalter og sanitetsmann.

[k319](#). «Speilen»] Messa i huset Green Harbour ble kalt «Speilen» etter spisesalen i Grand hotell i Oslo. (Kilde: RA 1925:33)

[k320](#). fl] flaske.

[k321](#). Sjulte krefter] kjøtthermetikk, kalt «Skjulte krefter» av sjømenn, på engelsk «Dead Man in Box» (Kilde: Olafsen 1962:45)

[k322](#). kl] kilo

Roald Amundsens *Privat dagbok fra 19. september 1924 til 21. mai 1925* er lastet ned gratis fra bokselskap.no